

Φοῖσµα

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

από τα

ΧΑΡΟΥΜΕΝΑ ΠΑΙΔΙΑ
ΧΑΡΟΥΜΕΝΑ ΝΙΑΤΑ

Σκιαγραφήσεις
Δημήτρης Λιωνής

Συνεντεύξεις
Κατερίνα Μάτσα
Δημήτρης Μακρής
Μιχάλης Αφολάγιαν

Λαογραφία
Δημήτρης Προύσαλης

Σελίδες για
το θέατρο
το βιβλίο
τον κινηματογράφο
το παιχνίδι
τη μουσική

Εθελοντές σε δράση
Κατασκήνωση 2020
Έκθεση προσφοράς
Πασχαλινό παζάρι

τεύχος 24
2021

2 άλλες εποχές, άλλη Κατασκήνωση 1971: 50 χρόνια πριν

Είχα χρόνια να ανέβω Κατασκήνωση και τη θυμόμουν μόνο ως Κατασκηνωτής, γιατί διάβαζα για να μπω στο Πανεπιστήμιο. Θα ήταν η εξεταστική του Ιουνίου όταν ο Αντώνης Καλλίσης, ο πατέρας μου, μου λέει: “Θέλεις να ανέβεις Κατασκήνωση; Να ξέρεις ότι υπάρχει πρόβλημα ανθρώπων”. Δεν το πολυσκέφτηκα και είπα αμέσως ναι. Έτσι μια μέρα βρέθηκα στην Ελευσίνα, στην παλιά Φωλιά, μαζί με μερικούς άλλους να βγάζουμε από το γεμάτο χώμα και μούχλα υπόγειο, τις σκηνές και τον “ακριβό” εξοπλισμό της Κατασκήνωσης, δηλαδή κατσαρόλες και λίγες μπάλες που χώρεσαν σε ένα ανοικτό φορτηγό μαζί με όσους δεν χώραγαν δίπλα στον οδηγό.

Στο πηγάδι ο “Βλάχος” πότιζε τα κατσίκια του λες και δεν είχε περάσει μια μέρα και η καρδιά έριχνε τη σκιά της στο παλιό -του 10ου αιώνα- εκκλησάκι του Αγίου Γεωργίου. Τα μεγάλα πεύκα, με τις πληγές των ρετσίναδων να χαίνουν ακόμα, έμοιαζαν ίδια, αλλά τα καινούρια πεύκα πάνω από τις σκηνές είχαν μεγαλώσει και κάποια δάπεδα και τουαλέτες είχαν χαθεί ανάμεσά τους. Μερικά πράγματα έμοιαζαν εγκαταλελειμμένα. Σιγά μη με ένοιαζε, ήμουν Κατασκήνωση.

Τελειώσαμε γρήγορα τις δουλειές, αφού έπρεπε να στήσουμε 12 σκηνές, να βγάλουμε τα τραπέζια, να μοντάρουμε 60 σιδερένια κρεβάτια, να καθαρίσουμε την κουζίνα που είχε ρωγμές και να βάλουμε τη γεννήτρια και την αντλία του πηγαδιού να δουλέψουν. Με τα κλαδιά, που είχαν πέσει το χειμώνα, σκεπάσαμε την πάνω τραπεζαρία για να υπάρχει ίσκιος το μεσημέρι και ετοιμάσαμε τις λάμπες θυέλλης για το βράδυ. Με την κοινή δουλειά αρχίσαμε να γνωριζόμαστε μεταξύ μας και να αναπτύσσονται κάθε είδους φιλίες. Ο κ. Πάννης Τσινιάς ήταν ένας μελίχιος άνθρωπος που ήδη ήταν κάποια χρόνια Διευθυντής και ήξερε τί έπρεπε να γίνει.

Όταν ήρθαν τα παιδιά, τα βάλαμε σε ομάδες και εγώ είχα την 3η, 4η και 5η αγοριών, γύρω από τις βρύσες, και κοιμόμουν στη μεσαία, για να ελέγχω και τις τρεις. Τα παιδιά, ειδικά τα αγόρια, δεν ήταν σαν αυτά που ήταν 10 χρόνια πριν. Οι γονείς τους, αν υπήρχαν, ελάχιστα ενδιαφέρονταν και είχαν τόσα δικά τους άλυτα προβλήματα που δεν μπορούσαν να λύσουν άλλων. Οι πέτρες ήταν προέκταση του χεριού τους και το στόμα τους εκστόμιζε μόνο βρισιές. Η βία ήταν η μοναδική απάντηση που είχαν εύκολη και άμεση. Πετροπόλεμος, κουκουναροπόλεμος, βρισιές και ξύλο. Και σαν θύμωνα πολύ, έφευγαν για το πηγάδι ή μακρύτερα. Κι εμείς δεν ξέραμε τί να κάνουμε, φροντίζαμε απλώς να μην χτυπήσουν πολύ.

Ξυπνούσαμε το πρωί, κάναμε γυμναστική, φωνάζαμε “χαρά”, πηγαίναμε στις χωρίς πόρτες τουαλέτες και μετά δουλειές. Κυρίως άφθονο ασβέστωμα στις τουαλέτες και πετρούλες. Στις ελεύθερες ώρες τα παιδιά ξαμολιόντουσαν στο δάσος και τον κάμπο που μόνο “οίκημα” είχε το κονάκι του Βλάχου και κατοίκους δυο άλογα και εκατοντάδες κατσίκια. Το μεσημέρι φαγητό με το αναντικατάστατο καρπούζι που ξέραμε ότι φούσκωνε και μεσημεριανός “ύπνος” με τα παιδιά στο δάσος. Το απόγευμα αθλητισμός, με τις πέτρες στα γήπεδα να δημιουργούν προβλήματα. Στην πρώτη Σημαία κατάλαβα πόσοι λίγοι ήμασταν σε σύγκριση με το πλήθος που θυμόμουν ως παιδί. Παιδιά και στελέχη καμιά 60ρια όλοι-όλοι. Στο θεατράκι στη Ψυχαγωγία τα παλιά παιχνίδια, κάποια σκετς και τα κατασκηνωτικά τραγούδια μέσα σε σύννεφο σκόνης. Μετά το σιωπητήριο η γεννήτρια έσβηνε, οι λάμπες θυέλλης έσβηναν και επικρατούσε σιγαλιά.

Οι μεγαλύτεροι από τα στελέχη ακροπατώντας στο σκοτάδι κατηφορίζαμε κατά τον Αη Πιώρη, τον Αχλαδόκαμπο καμιά φορά και μέχρι του Ζηλάκου.

Οι μέρες πέρασαν γρήγορα, τα παιδιά είχαν ξεφύγει από τη γεμάτη ρύπανση Ελευσίνα και είχαν παίξει, όχι στους δρόμους της, αλλά στο δάσος κι εμείς είχαμε περάσει διαφορετικά χωρίς να έχουμε σκεφτεί τί στην ουσία είχε γίνει τόσες μέρες εκεί. Τα μαζέψαμε, φορτώσαμε για Ελευσίνα και φύγαμε.

Κι εμένα κάτι μου έλεγε ότι θα ήμουν για πολλά καλοκαίρια εκεί.

Πέτρος Καλλίσης

δροϊσμα 24
τεύχος

Ιδιοκτησία: Κατασκηνώσεις
Χαρούμενα Παιδιά - Χαρούμενα Νιάτα
Γραφεία: Χέυδεν 14, 10434 Αθήνα
τηλ. 210.32.26.019 fax 210.32.57.801
website: www.kataskinosi.gr
e-mail: kataskinoseis@yahoo.com

Εκδότης - Αρχισυντάκτης Πέτρος Καλλίσης

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Αλέξανδρος Αλεξανδρίδης	Φοίβος Καλλίσης
Δημήτρης Αντωνίου	Αλέξανδρος Κυτίνας
Πέπη Βατικιώτη	Μαριλού Μίλλες
Μάρθα Δελή-Πυρουνάκη	Χριστίνα Νικολοπούλου
Μαρία Δραγανούδη	Σπήλιος Πέτζας
Νίκος Καλλίσης	Μαρία Σπάτουλα

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Ερμίνια Καλλίνικου	Μαρία Μπάστα
Σόνια Καραγεώργου	Χριστίνα Παπαγεωργίου
Φίλιππος Λεωνίδας	Δέσποινα Τσουκαλά

Γραφιστική Επιμέλεια	Φωτογραφίες
Δημήτρης Αντωνίου	Πέτρος Καλλίσης
Μαρία Δραγανούδη	Αντ. Κωνσταντακόπουλος
Σπήλιος Πέτζας	Χριστίνα Νικολοπούλου
Διόρθωση κειμένων	Διακίνηση
Μάρθα Δελή - Πυρουνάκη	Στρατής Πυρουνάκης
Πέπη Βατικιώτη	

Εκτύπωση: Παν. Μακρυγιάννης Γραφικές Τέχνες
Σαρπηδόνας 33, 104 42 Αθήνα, τηλ. 210.51.53.535

Ευχαριστούμε τον κ. Μακρυγιάννη και τους συνεργάτες του για την πολύπλευρη βοήθειά τους

ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ

Τα Χαρούμενα Παιδιά - Χαρούμενα Νιάτα είναι σήμερα μια Οργάνωση με περισσότερους από 80 ενεργούς εθελοντές που υλοποιεί κατασκηνώσεις για την ψυχοκοινωνική στήριξη των παιδιών και υλοποιεί, εντελώς δωρεάν, προγράμματα για παιδιά και νέους βασισμένα σε εμψυχωτικές δράσεις αισθητικής αγωγής (θέατρο, μουσική, καραγκιόζης, κουκλοθέατρο, φωτογραφία, ζωγραφική, θεατρικό παιχνίδι, χειροτεχνίες και κατασκευές).

Ένας πυρήνας 30 έμπειρων εθελοντών πλαισιωμένος από 50 νέους ανθρώπους διαχειρίζεται το παρόν και δημιουργεί το αύριο αυτής της προσπάθειας. Οι άνθρωποι αυτοί, που πιστεύουν στις διαχρονικές αξίες του έργου, όπως την αγάπη για τα παιδιά και τους ανθρώπους, τη βεβαιότητα για τα πολλά ταλέντα κάθε ανθρώπου, τους δημοκρατικούς θεσμούς, την ισότητα των ανθρώπων και την ελευθερία λόγου και σκέψης, φιλοξενούν χωρίς διακρίσεις παιδιά διαφορετικής καταγωγής, ηλικίας, φύλου, θρησκευματος και οργανώνουν ή υποστηρίζουν δραστηριότητες για τους νέους που συμμετέχουν ως στελέχη στην κατασκήνωση.

σκέψεις

Παράξενη εποχή. Μας λείπει ο αέρας. Κλεισμένοι μέσα, πάνω από ένα χρόνο. Βαρεθήκαμε να ακούμε τα όσα σχεδιάζουν και υλοποιούν. Νιώθουμε κάθε μέρα πόσο λίγο ενδιαφέρονται για όσα φορτώνουν στις πλάτες μας, στη σκέψη μας, στον ψυχισμό μας, στην καθημερινότητά μας. Δεν έχω καμιά αμφιβολία για τους στόχους τους. Τα ξέρουμε όλα αυτά και δεν μπορούμε να τα αγνοούμε. Αλλά δεν μπορεί να είναι μόνο αυτά η ζωή μας. Δεν θέλουμε να τσαλαβουτάμε στα, γεμάτα λάσπες χαντάκια, που σπέρνουν στους δρόμους μας, στη ζωή μας. Ξέρουμε ότι υπάρχουν κι άλλες λύσεις που δεν τις θέλουν, γιατί τις φοβούνται. Θέλουμε να αναπνέουμε και να ζούμε κάπως αλλιώς.

Ας πάρουμε ένα δρόμο μοναχικό και ανηφορικό που πάει σε μια χαράδρα ανάμεσα σε δυο βουνά. Όχι μόνοι μας. Με παρέα φίλες και φίλους που χρόνια τώρα φτιάχνουμε μαζί μια “κοινωνία άλληνε”. Μια κοινωνία που έχει ασήμαντο κόστος σε χρήματα και τεράστια προστιθέμενη ανθρώπινη αξία. Μια κοινωνία που καθένας, μικρός, μεγάλος ή μεγαλύτερος έχει την αξία και τη σημασία του. Μια κοινότητα βασισμένη σε δημοκρατικούς κανόνες αλλά με δομή, προσωπικότητες και πρόσωπα που είναι αποδεκτά στους ρόλους τους, αφού όλοι ξέρουν ότι καθένας θα κάνει το καλύτερο στο μετέριζι που κάθε φορά αποφασίζεται να υποστηρίξει. Πατί όλοι ξέρουμε ότι δεν υπάρχει εξουσία σε μια κοινωνία δίκαιη, δεν υπάρχουν άρχοντες και οικογένειες, ότι το οργάνογραμμα διαβάζεται ανάποδα και όσοι είναι “ψηλότερα” απλώς έχουν μεγαλύτερη ευθύνη και πρέπει να “υπηρετήσουν” και να υποστηρίξουν τους νέους, τους νεότερους και τα παιδιά. Ας πάμε Κατασκήνωση για να ζήσουμε κάτω από τα μεγάλα πεύκα της.

Σκέφτομαι ότι η Κατασκήνωση μοιάζει με τα μεγάλα πεύκα της που έχουν ρίζες βαθιές και χάνονται δεκαετίες πίσω. Ο κορμός της, που κάθε χρόνο δυναμώνει, είναι γερός, σαν των πεύκων, ταλαντώνεται ελαφρά στο νυκτερινό αεράκι του καλοκαιριού, αλλά αντέχει στις κακουχίες του χειμώνα. Η Κατασκήνωση μεγαλώνει αργά όπως του πεύκου τα γερά κλαδιά, που απλώνονται σε όλες τις κατευθύνσεις και συγκρατούν τα μικρότερα κλαδάκια και εκείνα τις πευκοβελόνες και τα κουκουνάρια που σαν ανοίξουν αφήνουν ελεύθερους τους πτερωτούς τους σπόρους να ταξιδέψουν στον άνεμο και να δημιουργήσουν μικρά πευκάκια εκεί κοντά ή κάπου μακριά.

Θα έχουμε και παιδιά, πολλά παιδιά μαζί μας. Παιδιά που μας μοιάζουν, μπορεί και όχι, αφού έχουν περάσει περισσότερα βάσανα από εμάς, παιδιά που ζουν μια ζωή που δεν την αξίζουν, μια ζωή που είναι αντίθετη και καταπατά τα στοιχειώδη δικαιώματά τους. Παιδιά, παιδάκια κάθε καταγωγής και θρησκείας, οικονομικής κατάστασης. Παιδιά που οι οικογένειές τους έχουν προβλήματα, παιδιά που έχουν αφήσει τα σπίτια τους, παιδιά που δεν έχουν αποκούμπι και μένουν σε ένα ίδρυμα. Παιδιά που μόλις περάσουν την πύλη είναι μόνο παιδιά, αγόρια ή κορίτσια 6,8 ή 12 χρονών. Παιδιά που θα βρουν την ευκαιρία να δουν και να κάνουν πράγματα, όχι μόνο τους και για πάρτη τους, αλλά για τα ίδια και ταυτόχρονα για τα άλλα. Παιδάκια που θα μαλώσουν και θα μάθουν ότι το κάνουν αυτό για ασήμαντα πράγματα, που θα θυμώσουν, που θα ξεπεράσουν τους φόβους τους γιατί θα νιώθουν ασφάλεια. Παιδιά που θα γελάσουν με την καρδιά τους, που θα εισπράξουν μπράβο, που θα φάνε όσο θέλουν από τα καλύτερα που θα υπάρχουν για να φιλεύουμε.

Ανυπομονώ να περάσει η άνοιξη και να έρθει το καλοκαίρι. Τότε που θα ξεκολλήσουν οι φίλοι από τις οθόνες και θα ζωντανέψουν δίπλα μας, ίσως όχι πολύ κοντά, ίσως χωρίς αγκαλιές, ίσως χωρίς φιλάκια. Όμως τα βλέμματα θα στέλνουν μηνύματα φροντίδας, νοιαξίματος και αγάπης. Το ζήσαμε και πέρυσι και ξέρουμε τον τρόπο. Και μετά από 20 μέρες μαζί, που θα ξέρουμε ότι είμαστε καλά όλοι, θα μπορούμε να στείλουμε δυο φιλιό στον αποχαιρετισμό.

Πέτρος Καλλίσης

Κατασκήνωση 2020

ένα άλλο μοντέλο ζωής

Ο Ιούνιος του 2020 θα μείνει βαθιά χαραγμένος στη μνήμη όλων μας, γιατί καταφέραμε να λειτουργήσουμε την Κατασκήνωση σε συνθήκες πρωτόγνωρες, λόγω της πανδημίας του Covid-19.

Μια πανδημία που ήρθε για να αναστατώσει την παγκόσμια κοινότητα, να ανατρέψει δεδομένα και να διαμορφώσει ένα δυστοπικό περιβάλλον. Η Κατασκήνωση, όμως, είναι χαρά, μοίρασμα, φιλία, φροντίδα, νοιάξιμο, αγκαλιά, αγάπη.

Μπορούν αυτά να συνυπάρξουν με μέτρα υγειονομικής ασφάλειας που απαγορεύουν την αγκαλιά, επιβάλλουν μάσκες, αυστηρούς κανόνες για το φαγητό, την ατομική καθαριότητα, το μοίρασμα, την κοινή χρήση αντικειμένων, που απαγορεύουν να ξεδιψάσεις πίνοντας νερό από την χούφτα σου;

Από την άλλη, τα παιδιά, είτε βρίσκονταν στο σπίτι, είτε στις δομές και τους ξενώνες φιλοξενίας, μετρούσαν τις μέρες για να ανέβουν στο αγαπημένο τους βουνό. Τα τηλέφωνα χτυπούσαν και το ερώτημα ήταν ένα: “Θα λειτουργήσετε φέτος;”. Αναγνωρίσαμε τις εσωτερικές και εξωτερικές προκλήσεις και με βαθύ αίσθημα ευθύνης αποφασίσαμε να τις αντιμετωπίσουμε τηρώντας όλα τα υγειονομικά πρωτόκολλα. Δημιουργήσαμε μια ασφαλή φούσκα και ζήσαμε μέσα σ’ αυτή. Διαμορφώσαμε μια διαφορετική πραγματικότητα και βρήκαμε νέους τρόπους επικοινωνίας, συνεργασίας και αλληλοϋποστήριξης.

Το αποτέλεσμα μας δικαιώσε. Εξάλλου, η φύση βάζει πάντα το μαγικό της χέρι και ξεμπερδεύει τη σκέψη, καταλαγιάζει τις αγωνίες και ανανεώνει τα συναισθήματα.

Τα παιδιά, μέσα από τις δραστηριότητες που προσφέρει το κατασκηνωτικό πρόγραμμα, καλλιέργησαν το αίσθημα της ασφάλειας και της σταθερότητας, που τόσο πολύ είχαν ανάγκη και δημιουργήσαν ισχυρούς δεσμούς φιλίας. Στο ενοποιητικό πλαίσιο που δημιουργεί η Κατασκήνωση υπάρχει χώρος έκφρασης για όλους, παιδιά και ενήλικους. Αλληλεπίδραση, συνεργασία, επίλυση προβλημάτων, λήψη αποφάσεων, διαχείριση πληροφορίας ή με άλλα λόγια, συμβίωση. Βασικοί άξονες αυτής της συμβίωσης είναι για εμάς η αποδοχή της αξίας όλων των μελών της κοινότητας, ο σεβασμός στο διαφορετικό και η παραδοχή ότι το παιδί είναι υποκείμενο δικαιωμάτων που χρειάζεται προσοχή και υποστήριξη. Αφετηρία της δουλειάς μας με τα παιδιά είναι οι ανάγκες τους και κάθε επιλογή μας υπηρετεί αυτό το στόχο. Οι καθημερινές δραστηριότητες είναι τέτοιες, ώστε να μην νιώθει αποκλεισμένο και αμήχανο κανένα παιδί. Το καμπανάκι του πρωινού ξυπνήματος, οι πρωινές κραυγές χαράς, οι ομάδες και οι σχέσεις που αναπτύσσονται μέσα σε αυτές, τα τραγούδια, τα ίπι-ίπι την ώρα του φαγητού, τα γέλια στο θεατράκι, ο βραδινός αποχαιρετισμός κάτω από τα αστέρια ή το φεγγάρι, το καμπανάκι της καληνύχτας του αρχηγού, η μυρωδιά των πεύκων, το γαλάζιο του ουρανού, το κοκκινόχρωμα, οι απέναντι κορυφογραμμές και τόσα ακόμα είναι κομμάτια μιας βιωματικής εμπειρίας που δημιουργεί το αίσθημα του “ανήκειν”.

Ένα αίσθημα τόσο απαραίτητο για τον άνθρωπο. Ο Ιούλιος για όλους, τους μικρούς και τους μεγάλους, που έρχονται στην Κατασκήνωση είναι ένας μήνας ορόσημο. Ένας μήνας που κυλά διαφορετικά και το κάθε τι αποκτά άλλη αξία. Γιατί περνά μέσα από το γέλιο των παιδιών, το απλωμένο χέρι που ζητά μια αγκαλιά, το βλέμμα που δεν μπορεί να κρύψει τα παιδικά τραύματα, το δάκρυ του αποχωρισμού και την ελπίδα ότι τέτοιες κοινότητες δεν θα φτιάχονται μόνο για ένα μήνα, αλλά θα γίνουν μοντέλο ζωής.

Μαρία Σπάτουλα

...ένα χωριό 160 ανθρώπων από 3 ηπείρους!

Φιλοξενήθηκαν **49 αγόρια** και **41 κορίτσια** από 11 χώρες καταγωγής με τη βοήθεια **80 εθελοντών** από την Ελλάδα και 5 χώρες του Κόσμου.

Τα παιδιά χωρίστηκαν σε **4 κοινότητες** και **15 ομάδες**.

Στο πρόγραμμα υπήρχαν ώρες για **Χειροτεχνία, Αθλητισμό, Ώρα Ομάδων, Ψυχαγωγία** και για τους **15 ομίλους δημιουργικής απασχόλησης**: Φωτογραφία, Ζωγραφική, Θεατρικό Παιχνίδι, Μουσική, Επιστήμονες, Ακροβατικά, Εξερευνητές, Χορός, Καραγκιόζης, Κηπουρική και Κατασκευές.

Η Κατασκήνωση του 2020 λειτούργησε με διευθυντή τον Πέτρο Καλλίτση και υποδιευθυντές τους Μαρία Σπάτουλα, Δημήτρη Αντωνίου και Αντώνη Κωνσταντακόπουλο.

Κοινοτάρχες ήταν οι Χρυσή Πυρουνάκη, Χριστίνα Νικολοπούλου, Αλέξανδρος Κυτίνος και Στέλιος Γαβαλάς.

Σε επιτελικές θέσεις ήταν η Κατερίνα Μαρινάκη, ο Γιώργος Χ. Πυρουνάκης, ο Πιατρός μας Νίκος Παπαγιάννης, ο Νικηφόρος Πυρουνάκης, ο Νίκος Καλλίτσης, ο Σπύρος Ακτύπης, ο Κώστας Αλεξανδρίδης και η Μαρία Ντάρδα.

Ομαδάρχες ήταν οι: Σπύρος Θωμάς, Μπάμπης Χριστάκης, Γιούρι Ντόμπι, Φανούρης Τσόκας, Άγγελος Μίλλες, Θάνος Σαγιάς, Συμεών Φραγκουλάκης, Γιώργος Χριστάκης, Αποστόλης Λελούδας, Γρηγόρης Σφακιανός,

Γεράσιμος Χρηστάκης, Μάνος Χρηστάκης, Δημήτρης Κουτσούλης, Έλι Μίχα, Ματούλα Θωμά, Χριστίνα Κοσμίδου, Χρύσα Σαλωμίδου, Χρύσα Μπάστα, Χριστίνα Παπαγεωργίου, Βασιλική Μπλετσάκη, Μαρία Μπάστα, Ζωή Μπαρμπαγιάννη, Αουρόρα Ντέμκο, Σοφία Γαρουφαλιά, Κατερίνα Σμυρνιού, Μαρία Δραγανούδη, και Ευαγγελία Τσιτριμπίνη.

Στην πολύ δύσκολη φετινή Κουζίνα πρόσφεραν με κέφι και αγόγγυστα οι: Μαριλού Μίλλες, Ελένη Πετσαλάρη, Fiona Salisbury, Daoud Nezar, Δανιέλ Θασίνα, Χριστίνα Ποδάρα, Αλέξανδρος Αλεξανδρίδης, Γιάννης Λιάγκος, Κατερίνα Μεγαλοοικονόμου, Αθηνά Αντωνίου

Βοήθησαν ακόμα η γιατρίνα μας Ειρήνη Σπυριδάκη και οι: Αντώνης Πυρουνάκης, Κωνσταντίνος Τοπούλου, Τζένη Παπαζιού, Παύ-

λος Γουναλάκης, Σόνια Καραγεώργου, Μάρκος Μπότσαρης, Λυδία Μαυροειδοπούλου, Martina Kratka, Κωνσταντίνος Σκούφας, Βασίλης Δελής, Κέλλυ Μεγαλοοικονόμου, Φοίβος Καλλίτσης, Βασίλης Καλογήρου, Γιάννος Γαβαλάς, Άννα Σουλελέ, Σίμος Λαζαρίδης, Αντιγόνη Παπαντώνη, Πασχάλης Ποδάρας.

Στην οργάνωση και λειτουργία της φετινής Κατασκήνωσης βοήθησαν και οι: Ρίτα Ζαμπάλου, Στρατής Πυρουνάκης, Μάρθα Δελή, Τιμολέων Χατζηβασιλείου, Μαρία Πυρουνάκη-Λιωνή, Σπήλιος Πέτζας, Παναγιώτης Αναστόπουλος και Ξενοφώντας Παπαϊωάννου.

Ιδιαίτερο ρόλο είχαν ο chef Βασίλης Παναγιωτόπουλος με τους βοηθούς του Μαρία Ρούσσου και Σίμο Σαγιά που είχαν την ευθύνη για το εξαιρετικό φαγητό.

Σε όλους τους ανθρώπους που πρόσφεραν τη βοήθειά τους εθελοντικά και με πολλή αγάπη, ένα **ΜΕΓΑΛΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ**

τί είναι για μένα η κατασκήνωση;

Για εμένα η Κατασκήνωση είναι ένα μέρος όπου ξεδίνω μακριά από ηλεκτρονικά και τεχνολογία. Επίσης, έρχομαι σε επαφή με τη φύση και αυτό με χαροποιεί.

Αλέξανδρος

Η Κατασκήνωση για μένα είναι το σπίτι μου. Νιώθω πολύ όμορφα εδώ με τα άλλα άτομα και τις ομαδάρχισσες. Είναι η πρώτη μου φορά στην Κατασκήνωση και θα ήθελα να επιστρέψω και να έρχομαι για πολλά χρόνια, ώστε να είμαστε όπως τώρα.

Τζούτζι

Η Κατασκήνωση για μένα είναι ζωή! Μαθαίνεις τί είναι φύση, τί είναι ομάδα και παρόλες τις δυσκολίες, εδώ είναι τέλεια. Παράτα τα όλα και έλα εδώ!

Μάριος

Η Κατασκήνωση για μένα είναι μια πολύ ξεχωριστή και μοναδική εμπειρία. Κάθε καλοκαίρι ανυπομονώ για αυτές τις τρεις εβδομάδες. Δυστυχώς όμως, κάποια στιγμή τελειώνει αυτό το πανέμορφο ταξίδι και όλοι περιμένουμε πώς και πώς για του χρόνου.

Μαργαρίτα

Η Κατασκήνωση για εμένα είναι σα δεύτερο σπίτι. Εδώ πέρα κάνεις και μαθαίνεις πράγματα που δεν ήξερες. Και το καλύτερο από όλα είναι ότι μαθαίνεις τη ζωή στην εξοχή.

Τζουλιάνο

Η Κατασκήνωση για μένα είναι μια αξέχαστη εμπειρία. Ανυπομονώ όλο το χρόνο για αυτές τις τρεις εβδομάδες. Μου προσφέρει φίλους, αλληλεγγύη και ελευθερία. Άλλα κάποτε τελειώνει και περιμένω για του χρόνου.

Ισμήνη

Κατασκήνωση για μένα είναι μια ωραία εμπειρία στην οποία πηγαίνεις σε ένα πολύ όμορφο μέρος μέσα στην φύση, δημιουργείς νέες φίλιες, συμμετέχεις σε διάφορες δραστηριότητες και μαθαίνεις να συμβιώνεις με άλλα άτομα.

Μαρίνος

Για μένα τα Χ.Π.Χ.Ν. είναι απλά κάτι φανταστικό, το οποίο μου δίνει χαρά και πολλή ενέργεια. Την αγαπώ πολύ και μακάρι να ξαναέρθω εδώ του χρόνου!

Ραφαέλα

I feel really good about being in this camp and I really wish I can come back next year. Not being able coming back will be sad and I will miss it.

Abdul-Qadir

Για μένα η Κατασκήνωση είναι ένα μέρος που νιώθω όμορφα κι ότι ανήκω σ' αυτό. Είναι η δεύτερη χρονιά μου και θέλω να ξαναέρθω του χρόνου.

Ίσμα

Η Κατασκήνωση για εμένα είναι σαν το σπίτι, αλλά περνάω πιο καλά.

Άγγελος

Το μέρος που μπορώ να εκφραστώ ελεύθερα.

Άννα

Για μένα η Κατασκήνωση είναι σαν παράδεισος, γιατί εδώ νιώθω καλά, παίζουμε, κάνουμε χειροτεχνίες, έχουμε ομίλους, κάνουμε φίλους και περνάμε όμορφα.

Μάρκος

Κατασκήνωση για μένα είναι ένα μέρος όπου δεν υπάρχουν ξένοι και μπορώ να παίζω όλη μέρα χωρίς έγνοιες.

Μυρτώ

Η Κατασκήνωση είναι πιο όμορφη και από τον παράδεισο. Εδώ μαθαίνω πολλά νέα πράγματα, βλέπω θέατρο, κάνω πολλούς φίλους και περνάω εξαιρετικά.

Ράιαν

Εγώ νόμιζα πως θα ήταν χάλια, αλλά τελικά είναι πολύ καλή αυτή η Κατασκήνωση! Γι' αυτό εδώ είναι σαν να είναι το σπίτι μου και δεν θέλω να φύγω από αυτήν την Κατασκήνωση! Το βράδυ μου αρέσει που πάμε στο βουνό και τραγουδάμε!

Κατερίνα

Κατασκήνωση είναι το δεύτερο σπίτι μου. Αγαπάω όλα τα παιδιά και τους ομαδάρχες. Όλα τα παιδιά είναι η οικογένειά μου.

Προμεντί

θέλω να έρθω ως ομαδάρχης/ισσα

Η Κατασκήνωση για μένα σημαίνει τα πάντα. Δεν θα ξεχάσω ποτέ τις ώρες που πέρασα με την ομάδα μου. Η Κατασκήνωση είναι το δεύτερό μου σπίτι. Συνεχώς με κάνει να χαλαρώνω και να ξεχνάω τις αρνητικές στιγμές. Εύχομαι αυτή η Κατασκήνωση να μείνει γερή και δυνατή, ώσπου να έρθω όταν μεγαλώσω. Σας αγαπώ πολύ.

Αφροδίτη

Εγώ την Κατασκήνωση την νιώθω σαν δεύτερό μου σπίτι. Είναι υπέροχη. Κάθε χρόνο ανυπομονώ να μπω στην Κατασκήνωση Χ.Π.Χ.Ν. Είναι όλα τέλεια. Η ώρα ομάδων, ο αθλητισμός και οι όμιλοι. Φέτος είναι η τελευταία μου χρονιά και στενοχωριέμαι γι' αυτό. Μέχρι να έρθω για ομαδάρχης σε 5 χρόνια, θα έρχομαι κάθε χρόνο στα επισκεπτήρια και τις ημέρες των φίλων.

Άγγελος

Στην Κατασκήνωση μαθαίνεις να σέβεσαι και να αγαπάς τους άλλους. Ήταν μια ΑΞΕΧΑΣΤΗ εμπειρία μιας που ήταν και η τελευταία μου χρονιά, αυτή ήταν η τρίτη χρονιά φέτος και ανυπομονώ πάρα πολύ όταν θα γίνω ομαδάρχης. Έκανα πολλούς φίλους (δεν ήρθαν φέτος, κρίμα) και έμαθα και κάποιες ξένες λέξεις. ΗΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΑ!!!

Νίκος Κ.

Για εμένα η Κατασκήνωση σημαίνει ειρήνη, χαρά, ευτυχία και τα πάντα, και όταν θα έρθω ομαδάρχισσα και όταν ξανάρθω του χρόνου, θα θέλα να είμαι μαζί με την Μαρία.

Αντωνία

Η Κατασκήνωση είναι το 2ο σπίτι μου, εύχομαι η Κατασκήνωση να υπάρχει για πάντα. Οτιδήποτε χρειάζεται κάποιος στην ζωή του, το βρίσκει σε αυτή την Κατασκήνωση. Περιμένω τότε θα γίνω 18 χρονών για να έρθω στην Ελλάδα και να γίνω ομαδάρχης, γιατί φέτος είναι η τελευταία μου χρονιά, αλλά θα προσπαθήσω πολύ τα επόμενα χρόνια να έρθω σαν επισκέπτης. Η Κατασκήνωση έχει πολύ καλούς και δίκαιους κανόνες και μαθαίνεις πάρα πολλά πράγματα που σε βοηθάνε στη ζωή σου.

Fadi

Για μένα η Κατασκήνωση είναι τέλεια, μαθαίνουμε καινούρια πράγματα, κάνουμε καινούριους φίλους και θα ήθελα να έρθω σαν ομαδάρχισσα.

Μηρικόνο

It's my second time in X.P.X.N. and I like it very much here. I would like to come in the future as a volunteer, if I can when I grow up. I had a great time here and I will miss the place. I will certainly miss the people I met, too. I will never forget this place and it will always have a place in my heart.

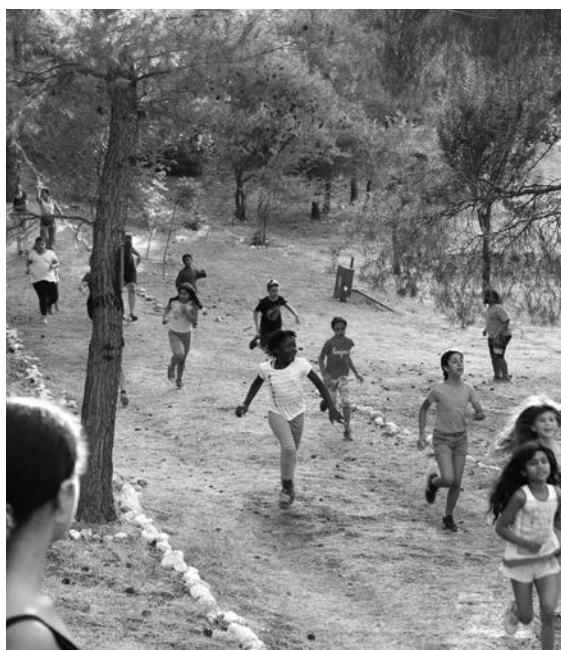
Ραχματουλάχ

Για μένα η Κατασκήνωση είναι το παρόν και το μέλλον μου. Ένα από τα όνειρά μου είναι να γίνω ομαδάρχισσα και αρχηγός. Θα στείλω σε αυτήν την Κατασκήνωση όλη μου την οικογένεια και πιστεύω πως εδώ χτίζεται όλη μου η ζωή.

Σεμέλη

Τι σημαίνει η Κατασκήνωση για μένα; Η Κατασκήνωση σημαίνει πολλά για μένα. Αν και έχω πάει σε πολλές ακόμη, αλλά αυτή είναι η καλύτερη, διότι κοιμάσαι σε σκηνή, μαθαίνεις να ζεις στην εξοχή, δεν ζεις με την τεχνολογία, παίζεις παιχνίδια με τους ομαδάρχες και ο,τι κάνεις, το κάνεις ομαδικά. Τρώμε τέλειο φαγητό το μεσημέρι, αλλά και το βράδυ, χάρη στο μάγειρα που ονομάζεται κυρ Βασίλης. Ο Αρχηγός μας είναι ο κύριος Πέτρος, είναι τέλειος αρχηγός, αλλά είναι αυστηρός, γιατί τα παιδιά δεν κάνουν το σωστό, πάντως και εκείνος έχει το δικίο του. Κάνεις μπάνιο με όποιον φίλο σου θέλεις και άμα θέλεις. Αν και φέτος το 2020 μας έφερε αλλιώς τα γεγονότα και πολλά άλλα μας αφαίρεσε, αλλά και πολλά άλλα μας πρόσθεσε, είναι τέλεια αυτή η χρονιά. Έρχομαι εδώ σαν κατασκηνωτής εδώ και εφτά χρόνια. Περνάς τέλεια, διότι κάνεις νέους φίλους, οπότε και του χρόνου που θα έρθεις θα ξανασυναντηθείτε, αλλά και γίνεσαι φίλος ή φίλη με τους ομαδάρχες. Μόλις τελειώσει η μέρα, μαζευόμαστε σε ένα σημείο όπου οι κατασκηνωτές, αλλά και οι ομαδάρχες και λέμε τις κραυγές που έχει βγάλει κάθε ομάδα. Μόλις φάμε το βραδινό, πηγαίνουμε στο θεατράκι και παίζουμε, τραγουδάμε, χορεύουμε και πολλά ακόμη διασκεδαστικά πράγματα. Μετά πάμε λέμε προσευχή στο βωμό και μετά πέφτουμε για ύπνο. Αφού πέσουμε για ύπνο, έρχεται μια καινούρια μέρα με πολλά επίσης καινούρια πράγματα.

Νίκος

“Dear Kataskinosi”

Αυτή ήταν η πρώτη μου χρονιά στην Κατασκήνωση. Είχα ακούσει πολλούς φίλους να μιλούν για την Κατασκήνωση, όλοι με αυτό το χαρούμενο και γαλήνιο ύφος στο πρόσωπό τους, επομένως, πριν ακόμα πάω, ήξερα ότι υπάρχει κάτι ξεχωριστό σε αυτή.

Κατά τη διάρκεια των ημερών της προετοιμασίας της κατασκήνωσης -της προκατασκηνητικής- είχα πολυάριθμους δασκάλους ελληνικών, καθώς είμαι Αγγλίδα που πρόσφατα μετακόμισα στην Αθήνα, όπου όλοι τους ήταν αποφασισμένοι να με συμπεριλάβουν στις ελληνικές συζητήσεις τους.

Η ομάδα των εθελοντών, γεμάτη θετική ενέργεια, τους καλωδεχόταν όλους, κάτι που έκανε αμέσως εμάς τους νέους εθελοντές να νιώθουμε κομμάτι της.

Όταν τα παιδιά κατέφθασαν, η ήδη ενθουσιώδης ατμόσφαιρα έγινε ακόμα καλύτερη. Θυμάμαι να νιώθω μια μικρή ζήλεια προς τους ομαδάρχες που ήταν με τα παιδιά, καθώς ήμουν στην ομάδα της κουζίνας, αλλά εν τέλει, απόλαυσα τη δουλειά στη κουζίνα και ήμουν ευγνώμων για τα διαλείμματα!

Πολύ σύντομα κλήθηκα να διδάξω σε ομάδες ζογκλερικά και άλλες δραστηριότητες τσίρκου. Για εμένα, το να ενσωματωθώ με τους ομαδάρχες για να διδάξω στα παιδιά ζογκλερικά και ισορροπία ήταν το αποκορύφωμα της κατασκήνωσης!

Τα παιδιά που έμαθαν ζογκλερικά, ισορροπία και ακροβατικά, τα έμαθαν ΤΟΣΟ γρήγορα! Κι εγώ έπρεπε να κάνω εξάσκηση μόνη μου και να εφευρίσκω νέα κόλπα να τα διδάξω!

Παρακολουθώντας την εξέλιξη τους, από το να μην είναι σε θέση να κάνουν ζογκλερικά, στον ενθουσιασμό της πρώτης φοράς που κατάφεραν ένα κόλπο, να αναπτύσσουν τα ακροβατικά τους, να εφεύρουν τα δικά τους κόλπα και στο τέλος να ανεβάζουν παράσταση στο θέατρο, ήταν πραγματικά καταπληκτικό! Επέστρεψα από τη κατασκήνωση εμπνευσμένη από τη φροντίδα και τη χαρά που μοιράστηκα με όλους και ενθουσιασμένη για τη επόμενη χρονιά!

Fiona Salisbury

Μερικές από τις Κραυγές ομάδων που είχαν θέμα τα Μουσικά Όργανα

Δεν θέλουμε συμπόνιοι,
μόνο να φάμε τα λεμόνια.
Να θυμάσαι, στην μασχάλη
δεν χωράνε δυο πεπόνια.
Σκάμε σα μπαλόνια
και εσείς βρέχετε σεντόνια,
δεν αφήνουμε υπόνοια,
είμαστε όλοι μας τρομπόνια.
Τρομπ-τρομπ-τρομπ-τρομπ
Τροοοομπόνια!

Τρομπόνια
1η μικρών αγοριών

Μας λένε πιατίνια,
μας φωνάζουν σαΐνια.
Σ' αυτό τον κόσμο,
σ' αυτό το βουνό
δεν υπάρχει ησυχία,
μα μόνο ευτυχία!
Και φασαρία!
Ίπι-ίπι-ίνια, πιατίνια!

Πιατίνια
3η κοριτσιών

Πίκολο, πίκολο!
Είμαι μικρό, μα φοβερό!
Πίκολο, πίκολο!
Κι όλες τις έγνοιες μου φυσώ!
Πίκολο, πίκολο!
Πιο δυνατά θα παίζω εγώ!
Πίκολο, πίκολο!
Θα ξεσηκώνω το βουνό!!!
Πίίίικολοοο! Πίκολο, πίκολο,
πί-κο-λο!!!

Πίκολο
1η μικρών κοριτσιών

Στο όρος Πατέρα ξεδίνω.
Παίζω κλαρίνο
Τις έγνοιες πίσω μου αφήνω
Παίζω κλαρίνο.
Φύσα δυνατά
Πανηγύρι στα βουνά
Πάμε όλοι παιδιά
Με Γιώ Τσαμπά
Ωπο...πο...πο...
Κλαρίνα

Κλαρίνα
3η αγοριών

το βουνό της καρδιάς μου

Το 2020 ήταν μια περίεργη και δύσκολη χρονιά για όλους μας. Έφερε μια νέα πανδημία που κανείς δεν περίμενε, έφερε φόβο, ανησυχία, άγχος, μοναξιά. Έφερε πρωτόγνωρες καταστάσεις και συναισθήματα. Εμένα όμως μέσα σε όλα αυτά τα απρόσμενα γεγονότα μου έφερε κάτι ανεπανάληπτο, μια νέα οικογένεια, την οικογένεια της κατασκήνωσης!

Πώς μπορεί να περιγράψει κανείς με λόγια αυτήν την εμπειρία; Ευτυχία, χαρά, αγάπη, σεβασμός, αποδοχή, χαμόγελα, φιλίες, μοίρασμα, ενέργεια, αρμονία, με λίγα λόγια, μια ιδανική κοινωνία. Από την πρώτη στιγμή που πάτησα το πόδι μου σε αυτό το βουνό, το βουνό του Πατέρα, ένιωσα σα να ανήκα από πάντα εκεί. Οι στιγμές που έζησα μαζί με τα παιδιά και τους εθελοντές είναι τόσο ζωντανές μέσα μου, που ακόμα και τώρα που γράφω αυτές τις γραμμές, κλείνω τα μάτια μου, επιστρέφω στο βουνό και νιώθω ευτυχισμένη.

Αυτή η κατασκήνωση κρύβει μια μαγεία μέσα της! Σε κάνει να την αγαπήσεις από την πρώτη στιγμή, να μην μπορείς να την ξεχάσεις με τίποτα και να θέλεις να επιστρέψεις ξανά και ξανά.

Δεν θα ξεχάσω ποτέ αυτές τις πολύτιμες στιγμές. Τις ματιές των παιδιών που με κάθε κοιτάγμα τους ανοιγόταν μπροστά σου ο κόσμος τους όλος, τους δεσμούς που ανέπτυξε η ομάδα μου, την ώρα του φαγητού με τα ατελείωτα ΙΠΙ ΙΠΙ, τις ώρες του αθλητισμού και των ομίλων που ζούσαμε την κάθε στιγμή και δεν θέλαμε να τελειώσει και φυσικά τις ώρες της ψυχαγωγίας. Μπορώ να μιλήσω ατελείωτα γι' αυτή τη μοναδική ώρα που μικροί και μεγάλοι γελούσαμε μέχρι δακρύων και διασκεδάσαμε με τη ψυχή μας.

Και όταν κάθε μας μέρα έφτανε στο τέλος της, περπατούσαμε χωρίς φως, μόνο με το φως του φεγγαριού και των αστεριών, για να φτάσουμε στη σκηνή μας και διαβάζαμε παραμύθια στα παιδιά για να κάνουν τον πιο γλυκό ύπνο! Και όταν εκείνα κοιμόντουσαν κοιτούσαμε τα αστέρια από την σκηνή μας και νιώθαμε πραγματική ευτυχία, για όλες αυτές τις στιγμές που δώσαμε και πήραμε μέσα στη μέρα! Και όλοι ψιθυρίζαμε κάθε βράδυ την ευχή, η κάθε μέρα στο βουνό να κρατούσε παραπάνω...

Τα χαμόγελα των παιδιών, τα τραγούδια, τα παιχνίδια, οι συζητήσεις, τα αστέρια, οι αγκαλιές, η επαφή, οι πευκοβερόνες, το κοκκινόχρωμα, οι κραυγές, τα γέλια, τα κλάματα του αποχωρισμού έχουν μείνει χαραγμένα στη ψυχή μου και ανυπομονώ να ζήσω και άλλα τόσα.

Το βουνό της καρδιάς μας είναι εκεί, περιμένει να μας αγκαλιάσει κάθε χρόνο, μικρούς και μεγάλους, και να μας χαρίσει μοναδικές εμπειρίες!

Χριστίνα Παπαγεωργίου

λέμε όχι στη λεηλασία των βουνών και της φύσης

Τα βουνά είναι κρίσιμοι τόποι διατήρησης της άγριας ζωής και της βιοποικιλότητας. Για πολλούς από τους οργανισμούς που διαβιούν εκεί, εκτοπισμένοι από περιοχές με έντονη ανθρώπινη δραστηριότητα, τα βουνά αποτελούν ύστατο καταφύγιο. Οι ορεινοί τόποι είναι όμως και ορόσημα για τον ανθρώπινο πολιτισμό. Είναι πηγή έμπνευσης, φορείς ιστορικής και πολιτιστικής μνήμης, τόποι αναψυχής και ανάσας και πολλά ακόμη. Το βουνό είναι πολύτιμο συλλογικό αγαθό και κανείς δεν νομιμοποιείται να το αντιμετωπίζει ως “αναξιοποίητη γη” που παραχωρείται και κατακερματίζεται με τα κριτήρια της αγοράς.

Η μεγαλύτερη απειλή που αντιμετωπίζουν αυτή τη στιγμή τα βουνά στην Ελλάδα είναι η σχεδιαζόμενη μαζική εγκατάσταση ανεμογεννητριών. Παρά την προπαγάνδα ετών, για να πειστούμε πως πρόκειται για “φιλικές στο περιβάλλον” εγκαταστάσεις, το τελευταίο διάστημα γίνεται όλο και πιο αντιληπτό ότι η κατασκευή και η λειτουργία τους είναι μία βαριά βιομηχανική δραστηριότητα με σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Αιολικά “πάρκα” και υδροηλεκτρικοί σταθμοί, λατομεία και εξορύξεις, παλιές χωματερές και νέοι τεράστιοι δρόμοι, είναι το όνειρο της ανάπτυξης θυμίζει περισσότερο μια βιομηχανική έρημο με λίγες “οάσεις” τουριστικής “αξιοποίησης” για εκλεκτούς, παρά τα ορεινά οικοσυστήματα που γνωρίσαμε και χρειαζόμαστε εμείς και οι επόμενες γενιές.

Το Οδοιπορικό Ενάντια στη Λεηλασία των Βουνών και της Φύσης ξεκίνησε στον Κιθαιρώνα στις 21 Αυγούστου 2020 και ολοκληρώθηκε (για την ώρα!) στα Άγραφα στις 5 Σεπτεμβρίου 2020. Ήταν μια συμβολική πράξη εναντίωσης στη ληστρική εκμετάλλευση των κοινών φυσικών πόρων που συντελείται στο όνομα της “ανάπτυξης” και του υποτιθέμενου “κοινού οφέλους”.

Η ιδέα γεννήθηκε σχεδόν σαν κρυφή επιθυμία στις συνθήκες εγκλεισμού της περασμένης άνοιξης. Γρήγορα όμως διαδόθηκε, συζητήθηκε, μας παρέσυρε. Έγινε κτήμα περισσότερων ανθρώπων που δεν γνωρίζονταν μεταξύ τους και απέκτησε μορφή μέσα από διαδικασίες ανοιχτών συνελεύσεων, στη βάση της ισοτιμίας, του αμοιβαίου σεβασμού και της αλληλεγγύης.

Ήταν η εφαρμογή αυτών των αρχών στην πράξη που μας επέτρεψε, όχι μόνο να οργανώσουμε το εγχείρημα στην πόλη, αλλά και να βαδίσουμε, στη συνέχεια, στα μονοπάτια των βουνών και να ζήσουμε μαζί στη φύση, βρίσκοντας ρόλους για όλες και όλους: από το συλλογικό μαγείρεμα, την προμήθεια νερού από δημόσιες βρύσες και το στήσιμο των καταυλισμών μέχρι την επικοινωνία με τους κατοίκους, και βέβαια την απaráμιλλη εμπειρία της καθημερινής πεζοπορίας.

Υπολογίζαμε να διανύσουμε 314 χιλιόμετρα, αλλά λίγο κάποια κλεισμένα μονοπάτια, λίγο το κυνήγι μερικών καλών φωτογραφιών, μας βγήκε κάτι παραπάνω. Περπατήσαμε στον κορμό της Στερεάς Ελλάδας: στον Κιθαιρώνα, στις πλαγιές και τις κορφές του Ελικώνα, της Κίρφης, του Παρνασσού, της Γκιώνας, της Οίτης, των Βαρδουσίων, της Οξυάς, μέχρι τελικά τα Ευρυτανικά βουνά και τα θεσσαλικά Άγραφα. Κάθε μέρα λίγο ακόμα, κάθε βράδυ και σε άλλη αγκαλιά της φύσης.

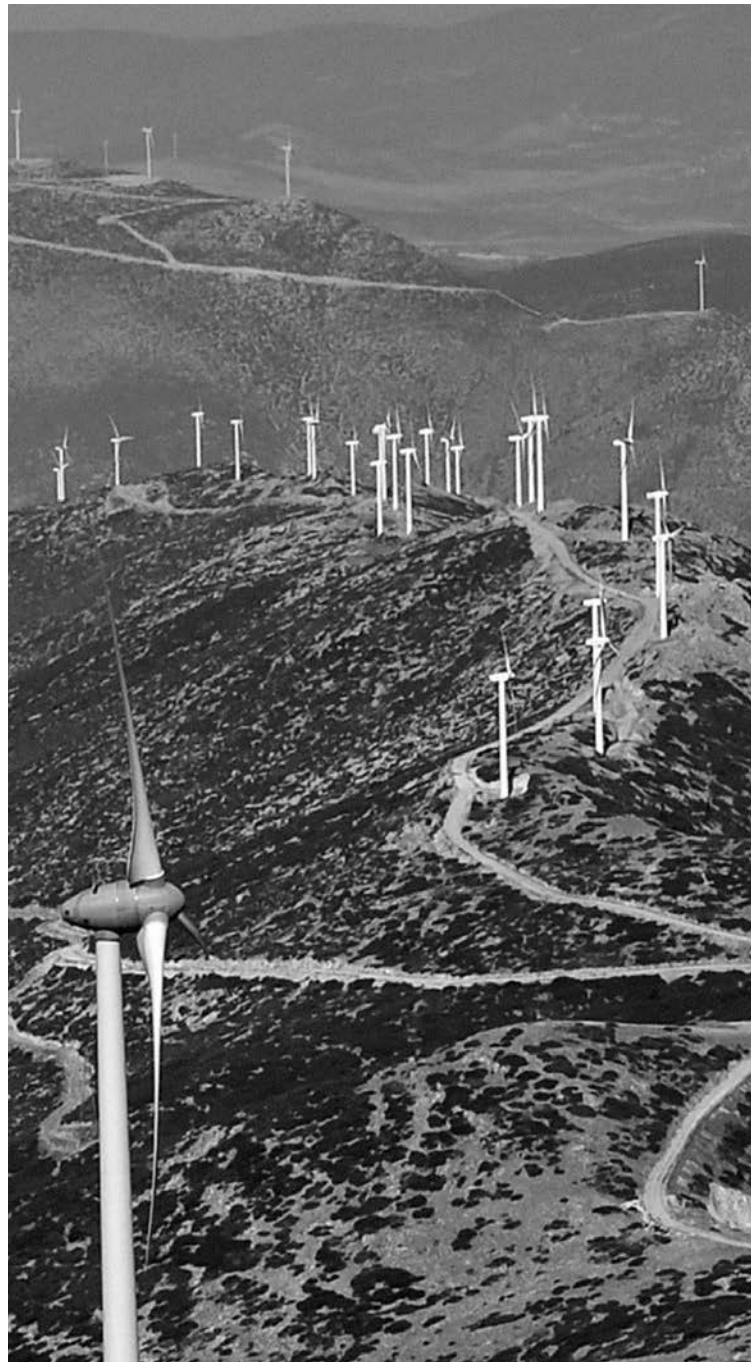
Μπορέσαμε να καταγράψουμε τις πληγές που η “ανάπτυξη” των λίγων έχει ανοίξει στα σώματα των βουνών και των ορεινών κοινοτήτων. Είχαμε την ευκαιρία να συναντήσουμε ανθρώπους και τοπικές ομάδες που αγωνίζονται για την προστασία των τόπων τους από τις μηχανές της “αξιοποίησης”, να χαρούμε την πολύτιμη φιλοξενία τους και να πά- ρουμε μαζί μας λίγη από την αισιοδοξία και τη δύναμή τους.

Για δεκαπέντε μέρες αναπνεύσαμε τον αέρα της ορεινής ελευθερίας, θαυμάσαμε τοπία που σε σημαδεύουν για μια ζωή, θυμηθήκαμε ότι είμαστε κι εμείς μέρος αυτού του συστήματος, το οποίο οφείλουμε να διαφυλάξουμε. Περισσότεροι από 70 οδοιπόροι ταξιδέψαμε από βουνό σε βουνό και από κοινότητα σε κοινότητα. Γνωριστήκαμε μεταξύ μας, εμπιστευτήκαμε η μία τον άλλο, βοηθήσαμε και βοηθηθήκαμε. Κάθε στιγμή αυτού του οδοιπορικού, προσπαθήσαμε να είμαστε και μια δοκιμή για το πώς κινούμαστε και ζούμε στο βουνό, φροντίζοντας ταυτόχρονα για τις/τους συνοδοιπόρους μας, τη φύση και τους ανθρώπινους οικισμούς.

Η Κατασκήνωση υποστήριξε σημαντικά αυτή την προσπάθεια, αλλά τώρα γίνεται ακόμα πιο επιτακτικό να προστατέψουμε και το δικό μας βουνό που κινδυνεύει. Στο όρος Πατέρας έχει αιτηθεί να εγκατασταθούν σε διαφορετικά σημεία 18 γιγαντιαίες ανεμογεννήτριες με ύψος που θα ξεπερνάει τα 200 μέτρα, ο βόμβος τους θα ακούγεται σε όλο το βουνό όπως και στην Κατασκήνωση συνέχεια. Η εικόνα του Βουνού θα αλλάξει τελείως και νέοι μεγάλοι δρόμοι θα το πληγώσουν, προκειμένου να ανεβάσουν τις ανεμογεννήτριες στις κορυφές του. Το ερώτημα παραμένει: Θα τους αφήσουμε να καταστρέψουν το Βουνό μας; Θα τους αφήσουμε να καταστρέψουν τα βουνά μας;

Αλέξανδρος Κυτίνος

“Η μεγαλύτερη απειλή που αντιμετωπίζουν αυτήν τη στιγμή τα βουνά στην Ελλάδα είναι η σχεδιαζόμενη μαζική εγκατάσταση ανεμογεννητριών”

* Περισσότερες πληροφορίες για τους αγώνες προστασίας των Βουνών: Αναζητήστε στο facebook: Ελεύθερα Βουνά Χωρίς Αιολικά

** Αποσπάσματα του κειμένου προέρχονται από το συλλογικό κείμενο: “Οδοιπορικό Ενάντια στη Λεηλασία των Βουνών και της Φύσης”

για να σώσουμε το μεγάλο μας σπίτι

Δημήτρης Β. Προύσαλης

Τα τελευταία τριάντα χρόνια στην Ελλάδα, παρατηρείται μια αξιόλογη κινητικότητα σε ένα χώρο που σχετίζεται με τις παραστατικές τέχνες, χωρίς να έχει το στενό χαρακτήρα μιας “παράστασης” αφού με αφορμή την ψυχαγωγία, βασική ανάγκη του ανθρώπου, λειτουργούν παράλληλα και άδηλα πολλές διαφορετικές σχέσεις. Πρόκειται για το φαινόμενο της “νεο-αφήγησης”, δηλαδή την εμφάνιση ανθρώπων και ομάδων στη νέα εποχή που κινούνται γύρω από την προφορική ιστορία και λένε παραμύθια λαϊκά ή χρησιμοποιούν άλλο “υλικό” από την άυλη πολιτιστική κληρονομιά, τόσο του ελληνόφωνου κόσμου, όσο και από τις παραδόσεις άλλων πατρίδων από τις γωνιές του κόσμου. Βραδιές αφήγησης, μεμονωμένες παραστάσεις, μικρά ή μεγαλύτερα φεστιβάλ αφήγησης, σεμιναριακοί κύκλοι, θεματικές εκδόσεις και ειδικά αφιερώματα, συζητήσεις και επαγγελματικά σωματεία ξεπηδούν μέσα απ’ αυτήν τη διαδρομή, αφήνοντας ίχνη από τις συναντήσεις του ανθρώπου του 21ου αιώνα, με την πολύτιμη κληρονομιά των προφορικών παραδόσεων.

Οι προφορικές παραδόσεις, δηλαδή οι ανώνυμες λαϊκές ιστορίες που κατάφεραν να νικήσουν το χρόνο, επειδή κουβαλούσαν σημαντικά μηνύματα για όλους όσους τα περίμεναν ή τα ανακάλυπταν στην πορεία της ζωής τους, ήταν ένα βασικό όχημα τούτης της πολυδαίδαλης διαδρομής με τα πολλά και ποικίλα ανταμώματα. Αποτελούν διαχρονικά ένα πεδίο βάσης για έναν πολύμορφο και σε πολλά επίπεδα διάλογο του ανθρώπου: με τον στενό του οικογενειακό περίγυρο, με τις διαπροσωπικές του σχέσεις, με τον εσωτερικό του κόσμο -προσβλέποντας σε μια διαδικασία προσωπικής ανάπτυξης και μύησης στη ζωή- με το διάλογο στην κοινότητα, με τα φιλοσοφικά ζητήματα που καθορίζουν την ποιότητα της ζωής του ως κοινωνική συνύπαρξη

και ατομικός προσδιορισμός, με τα μικρά καθημερινά της ζήσης αλλά και τα μεγάλα του κόσμου όλου.

Ως προφορικές ιστορίες θα ξεπεράσουν διανύοντας υπερτοπικά εμπόδια, θα ακουστούν σε χώρους συνάντησης των ανθρώπων, δημόσιους (καφενέδες, παζάρια, εργαστήρια, μαγαζιά, λουτρά, βιβλιοθήκες, σχολεία) και ιδιωτικούς (αποσπερίδες, παραγώνια, κάμαρες) για να συναντήσουν τα “αχ!” των ανθρώπων. Δυνητικά θα επιχειρήσουν να μπολιάσουν το σκοτάδι με ελπίδα, να στείλουν μηνύματα αισιοδοξίας στα αδιέξοδα, να τοποθετηθούν μπροστά στα άσχημα ή κατακριτέα χωρίς να προσβάλλουν τιμές ή να εκθέσουν πρόσωπα, να συνομιλήσουν με τον καθένα ατομικά ενώ απευθύνονται συλλογικά σε όλους της ομήγυρης. Θα ψιθυρίσουν για να φωνάξουν, θα αγκαλιάσουν για να παρακινήσουν, θα θεραπεύσουν για να ξαναστήσουν από την αρχή τους κόσμους των ανθρώπων, τους προσωπικούς του καθενός και τους κοινωνικούς της ανθρώπινης διάδρασης, συμβίωσης και επικοινωνίας.

Μα θα πει κάποιος: “Οι ιστορίες αυτές δεν ήταν για παιδιά; Δεν τα βοηθούσαν να μεγαλώσουν, μέσα από μια παιδαγωγική λειτουργία ταυτισμένη με την παιδική ηλικία και τις ανάγκες της;” Υπήρχαν πάντα ιστορίες που έβαζαν το χάος του κόσμου σε μια τάξη, του φυσικού και του προσωπικού-κοινωνικού, στην πορεία διαμόρφωσης των χαρακτηριστικών προκειμένου οι “μικροί” να αποκτήσουν ηθικό απόθεμα και μπόλι ανάλογο στον κόσμο των ενηλίκων. Επειδή όμως τα παιδιά, ως έννοια κοινωνική με όλα της τα συμφραζόμενα, υπήρξε μια ανακάλυψη της βιομηχανικής κοινωνίας, οι προφορικές ιστορίες δεν απευθύνονταν μόνο σε αυτά ή κυρίως σε αυτά, αλλά μετακινήθηκαν από

τόπο πνευματικό της ψυχαγωγίας και συμβουλευτικής των ενηλίκων σε πιο μικρές ηλικίες και συχνά υποτιμήθηκαν και παρεξηγήθηκαν.

Ανάμεσα στις παλιές ιστορίες του κόσμου-τα λαϊκά παραμύθια και τους μύθους- συμπεριλαμβάνονται και εκείνες που μιλούν για τη θέση του ανθρώπου απέναντι στο φυσικό περιβάλλον και το γύρω του κόσμο, αποκαλύπτουν τις αντιλήψεις του, σμιλεύουν ηθικές στάσεις, καυτηριάζουν παρεκκλίσεις, επισημαίνουν “ύβρεις”, συνθέτουν οπτικές, οικοδομούν πρακτικές, αποδυναμώνουν βεβαιότητες, επιζητούν προοπτικές, δρομολογούν αντιδράσεις και μιλούν με τρόπο συμβολικό και άλλοτε κυριολεκτικό για όλα όσα οφείλει κάποιος να έχει στο νου του όταν επιχειρεί να αντιληφθεί τον κόσμο που τον φιλοξενεί, το πλαίσιο ζωής που δανείζεται στο σήμερα από τους επόμενους και κληρονομεί από τους προηγούμενους. Αυτές οι ιστορίες που έρχονται από την αχλή του χρόνου, μας υπενθυμίζουν διακριτικά ότι η φύση έχει τις δικές της ισορροπίες που επηρεάζουν τον άνθρωπο, κρατά και εκδηλώνει τις δικές της δυνάμεις και μάλιστα με σφοδρότητα όταν κάποιος την προσβάλλει, προσφέρει απλόχερα αλλά με μέτρο στα όρια της ανάγκης. Παρουσιάζουν σχέσεις, στάσεις, αντιλήψεις, συμπεριφορές μέσα από μυθοπλασίες του συλλογικού φαντασιακού και μιλούν για όνειρα που αποκαλύπτουν ή προειδοποιούν, για μικρά και παράξενα θαύματα, για την αλληλεξάρτηση όλων των ειδών όπως και για σύγχρονα φαινόμενα που αποδεικνύεται όμως πως οι ρίζες τους είναι πολύ παλιές.

Σε ποιον ανήκει το νερό; Τί συμβαίνει όταν χάνεται ένας ενδιάμεσος κρίκος-κομμάτι μιας αλυσίδας στη ζωή; Τί μπορεί να κάνει κάποιος μπροστά σε μια καταστροφή του κόσμου του; Τί λένε μεταξύ τους όταν τα δέντρα ψιθυρίζουν; Πώς μιλά η γη στους ανθρώπους μέσα από τους καρπούς της; Χωρά άραγε ένας κόσμος ολόκληρος να φτιαχτεί πάνω στο καβούκι μιας χελώνας; Και αν ναι, τότε πώς μοιάζει; Πόση γη χωρά να κάνει δική του σε μια διαδρομή ένας άνθρωπος; Ποια είναι τα δικαιώματα ενός δάσους και του κόσμου του; Υπάρχει χρυσή γη και- αν ναι- ποιο είναι το πολύτιμο υλικό της; Υπάρχει τόπος που να γίνεται απάγκειο των πληγωμένων ζώων του κόσμου και πώς μοιάζει; Πώς γεννήθηκαν οι σπόροι στον κόσμο και τι μας φανερώνουν; Σε ποιον ανήκει το δάσος; Τί μπορεί να συμβεί όταν δεν σέβασαι τα ζώα που σε θρέφουν στο κυνήγι; Ένα όνειρο τί κουβαλά στον ύπνο του ανθρώπου; Ποια δώρα φέρνουν τα φυτά και τί αξία έχουν; Ποιο μήνυμα κρύβει ο αγώνας ενός μικρού πουλιού να εναντιωθεί σε μια ολική καταστροφή; Έχει σοφία η κοινή λογική-και αν ναι-πώς φανερώνεται; Όλα τούτα κρυμμένα μέσα σε λαϊκά παραμύθια, μυθολογικές ιστορίες και ανώνυμες αφηγήσεις από τις τέσσερις γωνιές του κόσμου, που περιμένουν να έρθουν στο φως από ανήσυχους εφήβους και αγωνιούντες ενηλίκους.

Ζητήματα και θέματα ενός διαλόγου πάντα επίκαιρου, ιδωμένα μέσα από την ποιητικότητα της συλλογικής μυθοπλασίας εκφρασμένου στις μυθολογικές πλοκές και τα λαϊκά παραμύθια, που προσδοκούν να ανοίξουν γέφυρες προβληματισμού, να γεννήσουν αναστοχασμούς και να οδηγήσουν προοπτικά σε αλλαγές. “Ένας γέρος, που όλοι τον ξέρουν για τις σοφίες και τις παλαβομάρες του, αγοράζει μια μέρα δεντράκια κι αρχίζει να τα φυτεύει στο χωράφι του. Οι χωριανοί μαζεύονται γύρω του και τον κοροϊδεύουν. Κάποιος πετάγεται και ρωτά: “Τί κάνεις εκεί; Αφού είσαι πολύ μεγάλος στα χρόνια για να γευτείς τον καρπό τους;” Ο γέρος απαντά: “Μα δε σκεφτήκατε πώς μπορεί να φυτεύω για την επόμενη γενιά;”

“ Τα λαϊκά παραμύθια συστήνουν ξανά το περιβάλλον ”

Ο Δημήτρης Β.Προύσαλης σπούδασε παιδαγωγικά, βιβλιοθηκονομία και Λαογραφία (Med.) και είναι Υποψήφιος Διδάκτορας στο ΕΚΠΑ. Ασχολείται με την έρευνα, καταγραφή και μελέτη του λαϊκού παραμυθιού από το 1999. Αφηγείται ιστορίες της λαϊκής προφορικής λογοτεχνίας από το 2003 και έχει συνεργαστεί με πλήθος φορέων, σωματείων και οργανισμών δημοσίων και ιδιωτικών.

Έχει συμμετάσχει σε ελληνικά και διεθνή φεστιβάλ Αφήγησης, διεθνή συνέδρια, ημερίδες, συμπόσια μιλώντας για τη δυναμική του λαϊκού παραμυθιού και τη σημαντικότητα της αφήγησης στην εκπαίδευση, την κοινωνία, τη θεραπεία, τον πολιτισμό. Οι εισηγήσεις του συμπεριλαμβάνονται στα αντίστοιχα πρακτικά που εκδόθηκαν.

Είναι καλλιτεχνικός διευθυντής του Φεστιβάλ Αφήγησης Πηλίου “Παραμύθια & Μύθοι στου Κένταυρου τη ράχη” με τη συνεργασία τοπικών φορέων και του Φεστιβάλ Αφήγησης “Αθήνα... μια πόλη παραμύθια” με τη συνεργασία του ΟΠΑΝΔΑ, αφιερωμένο στην Παγκόσμια Ημέρα Αφήγησης.

Έχει εκδώσει 18 βιβλία με παραμυθολογικό περιεχόμενο. Είναι συνιδρυτικό μέλος της Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΚΑΙ ΜΥΘΟΙ ΣΤΟΥ ΚΕΝΤΑΥΡΟΥ ΤΗ ΡΑΧΗ, επιστημονικός εκπρόσωπος του Σωματείου ΔΙΑΒΑΖΟΝΤΑΣ ΜΕΓΑΛΩΝΩ και τακτικό μέλος της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας.

Διατηρεί το ιστολόγιο:

stonparamythiontastavrodromia.blogspot.com

Ludic Cities

παιγνιώδεις πόλεις

Παιχνίδι... επιτραπέζιο, παιδικό, φιλικό, αθλητικό, ερωτικό, επαγγελματικό, στρατηγικό, γνώσεων, δίκαιο, πόλεμος. Τόσες πολλές οι λέξεις που συνοδεύουν τη λέξη παιχνίδι και τόση λίγη η μελέτη πάνω σε αυτό. Τί είναι τελικά το παιχνίδι και γιατί θέλουμε να παίζουμε;

Ο ιστορικός και φιλόσοφος Γιόχαν Χουζίνγκα στο βιβλίο του “Homo Ludens” (Ο Άνθρωπος και το Παιχνίδι) εντοπίζει πως “*παίζουμε πέρα από τα όρια της καθαρής φυσικής ή βιολογικής δραστηριότητας. Είναι μια σημαίνουσα λειτουργία – δηλαδή υπάρχει κάποιο νόημα σε αυτή.*”

Αν αναλογιστούμε πως το παιχνίδι είναι χαρακτηριστικό της συμπεριφοράς και των ζώων (μήπως εμείς δεν ανήκουμε στη ζωική ομάδα;) μπορούμε να αντιληφθούμε το εύρος της ύπαρξης και εφαρμογής του. Σύμφωνα με έρευνες μέσα από το γέλιο και τη χαρά που μας προσφέρει το παιχνίδι, ο οργανισμός μας απελευθερώνει διάφορες ορμόνες όπως η κυτοκίνη, οι ενδορφίνες, η σεροτονίνη και η ντοπαμίνη. Οι ορμόνες αυτές μειώνουν το άγχος και το στρες και μας δημιουργούν την αίσθηση της ευεξίας και της ζωντάνιας. Μειώνουν την αίσθηση του πόνου και μας προδιαθέτουν θετικά σε κάθε εμπόδιο που θα προκύψει ενώ δημιουργούνται νέες συνάψεις στον εγκέφαλο συμβάλλοντας στη νοητική διατήρηση και ανάπτυξη του ανθρώπου, μικρού και μεγάλου. Το παιχνίδι υπήρχε φυσικά πριν από την “εφεύρεση” του πολιτισμού και εκτός από ένα μιμητικό ένστικτο θα μπορούσαμε να σκεφτούμε ότι μας αποφορτίζει από μια ορμητική ενέργεια.

Μια ενέργεια που μας κατακλύζει και την εκφράζουμε πιο αποτελεσματικά κατά την παιδική μας ηλικία, χωρίς όρια και ταμπού. Όμως η πολιτεία δεν έχει προνοήσει, ώστε να υπάρχουν παι(χνι)δικές χαρές και για ενήλικες, οπότε οι κύριες λύσεις είναι τα αθλήματα και το γυμναστήριο για όσους ζουν κυρίως στις μεγαλופόλεις, καθώς στις επαρχιακές πόλεις, (όσο πιο κοντά στη φύση τόσο το καλύτερο), όπου ο πληθυσμός είναι μικρότερος υπάρχουν κι άλλοι παιγνιώδεις τρόποι ζωής που γεννιούνται νομοτελειακά. Όπως η χρήση ποδηλάτου, που, αν και μπορεί να συγκαταλέγεται στα αθλήματα, δεν παύει να μας θυμίζει στιγμές από την παιδική μας ηλικία τότε που είχαμε χρόνο, διάθεση και αντοχή γι’ αυτήν τη δραστηριότητα.

Η Αθήνα αποτελεί μια πόλη φιλόξενη για όλους. Κολωνάκια παντού, στενά πεζοδρόμια, ράμπες πουθενά ή κι αν υπάρχουν κάπου, πολύ συχνά εμποδίζονται από σταθμευμένα αυτοκίνητα. Παγκάκια με χερούλια, καρφιά σε εισόδους πολυκατοικιών και κάτω από γέφυρες, για να αποτρέπονται οι άστεγοι να κοιμούνται εκεί. Βαδίζουμε σε δρόμους γεμάτους με αυτοκίνητα, φασαρία, καυσάριο, πολυκοσμία, μικρή ελευθερία κινήσεων.

Τελικά μας ανήκει ο “δημόσιος” χώρος; Και πόσο δημόσιος είναι όταν δεν συμπεριλαμβάνονται στην κατασκευή και διαμόρφωσή του οι ανάγκες των ανθρώπων που τον χρησιμοποιούν;

Θέλουμε να μπορούμε να ζούμε μέσα και να αλληλεπιδρούμε με τον χώρο που κινούμαστε και όχι απλώς να περνάμε απ’ αυτόν.

Γίνεται λοιπόν λόγος σε παγκόσμιο επίπεδο για “επανοικειοποίηση” του χαμένου μας δημόσιου χώρου. Επανασχεδιάζονται οι δημόσιοι χώροι με παιγνιώδη και οικολογικά χαρακτηριστικά. Χρηματοδοτούνται ευρωπαϊκά προγράμματα, διοργανώνονται σεμινάρια, συνέδρια ακόμα και κάποια μεταπτυχιακά, με θεματική το σχεδιασμό του δημόσιου χώρου με παιγνιώδη στοιχεία. Παράλληλα δράσεις όπως η διοργάνωση παιχνιδιών δρόμου (Play Publik Festival, Now Play This 2021 Festival), ο ορισμός κάποιων δρόμων ως παιγνιώδεις (Πρόγραμμα “A Playful Street” στην Ιρλανδία) ή το παράδειγμα της πόλης Vauben στη Γερμανία όπου η πόλη αποτελεί παιχνιδωτό χώρο χωρίς περιφράξη (μια κούνια κρεμασμένη πίσω από ένα δέντρο, ένα σκάμμα άμμου, ένας βράχος αναρρίχησης σε σημεία μη οριοθετημένα) μας υπενθυμίζουν και μας εισάγουν στην έννοια ενός ευχάριστου και παιγνιώδους δημόσιου χώρου.

Εγκαταστάσεις όπως μουσικά πλακάκια πεζοδρομίου, κινητές βιβλιοθήκες, πολύχρωμες στάσεις λεωφορείων, σκάκι σε πλατείες, ράμπες παιχνιδιού, γεωμετρικά σχήματα, συντριβάνια, γλυπτά, καθρέφτες είναι μερικά από τα εφαρμοσμένα παραδείγματα “εκ-παιγνιοποίησης” του δημόσιου χώρου.

Η δυνατότητα να ξεκουραζόμαστε, να ξαπλώνουμε, να κάνουμε skate, να χοροπηδάμε, να τρέχουμε και γενικώς να συμπεριφερόμαστε ελεύθερα χωρίς κριτική ή υπόνοια ποινικής επιβολής, θα έπρεπε να αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα ενός πολίτη. Με την οικειοποίηση ενός “street furniture” (έπιπλο δρόμου όπως ένα γεωμετρικό σχήμα) διασκεδάζουμε, χαλαρώνουμε, αποδρούμε από το απλό οπτικό του αντικειμένου. Εντάσσουμε στις ζωές μας μερικά από τα βασικότερα χαρακτηριστικά του παιχνιδιού, αυτό του ρίσκου και του επαναπροσδιορισμού αντικειμένων και τοπίων.

Ο μη οριοθετημένος παιχνιδωτός χώρος προσφέρει μεγαλύτερες πιθανότητες για ένταξη της φαντασίας στις ζωές όλων μας με πολυεπίπεδα αποτελέσματα. Βελτίωση φυσικής κατάστασης, αναπτέρωση του νου, επίλυση προβλημάτων και κοινωνικοποίηση θεωρούνται αποτελέσματα της συμβίωσης σε μια παιγνιώδη πόλη. Και τότε μπορούμε να συζητάμε για ισορροπημένους ανθρώπους. Γιατί αυτό είναι που έχει ανάγκη μια υγιής κοινωνία.

Ερμίνια Καλλίνικου

παιχνίδι στο βουνό της χαράς

Πιάνοντας το νήμα των παιχνιδοχώρων από την προηγούμενη σελίδα και το παιχνίδι στο δημόσιο χώρο της πόλης, μεταφερόμαστε λίγο πιο μακριά. Στο γνωστό βουνό, στον Πατέρα.

Λέγεται ότι μπορείς να διαβάσεις μια κοινωνία, αν παρατηρήσεις τη στάση της απέναντι στο παιχνίδι. Κάθε καλοκαίρι στην κατασκήνωση, η δική μας μικροκοινωνία λειτουργεί έχοντας τις παιγνιώδεις δραστηριότητες στον πυρήνα του προγράμματός της. Εκτός από τις ώρες του αθλητισμού και το οργανωμένο παιχνίδι υπό την καθοδήγηση των ομαδαρχών, υπάρχουν και οι ελεύθερες ώρες που το πευκοδάσος μετρατρέπεται σε τροπική ζούγκλα, εμφανίζονται ιπτάμενοι παραγουανοί ρινόκεροι και καλικάντζαροι με πράσινα μάτια που κλέβουν γλυκά. Είναι τα σημαντικά κενά μέσα στη μέρα που τα παιδιά παίζουν ελεύθερα, χωρίς προκαθορισμένη δομή και σενάριο, χωρίς κανέναν απώτερο σκοπό πέρα από την ίδια τη δραστηριότητα και τη συναισθηματική ευχαρίστηση.

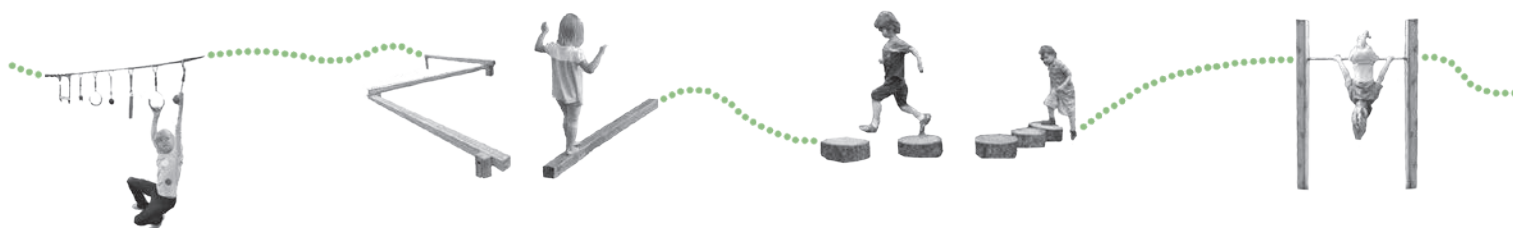
Το αυθόρμητο παιχνίδι απαιτεί φαντασία, αυτοσχεδιασμό και ενεργή συμμετοχή. Το παιδί αναδημιουργεί τον εαυτό του και τον κόσμο του, μακριά από τον ηθικό κώδικα και τους κανόνες των ενηλίκων, μαθαίνει να εκφράζει τις σκέψεις του, να είναι δεκτικό στο απρόσμενο, ενώ ταυτόχρονα λαμβάνει αποφάσεις και πρωτοβουλίες αναπτύσσοντας την ελεύθερη βούληση και την κριτική του ικανότητα. Η δομή του εξωτερικού περιβάλλοντος έχει άμεση σχέση με τον τύπο του παιχνιδιού που θα επιλέξουν τα παιδιά. Η ποικιλία των αισθητηριακών ερεθισμάτων που υπάρχει στη φύση συμβάλλει στη νοητική και αισθησιοκινητική ανάπτυξη, προκαλεί τα παιδιά να εξερευνήσουν

αναλαμβάνοντας και αξιολογώντας το ρίσκο των επιλογών τους, και σε συνδυασμό με τις κατασκευές στους διαμορφωμένους χώρους να ενισχύουν το φανταστικό παιχνίδι.

Η παιδική χαρά είναι ένας από τους κεντρικότερους διαμορφωμένους χώρους παιχνιδιού στην κατασκήνωση, δυστυχώς αναντίστοιχος σε έκταση με τον αριθμό των φιλοξενούμενων παιδιών. Κάποια χρόνια πίσω, ορίστηκε νέο νομοθετικό πλαίσιο για την κατασκευή και τη λειτουργία των παιδικών χαρών, με αυστηρούς κανόνες ασφαλείας οι οποίοι εξυπηρετήθηκαν από την κατασκήνωση κατά γράμμα. Οδηγήθηκα, τότε, σε μια συρρίκνωση του ελεύθερου χώρου παιχνιδιού εντός της παιδικής χαράς, βλέποντας αυτήν την αλλαγή μόνο ως μια πρώτη φάση πλήρους ανακατασκευής της. Για όλους τους λόγους που προαναφέρθηκαν σχετικά με την αξία του ελεύθερου παιχνιδιού στο φυσικό ή/και διαμορφωμένο περιβάλλον, κι ακόμα περισσότερο επειδή αποτελεί επιθυμία και των ίδιων των παιδιών που φιλοξενούμε, η αναβάθμιση της παιδικής χαράς είναι πλέον στις προτεραιότητές μας.

Έχει ήδη συσταθεί μια ομάδα εθελοντών, με σκοπό να προτείνει σχεδιαστικές και κατασκευαστικές λύσεις για την επέκταση του χώρου παιχνιδιού και την τοποθέτηση επιπλέον οργάνων. Συνεχίζουμε να δουλεύουμε αυτές τις ιδέες συλλογικά, να σκεφτόμαστε πάνω από το ίδιο χαρτί ο καθένας με τις ειδικές γνώσεις του και όλοι σαν παιδιά. Στόχος είναι να κατασκευάσουμε ένα χώρο ελεύθερου παιχνιδιού όχι μόνο ασφαλή, αλλά και διασκεδαστικό. Ένα μικρό στολίδι για το βουνό μας.

Σόνια Καραγέωργου

...και το όνειρο του νέου ιατρείου

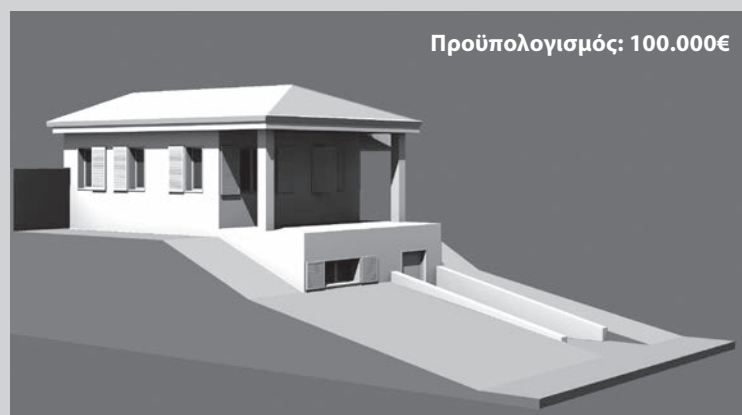
Παιδιά και εθελοντές χαίρονται όταν βλέπουν κάτι καινούριο να προστίθεται στις εγκαταστάσεις της Κατασκήνωσης, όχι μόνο γιατί διευκολύνει τη ζωή και τις δραστηριότητές τους, αλλά γιατί διαισθάνονται πως κάποιοι φροντίζουν πάντα για κάτι ακόμα καλύτερο. Πολλά γίνονται με μικρές δαπάνες από τους εθελοντές μας που έχουν ειδικές γνώσεις, πτυχία και διπλώματα ή απλώς συμβάλλουν με χειρωνακτικές εργασίες. Κάποια όμως απαιτούν χορηγίες.

Η Νομοθεσία απαιτεί Ιατρείο και χώρο βραχείας νοσηλείας (αναρρωτήριο) ικανό να φιλοξενεί συγχρόνως τέσσερις κατασκηνωτές. Ο χώρος θα πρέπει να διαθέτει αποχωρητήριο, καταιωνηστήρα με παροχή ζεστού νερού και νιπτήρα. Εντός του χώρου θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη για την ασφαλή φύλαξη του ιατρικού και ιατροφαρμακευτικού εξοπλισμού στον οποίο πρόσβαση πρέπει να έχει μόνο το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό.

Στο υπόγειο του κτηρίου θα στεγαστεί η Βιβλιοθήκη με τραπέζια και καρέκλες για ανάγνωση ενώ στον περιβάλλοντα χώρο θα πρέπει

να υπάρχουν αρκετές και ευρύχωρες στεγασμένες επιφάνειες για την προστασία από τον ήλιο. Η προμελέτη του έργου έχει εκπονηθεί.

Παιδιά και εθελοντές θα ευγνωμονούν όσους θα προσφέρουν τις αντίστοιχες χορηγίες ή θα αναλάβουν την κατασκευή και προμήθειά τους.

Προϋπολογισμός: 100.000€

Μιχάλης Αφολάγιαν

“Η τέχνη δεν πεθαίνει, είναι αναπόσπαστο κομμάτι του ανθρώπου”

Συνέντευξη στους **Α. Κυτίνο, Ν. Καλλίτση και Δ. Αντωνίου**

Απομαγνητοφώνηση: **Δέσποινα Τσουκαλά**

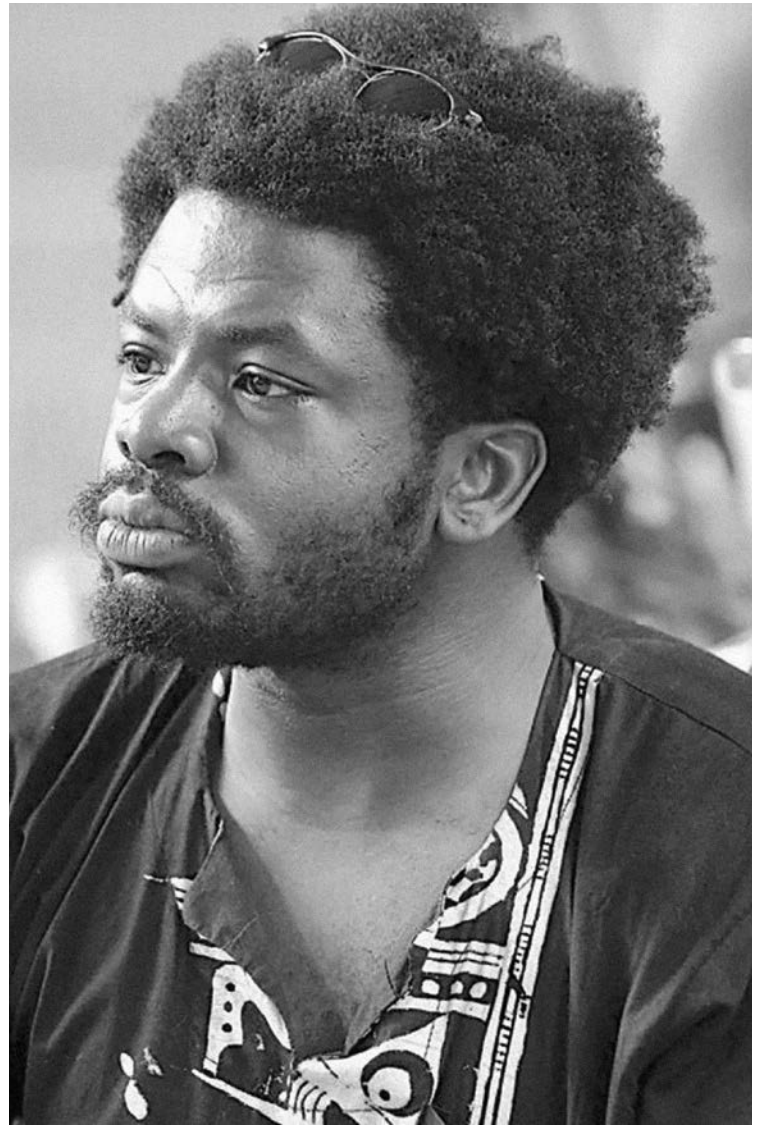
Ο Μιχάλης Αφολάγιαν είναι μουσικός, ηθοποιός, performer, εικαστικός, σχεδιαστής παιδαγωγικών, καλλιτεχνικών προγραμμάτων και εμπνευστής. Γεννήθηκε το 1980 στην Αθήνα, όπου και ζει ως τώρα. Οι γονείς του είναι μετανάστες από τη Νιγηρία. Είναι συνιδρυτής του πολιτιστικού κέντρου αφρικανικής τέχνης και πολιτισμών ANASA στο οποίο διδάσκει μέχρι σήμερα πολυρρυθμίες Δυτικής Αφρικής (αφρικανικά κρουστά), και σχεδιάζει δι-απολιτισμικές δράσεις τις οποίες παρουσιάζει σε σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Μίλησέ μας για το κοινωνικό τσίρκο που έχεις ετοιμάσει. Απευθύνεται και σε δομές με ασυνόδευτα παιδιά και πρόσφυγες;

Με το τσίρκο έχω μεγάλη σχέση. Είμαι διαχειριστής μιας σχολής τσίρκου, της Circus Dayz, ασχολούμαι με τις τεχνικές πολλά χρόνια και με έχουν βοηθήσει να ανακαλύψω πολλά πράγματα για τον εαυτό μου. Το ίδιο μπορεί να βοηθήσει και τις ευάλωτες ομάδες, όπως τα ασυνόδευτα, που μπορεί να μην έχουν εξερευνήσει πλήρως τις δυνατότητες/ικανότητές τους ή να έχουν μια έλλειψη αυτοπεποίθησης. Βοηθά αρκετά στην ενδυνάμωση. Το κοινωνικό τσίρκο περιλαμβάνει τεχνικές επιδεδξιότητας, όπως είναι τα ζογκλερικά, κορίνες, μονοποδήλατο και ξυλοπόδαρα, καθώς επίσης θέατρο και ακροβατικά εδάφους και ζευγαριών. Η ανταπόκριση των παιδιών είναι εξαιρετική. Τους αρέσει όταν τους δείχνω τις τεχνικές, παίζοντας με αντικείμενα.

Παλιότερα έκανες και ένα караβάνι τέχνης για σχολεία;

Το караβάνι ήταν η πρώτη μας χρηματοδοτούμενη αποστολή και αυτό μας έδωσε τη δυνατότητα να δημιουργήσουμε μια μεικτή ομάδα διαπολιτισμική με αφρικανικό χαρακτήρα μιας και είμαστε δεύτερη γενιά αφρικανικής καταγωγής και Έλληνες. Πήραμε ένα αφήγημα της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ που πραγματευόταν την ιστορία ενός μικρού παιδιού, το οποίο λόγω πολέμου αναγκάστηκε να φύγει από τη χώρα του και πέρασε από διάφορες χώρες. Το project αυτό προοριζόταν για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση και με όχημα το θέατρο κάναμε βιωματικά εργαστήρια. Είχε πολύ ενδιαφέρον να ακούσεις τι λέγανε τα παιδιά σε σχέση με τους προβληματισμούς που έβαζε η παράσταση, δηλαδή αν έχουν δικαιώματα

στο παιχνίδι, στην ελευθερία, στη χαρά, στην ειρήνη. Έτσι λεγόταν και το έργο, “Ειρήνη”. Το εργαστήριο αυτό ήταν τριήμερο. Ήταν σαν ένα μικρό φεστιβάλ για τα παιδιά, σταματούσε η ρουτίνα του σχολείου για τρεις ημέρες. Ήταν μια καλλιτεχνική έκρηξη. Ζωγράφιζαν, έφτιαχναν, κάνανε πρόβες και εμείς συνθέταμε με όλο αυτό το υλικό που δημιουργούσαν και γινόνταν μια παράσταση. Τα παιδιά λέγανε, τα ίδια, την ιστορία της Ειρήνης. Η παράσταση άλλαζε από σχολείο σε σχολείο κι από τάξη σε τάξη. Όλο αυτό το πράγμα κατέληγε σε μια γιορτή, όπου τα παιδιά όλα συμμετείχαν σε μια παράσταση κι οι γονείς τους ήταν αντίστοιχα εκεί.

Εσύ, ως παιδί μεταναστών, πώς έζησες την Αθήνα;

Στα σχολικά χρόνια ήμουν σαν την μύγα μες το γάλα αλλά στο τέλος της ημέρας όλοι παίζαμε μπάλα, όλοι κάναμε πράγματα, όλοι κάναμε παρέα, είχαμε τις κοινές περιπέτειές μας. Υπήρχε το ξενοφοβικό, αλλά δεν θα έλεγα ρατσιστικό. Σίγουρα προσπαθείς δύο φορές να κάνεις κάποια πράγματα, δηλαδή η προσπάθεια είναι διπλάσια, αλλά γενικά ασχολήθηκα με πολλά πράγματα κι αυτά μου άνοιξαν διάφορες πόρτες. Ειδικά στο χώρο της τέχνης και του πολιτισμού είτε ήταν αυτό το χιπ χοπ, η ραπ, μετά το γκραφίτι, το τσίρκο, τα εικαστικά. Γνώρισα πολύ ενδιαφέροντες ανθρώπους και αυτό με στηρίζει πάρα πολύ αυτό στο δικό μου το μικρόκοσμο. Σε αντίθεση με τον άλλον το μακρόκοσμο που είχε να κάνει με χαρτιά, γραφειοκρατίες, ιθαγένειες, πράσινες κάρτες, χαρτιά, χαρτιά, χαρτιά... Ήταν το αντίδοτο σε μια φάση. Πολύ σημαντικό. Αλλά είχε να κάνει ίσως και με το πώς εγώ το έβγαζα όλο το πράγμα δηλαδή να ανακαλύψω όσο μπορώ περισσότερα πράγματα, να μάθω βασικά.

Θεωρείς ότι η τέχνη γενικότερα ήταν μία διέξοδος, μία βοήθεια;

Ήταν Η διέξοδος. Για αυτό είμαι και τώρα μεγάλος υποστηρικτής της άποψης ότι η τέχνη και ο πολιτισμός, ειδικά στο κομμάτι της ένταξης, δεν πρέπει να θεωρούνται απλά και μόνο ως μια παιδαγωγική δραστηριότητα ή μια δημιουργική απασχόληση. Οι άνθρωποι ανακαλύπτουν ποιοι είναι μέσα από την τέχνη, διαμορφώνουν τον τρόπο σκέψης τους. Η φαντασία παίζει μεγάλο ρόλο στο να φέρνεις πράγματα που θα ήθελες για σένα στο σήμερα. Αν βρεθείς σε περιβάλλον όπου στη στερούν, μαραζώνεις. Η τέχνη δεν πεθαίνει όμως, γιατί είναι αναπόσπαστο κομμάτι του ανθρώπου. Δεν γίνεται. Απλά βρίσκει άλλες φόρμες, άλλα σχήματα, άλλες φορές ησυχάζει, ηρεμεί.... Όταν βρεθεί η ευκαιρία κάνει μπαμ ξαναχτυπάει. Είναι εκεί.

Είχες ποτέ προβλήματα με τη δουλειά σου στο θέατρο λόγω εμφάνισης;

Επηρεάζει τί ρόλους παίρνω. Κάποιος θα έλεγε ότι η τέχνη είναι ένας άλλος χώρος όπου αυτό που μπορεί να θεωρείται “μειονέκτημα” γίνεται πλεονέκτημα όπως η εμφάνιση. Αλλά οι ρόλοι είναι συγκεκριμένοι. Εγώ ξεκίνησα με θέατρο δρόμου. Δεν πήγα σε σχολή μόνο, έκανα κάποια σεμινάρια. Απλώς λάτρευα το θέατρο ως ένα όργανο κοινωνικής αλλαγής. Ήθελα να μάθω, για να μπορέσω μέσω του θεάτρου να δουλέψω με τη δεύτερη γενιά. Να δουλέψω με τις κοινότητες. Πέρασα μια μεγάλη διαδικασία, με θέατρα, με αυτοδιαχειριζόμενες ομάδες, που εμείς φτιάχναμε τα κουστούμια, εμείς κάναμε τις πρόβες, εμείς τα πάντα. Μέσα από εκεί ήρθε και το πρώτο τηλέφωνο για μια παράσταση που διαπραγματευόταν το μεταναστευτικό. Ο τίτλος του έργου ήταν “*Το βλέμμα του μελαμψού άνδρα*”, ενός Ισπανού συγγραφέα του Ignacio del Moral. Δεν ήταν δουλειά, ήταν κοινωνικό έργο, ήταν πολιτικό θέατρο. Τον τελευταίο καιρό έχω αρχίσει να γίνομαι επιλεκτικός. Ό,τι δεν με κεντρίζει, με αφήνει αδιάφορο. Μέχρι και φέτος δούλεψα σε παράστασεις, αλλά είχε αρχίσει να με ξενερώνει το ότι οι ρόλοι ήταν συγκεκριμένοι. Οι ρόλοι υπηρετούσαν στερεότυπα... Δεν μπορούμε να δούμε έναν μαύρο που είναι επιστήμονας, που είναι ο ήρωας. Υπήρχε μια περίοδος που ανέβαιναν συνέχεια παραστάσεις με θέμα το προσφυγικό αλλά δεν υπήρχε εξέλιξη πέρα από αυτό. Και αυτό δεν με συγκινούσε ιδιαίτερα και έτσι δοκίμασα να κάνω κάτι δικό μου. Εκεί γεννήθηκε το πολιτιστικό κέντρο ΑΝΑΣΑ. Η προσπάθεια μας σε σχέση με το θέατρο είναι να χαράξουμε τη δική μας γραμμή, και να μιλήσουμε θεατρικά για πράγματα που μας αφορούν

Το περιοδικό αυτό το διαβάζουν και παιδιά που μπορεί να είναι ασυνόδετοι πρόσφυγες ή να μεγαλώνουν σε ένα ίδρυμα. Μια συμβουλή, μία σκέψη... τι θα τους έλεγες;

Η συμβουλή μου πάντοτε είναι να μην αφήσουν το μυαλό τους να μπει στο λήθαργο του ιδρύματος. Να δουν ότι υπάρχει απογοήτευση, πόνος, απώλεια και σίγουρα υπάρχουν πράγματα και δυνάμεις που θα έκαναν κάποιον άνθρωπο να απογοητευτεί και να μαραζώσει. Αλλά θα μαραζώνει πολύ πιο εύκολα σε ένα περιβάλλον που δεν θα είχε καμία βοήθεια ή κανένα άνοιγμα σε κάτι που μπορεί σ' ένα πρώτο επίπεδο να μη φαίνεται ότι οδηγεί κάπου, αλλά θα μπορούσε. Είναι πολύ καλύτερο από το τίποτα. Κι αυτό που θα πρότεινα είναι “κάνε ό,τι μπορείς”. Αρπάξε οποιαδήποτε ευκαιρία σου δίνεται. Δεν ξέρεις ποιον θα γνωρίσεις, που θα βρεθείς, τί θα σου συμβεί. Κάντο γιατί αυτό που μπορεί να έρθει, μπορεί να είναι αποκαλυπτικό. Δηλαδή όχι στην τεμπελιά με λίγα λόγια. Όχι στην οκνηρία. Να έχουν το στόχο τους αλλά μέχρι να τον φτάσουν ας αρπάξουν, ας αγκαλιάσουν ό,τι μπορούν, ό,τι τους δίδεται απλόχερα, με αγάπη, με μόνο γνώμονα να βρουν το δρόμο τους. Αυτό που βλέπω με τους νέους και τα σχολεία είναι ότι μπορεί να μπει σε έναν χώρο και να νιώσεις ότι η ρουτίνα σε βάζει σε μία κατάσταση. Μπορεί να εστιάζουν στο φαγητό, στο κινητό και το μυαλό να μπαίνει σε μια κατάσταση ύπνωσης, ύπνος βαθύς. Αυτός είναι ο λήθαργος του ιδρύματος, μια ευθεία γραμμή. Αυτό είναι ιδρυματοποίηση. Υπάρχουν όμως και κάποιοι χώροι, κάποια σημεία συνάντησης όπως οι κατασκηνώσεις, το πολιτιστικό κέντρο ΑΝΑΣΑ που προσπαθούν με τα ξύλινα σπαθιά, τη ξύλινη κουτάλα, να μιλούν στην καρδιά των παιδιών με ένα πραγματικό ενδιαφέρον. Νομίζω πως εισακούεται αυτό με τις ψυχές τους, το εμπιστεύονται. Μπορεί να το κάνουν κάτι αυτό που θα τους δώσει, μπορεί και όχι. Αλλά το ενθαρρυντικό ξέρεις ποιο είναι; Αυτά τα πέντε παιδιά κάτι πήραν, αν δεν υπήρχε ο χώρος ίσως να μην παίρνανε. Η δράση όμως πρέπει να γίνει... και ένα παιδί να έρθει πρέπει να γίνει.

King Gizzard & the Lizard Wizard

Ακόμα και αν τους παρακολουθείς, μπορεί να μπερδευτείς και να προσπεράσεις κάποια κυκλοφορία τους, νομίζοντας ότι ο νέος δίσκος, για τον οποίο φευγαλέα κάπου διάβασες, είναι αυτός που ήδη έχεις ακούσει πριν λίγο καιρό. Η μπάντα είναι εργοστάσιο έχοντας 17 δίσκους τα τελευταία 10 χρόνια και αμέτρητα και δυνατά live! Το 2017 έβγαλαν πέντε διαφορετικούς δίσκους, πραγματικά διαφορετικούς!

Οι King Gizzard & the Lizard Wizard φαίνεται να είναι μια παρέα από την Αυστραλία, αποτελούμενη από τουλάχιστον επτά μουσικούς, πολύ ταλαντούχους μουσικούς! Παίζουν μουσική, γουστάρουν αυτό που κάνουν και δεν επαναλαμβάνονται! Φτιάχνουν video clip όπου λένε ιστορίες, έχουν το δικό τους video game και ό,τι κάνουν έχει χαρακτήρα! Έχουν μελετήσει ανατολική και δυτική μουσική και θα ακούσεις στα τραγούδια τους από αυτοσχέδια (custom) ηλεκτρικά όργανα μέχρι ζουρνάδες. Κατά βάση τους βγαίνει ψυχεδελικός ήχος αλλά στα κομμάτια τους θα βρείτε από thrash μέχρι disco, surf και τσιφτετέλια! Τα τελευταία άλμπουμ τους είναι τα K.G. και L.W. που κυκλοφόρησαν με διαφορά 3 μηνών και το δεύτερο δεν έχω προλάβει να το ακούσω πραγματικά. Από το K.G. ξεχώρισαν τα τραγούδια *Automation*, *Straws In The Wind* και φυσικά το *Honey* που κάνει για όλα τα γούστα!

Θα συνιστούσα να ακούσετε όλα τα άλμπουμ αλλά μπορείτε να ξεκινήστε με το καταπληκτικό *Nonagon Infinity*, το *Flying Microtonal Banana* και το *Teenage Gizzard*.

Ολόκληρη η δισκογραφία τους υπάρχει στο <https://kinggizzardandthelizardwizard.com> Καλή ακρόαση!

Νίκος Καλλίτσης

Δημήτρης Λιωνής

Ένας σπουδαίος συνθέτης, εθελοντής και φίλος
έφυγε ξαφνικά από κοντά μας.

Ο Νίκος Χριστοδούλου, η Μάρθα Δελή και ο
Δημήτρης Αντωνίου προσπαθούν, μέσα σε
λίγες, γραμμές να σκιαγραφήσουν το έργο του,
την προσφορά του αλλά και την εξαιρετική
προσωπικότητα ενός ανθρώπου που θα είναι
για πάντα κοντά μας.

Δημιουργός, δάσκαλος, φίλος

Μας φαίνεται απίστευτο στη μουσική μας ζωή να είμαστε δίχως το Δημήτρη Λιωνή, κοντά ένα χρόνο. Κι αυτό που νιώθουμε δεν είναι μόνον η μεγάλη απώλεια, τόσο ξαφνική και πρόωρη, ενός πολύ σημαντικού μουσικού δημιουργού και δασκάλου. Είναι μαζί το αίσθημα πως εντελώς αναπάντεχα έφυγε από κοντά μας ο καλός, παντοτινός μας φίλος –στη μουσική, στη διδασκαλία και στη συντροφιά.

Στις 14 Ιουλίου του 2020 η ελληνική μουσική έχασε έναν εξαιρετικό συνθέτη, θεωρητικό της μουσικής και καθηγητή. Ο Δημήτρης Λιωνής μάς άφησε απροσδόκητα στα εξηνταπέντε του χρόνια. Να περιγράψει κανείς τον Λιωνή είναι εύκολο και ταυτόχρονα δύσκολο. Μοιάζει εύκολο, από μια άποψη, γιατί η χαρισματική του προσωπικότητα και η μουσική του ποιότητα ήταν άμεσα φανερά και γνωστή σε όλους. Είναι δύσκολο, γιατί η απλότητα και η σεμνότητά του συντελούσαν στο ότι το συνθετικό του έργο δεν γινόταν γνωστό στην πραγματική του διάσταση, ακόμη και σε κοντινούς του φίλους και συναδέλφους. Η όλη πραγματική, πολύπλευρη μουσική του προσωπικότητα υπερέβαινε την καθημερινή εικόνα.

Αυτή η ευρύτητα φαίνεται στις σπουδές, στα πεδία της μουσικής που τον απασχόλησαν, στο μεγάλο φάσμα της μουσικής του δραστηριότητας, δημιουργικής, διδακτικής και εκτελεστικής. Είχε πάντα ερευνητικό και οικουμενικό πνεύμα. Σπούδασε με διακεκριμένους καθηγητές πιάνο, ανώτερα θεωρητικά και σύνθεση, στην οποία προχώρησε σε μεταπτυχιακό επίπεδο στη Μουσική Ακαδημία Βελιγραδίου. Μελέτησε σύγχρονα μουσικά ρεύματα σε σεμινάρια στη Γαλλία και την Ελλάδα. Διευρύνοντας τις σπουδές του μελέτησε Βυζαντινή μουσική με σπουδαίους δασκάλους, καθώς επίσης και το μουσικοπαιδαγωγικό σύστημα Orff. Ασχολήθηκε ιδιαίτερα με τη μεσαιωνική, την αναγεννησιακή, τη μπαρόκ μουσική και ήταν ιδρυτικό μέλος του συγκροτήματος “Εργαστήρι Παλιάς Μουσικής”, στο οποίο έπαιζε φορητό όργανο (positive organ). Ήταν παραγωγός εκπομπών στο Γ’ Πρόγραμμα της ΕΡΑ (από την εποχή του Μάνου Χατζιδάκι και αργότερα), όπου έκανε σειρές εκπομπών κυρίως για τη μουσική του Μεσαίωνα.

Ο Λιωνής ήταν θαυμάσιος συνθέτης. Τα έργα του δεν είναι πολυάριθμα, όμως διακρίθηκαν και αγαπήθηκαν για την τέχνη της γραφής τους. Στο συνθετικό του έργο περιλαμβάνονται κύκλοι τραγουδιών για φωνή και ορχήστρα, συμφωνική μουσική, μουσική δωματίου, έργα για σόλο όργανα, για χορωδία, ηλεκτρονική μουσική, καθώς και μουσική για παιδικό θέατρο. Έργα του έχουν παιχτεί και ηχογραφηθεί στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Τη μουσική του δημιουργία διακρίνει η εξαιρετική αρμονική γλώσσα, το προσωπικό ύφος, όπως και η αριστοτεχνική γραφή στα όργανα, στη φωνή, στην ενορχήστρωση. Τα έργα του θέτουν πάντα και υπηρετούν έναν υψηλό αισθητικό στόχο και δημιουργούν μια ιδιαίτερη ατμόσφαιρα, ηχητική και συγκινησιακή. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η “Επίκληση στη σελήνη”, για μεσόφωνο και ορχήστρα δωματίου (σε ποίηση D.H. Lawrence), ένα από τα γνωστότερα έργα του Λιωνή, όπου φαίνονται όλες οι αρετές της συνθετικής του δημιουργίας: η μελωδική και μορφολογική ανέλιξη, η θαυμαστή αρμονία, το λεπτεπίλεπτο υφάδι της αντιστικτικής πλοκής ανάμεσα στα όργανα, η ωραιότητα στα ηχητικά χρώματα και η ευρηματική ενορχήστρωση, ακόμη η δραματική ευστοχία της μελοποίησης.

Παράλληλα μετέδιδε όλη αυτή την ξεχωριστή, πολύπλευρη μουσική γνώση και σοφία αφοσιωμένα και ακούραστα στους μαθητές του. Η διδακτική του προσφορά, για πάνω από σαράντα χρόνια, υπήρξε κορυφαία. Μας χάρισε ένα πολύ εκτεταμένο, υψηλό και βαθιά θεμελιωμένο διδακτικό έργο. Από πολύ νέος δίδαξε σε Ωδεία θεωρητικά της μουσικής, κυρίως ανώτερα (αρμονία, αντίστιξη, φούγκα, ενορχήστρωση). Είχε ιδιαίτερη φήμη ως καθηγητής, καθώς η διδασκαλία του συνδύαζε τη στέρεη γνώση, την ποιότητα και το βάθος, την αισθητική της μουσικής γραφής στα μαθητικά δοκίμια και στις ασκήσεις, όπως επίσης μια ασύγκριτη αφοσίωση στους μαθητές του. Ο Λιωνής αγαπούσε με ανεξάντλητο και βαθύ ενθουσιασμό τη μουσική, καθώς και τις τέχνες, την παιδεία και την καλλιέργεια. Αγαπούσε παράλληλα ιδιαίτερα τους μαθητές του, χαρίζοντάς τους αμέ-

ριστη φροντίδα και χρόνο. Όλοι ήξεραν πόσο συχνά ξεχνιόταν διδάσκοντας, ότι έμενε σχεδόν πάντα ο τελευταίος στο Ωδείο, παρατείνοντας το μάθημα. Το πλήθος των μαθητών του, όπου περιλαμβάνονται πολλοί γνωστοί Έλληνες μουσικοί, είναι μαρτυρία του διδακτικού έργου του.

Ο Λιωνής δεν θέλησε να συνθέσει πάρα πολλά έργα, ήθελε κάθε του έργο να είναι πραγματικά αξιόλογο. Μιλούσε ελάχιστα, ή και καθόλου για τη μουσική του. Απέφυγε πάντοτε κάθε διαγκωνισμό, ακόμη και σχεδόν κάθε προσπάθεια αυτόν στη σημερινή πραγματικότητα, για την προβολή της μουσικής του. Είναι χαρακτηριστικό αυτό που είπε κάποτε με χιούμορ στην αδελφή του, Μαρία Λιωνή-Πυρουνάκη, ο μουσικολόγος και συνθέτης Χάρης Ξανθουδάκης, δάσκαλος και φίλος του Λιωνή: “Δεν με νοιάζει ο αδελφός σου, που δεν γράφει μουσική· με νοιάζει η μουσική του αδελφού σου, που δεν γράφεται”. Το πόσο έγραψε έχει απόλυτη σχέση με το μουσικό του ιδανικό, όπως και την αυτοκριτική διάθεση. Καθώς αναφέρει ο φίλος του, συνθέτης Μάρκος Μωυσίδης, ο Λιωνής είχε πάντοτε τελειοθηρική, ασυμβίβαστη πρόθεση, επίσης βασιανιστική κριτική – γεγονός που αποτυπώνεται και στην όψη των πολύ καλλιγραφημένων, ωραίων μουσικών του χειρογράφων. Δούλευε εξαντλητικά τα έργα του, κάνοντας επίσης μερικές φορές αναθεωρήσεις ύστερα από την ολοκλήρωση και την εκτέλεση ενός έργου.

Οι αναφορές αυτές δεν οφείλονται στην αναπόφευκτη συγκίνηση ή σε υποκειμενική αφετηρία· αντικατοπτρίζουν τη γενική φήμη που είχε ο Λιωνής, ως μουσικός και ως πρόσωπο. Η απλότητα και η μετριοφροσύνη του συνδυαζόταν με μια εσωτερικά ισχυρή προσωπικότητα, μια αταλάντευτη σταθερότητα στις αρχές και στα κριτήριά του στη μουσική και την τέχνη. Στάθηκε όλη του τη ζωή σύντροφος στους νέους· αλλά – όσο κι αν ακούγεται υπερβολικό ή παράδοξο – ήταν ο ίδιος, και φαινόταν επίσης, πάντα νέος, απαράλλαχτα νέος στα εξηνταπέντε του χρόνια. Δεν έγινε ποτέ ηλικιωμένος, ήταν πάντοτε με τη γνωστή, αμείωτη φρεσκάδα της παρουσίας του.

Πρωταρχικό παράλληλα είναι το ότι, εκτός από συνθέτης και καθηγητής, ο Λιωνής υπήρξε ο φίλος: ένας παντοτινός, πολύτιμος και αδιαπραγμάτευτος φίλος για όλους, τόσο πολλούς, που τον γνώρισαν, συνεργάστηκαν ή μαθήτευσαν κοντά του. Πάντα χαμογελαστός και ευγενικός, ακούραστος και εφηβικός, υπομονετικός αλλά απαιτητικός, είχε επίσης το χάρισμα να ακούει και να διαλέγεται – γι’ αυτό και υπήρξε τόσο αγαπητός καθολικά.

Δημιουργός, δάσκαλος, φίλος. Και για μένα αγαπημένος φίλος και συνάδελφος από τα πρώτα νεανικά μας χρόνια. Το πρόσωπο του Λιωνή φέρνει στο νου τα λόγια του Σεφέρη: “Κατά βάθος είμαι ζήτημα φωτός”. Η κληρονομιά του είναι φωτεινή, δημιουργική, αξέχαστη.

Νίκος Χριστοδούλου

Αθόρυβος εθελοντής

Με το Δημήτρη το Λιωνή γνωριστήκαμε στην τελευταία τάξη του Λυκείου. Από τότε αρχίζει να ξετυλίγεται το νήμα της φιλίας μας. Είναι απόλυτα ταυτισμένος με τα φοιτητικά μου χρόνια και τη δημιουργική ατμόσφαιρα της μεταπολίτευσης.

Ατελείωτες συζητήσεις με άλλους φίλους, αλλά και με μια συγκεκριμένη παρέα που είχαμε, για όλα τα θέματα. Ιδιαίτερα για την ποίηση, το θέατρο, τον κινηματογράφο. Η αγάπη του για τη μουσική ήταν δεδομένη και από όλους αναγνωρίσιμη. Ήταν ο μουσικός, ο καλλιτέχνης που είχε από νωρίς κατανοήσει αυτήν την κλίση του και σπούδαζε πιάνο και κλασική μουσική.

Αυτός μου γνώρισε και την κατασκήνωση. Το καλοκαίρι του 1977 ανεβήκαμε μαζί στο βουνό Πατέρας για να μου δείξει “ένα ωραίο κοινωνικό έργο”, όπως μου είχε πει. Όλα μου άρεσαν. Το φυσικό τοπίο, οι άνθρωποι, τα παιδιά. Για λίγες μέρες χρειάζονταν μια ομαδάρχισσα. Έμεινα... Και σε αυτή την προσπάθεια συμπορευτήκαμε πολλά χρόνια. Εγώ ομαδάρχισσα και αργότερα κοινοτάρχισσα, αυτός σταθερά ο μουσικός, ο καλλιτέχνης.

Οργάνωνε κάθε χρονιά τον όμιλο μουσικής και τη χορωδία και το βράδυ στη ψυχαγωγία ρύθμιζε το μουσικό πρόγραμμα. Έπαιζε πολύ ωραία κιθάρα. Ο Χατζιδάκης, ο Θεοδωράκης, η Αρλέτα, το νέο κύμα, ήταν μέσα στις επιλογές

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1955. Σπούδασε πιάνο με τον Άλεξ Φ. Τουρνάισεν, Ανώτερα Θεωρητικά με τον Μιλτιάδη Κουτούγκο και Σύνθεση με τους Γιάννη Ιωαννίδη και Χάρη Ξανθουδάκη. Συνέχισε μεταπτυχιακές σπουδές Σύνθεσης στη Μουσική Ακαδημία Βελιγραδίου με τους Ζόραν Έριτς, Σέρτζαν Χόφμαν και Ράικο Μαξιμοβίτς.

Παρακολούθησε σεμινάρια σύγχρονης μουσικής (Θ. Αντωνίου), ηλεκτρονικής μουσικής (Ινστιτούτο Goethe, ΚΣΥΜΕ, Στούντιο Vierzon στη Γαλλία), καθώς και μαθήματα βυζαντινής μουσικής (Σ. Καράς, Λ. Αγγελόπουλος). Παρακολούθησε μαθήματα μουσικοπαιδαγωγικής – συστήματος ORFF στη σχολή Ματτέυ και δίδαξε σε ομάδες παιδιών της Φιλικής Φωλιάς Ελευσίνας και των Κατασκηνώσεων “Χαρούμενα Παιδιά – Χαρούμενα Νιάτα”.

Ασχολήθηκε με τη Μεσαιωνική, Αναγεννησιακή και Μπαρόκ μουσική και ήταν ιδρυτικό μέλος του συγκροτήματος “Έργαστήρι Παλιάς Μουσικής”. Συνεργάστηκε με το Γ’ Πρόγραμμα της ΕΡΑ ως παραγωγός εκπομπών, με θέμα κυρίως τη μουσική του Μεσαίωνα.

Το συνθετικό του έργο περιλαμβάνει έργα για σόλο όργανα, για μικτή χορωδία σε ποίηση Α. Εμπειρίκου, μουσική δωματίου, συμφωνική μουσική, κύκλους τραγουδιών για φωνή και ορχήστρα σε στίχους D.H. Lawrence και Paul Eluard, ηλεκτρονική μουσική, καθώς και μουσική για παιδικό θέατρο και κουκλοθέατρο. Έργα του έχουν παιχτεί σε συναυλίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και έχουν παρουσιαστεί από την ΕΡΑ.

Είχε πολύχρονη και διακεκριμένη διδακτική δραστηριότητα ως Καθηγητής Ανωτέρων Θεωρητικών σε Ωδεία, όπως τα Athenaeum, Παναρμόνιον, Δημοτικό Ωδείο Άργους.

Πλήρης κατάλογος των έργων του Δημήτρη Λιωνή δεν υπάρχει ακόμη. Τα ακόλουθα έργα του έχουν εκτελεσθεί και ηχογραφηθεί στην Ελλάδα και το εξωτερικό (το χορωδιακό έργο “Ομβρός” έχει εκδοθεί από το Υπουργείο Πολιτισμού με επιμέλεια του Αντώνη Κοντογεωργίου).

“Πανσέληνος μηνός Νοεμβρίου – ή Παραλλαγές σε απόντα θέματα”, για ορχήστρα δωματίου, “*Dreamertimento – Hommage à WAM-DSCH*” (με κείμενα από έργα του Mozart), για μετζοσοπράνο και ορχηστρικό σύνολο δωματίου [WAM: W.A. Mozart, DSCH: D. Schostakovich], “*Επίκληση στη σελήνη*” (σε ποίηση D.H. Lawrence), για μετζοσοπράνο και ορχηστρικό σύνολο δωματίου, “*Στους χαμένους κήπους των ονείρων*” (σε ποίηση P. Eluard), για τενόρο και ορχήστρα δωματίου, “*Δέδυκε μεν ασελάννα*” (σε ποίηση Σαπφούς), για μετζοσοπράνο και σύνολο δωματίου, “*Φοίβη*” (σε ποίηση Μ. Νικολοπούλου), για σοπράνο και σύνολο δωματίου, “*Ομβρός*” (σε ποίηση Α. Εμπειρίκου), για μικτή χορωδία, “*Ο μικρός Πρίγκιπας*”, σουίτα από τη σκηνική μουσική (για τη θεατρική διασκευή του έργου του A. de Saint-Exupéry), για σύνολο δωματίου, “*Παραλλαγές σ’ ένα θέμα του Γιώργου Κουρουπού*”, για φλάουτο και πιάνο, “*Πέντε αφιερώματα*” [στους Χατζηδάκι, Debussy, Ravel, Hindemith, Prokofiev], για πιάνο, “*Για τα γενέθλια μιας κούκλας*”, για κιθάρα.

που έκανε για να ευαισθητοποιήσει τα παιδιά που παίρναμε τότε από την πόλη της Ελευσίνας. Παιδιά που είχαν ελλείψεις στη μουσική καλλιέργεια. Για κάποια χρόνια οργάνωνε τη βραδινή ψυχαγωγία. Με πρόταση του αγοράστηκαν τα όργανα του μουσικού συστήματος ORFF και με τη δική του διδασκαλία δημιουργήθηκε μια ομάδα παιδιών-μουσικών που σε συνεργασία με τη χορωδία παρουσίαζαν μουσικά έργα στο μικρό θεατράκι τα βράδια.

Ήταν πάντα χαμογελαστός, με το αστείο στα χείλη για όλους, μεγάλους και μικρούς. Αντιαυταρχικός, ψύχραιμος, ευγενής, καλλιεργημένος ως άνθρωπος, ήρεμη δύναμη. Μια φωτεινή προσωπικότητα. Πολύ συχνά τον θυμάμαι τα βράδια, καθισμένο στον κεντρικό βράχο της κατασκήνωσης να παίζει με το φλάουτο γνωστά τραγούδια για να αποκοιμηθούν όμορφα τα παιδιά.

Αργότερα όταν λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων δεν μπορούσε να βρίσκεται συνεχώς στην κατασκήνωση, βοηθούσε τη θεατρική ομάδα γράφοντας ή επιλέγοντας τη μουσική του έργου που ανέβαινε από τον όμιλο

θεάτρου στην κατασκήνωση. Θ' αναφέρω ενδεικτικά εδώ ότι είχε γράψει τους στίχους και τη μουσική για το θεατρικό έργο "Μάρκο Πόλο" που είχαν γράψει οι φίλες Μαργαρίτα Νικολοπούλου και Μαρία Σπάτουλα, καθώς και τη μουσική για το έργο "Ευτυχισμένος Πρίγκιπας" του Oscar Wilde.

Τον θυμάμαι να μας επισκέπτεται φέρνοντας από την πόλη πάντα ένα μπουκάλι sangria, για να μας κεράσει και να κάθεται μέχρι αργά το βράδυ για να μάθει τα νέα μας. Ερχόταν πάντοτε στη μετακατασκηνωτική περίοδο, για να βοηθήσει στις δουλειές που κάναμε όλοι στα μαζέματα. Ξέραμε ότι θα έρθει μετά το μεσημέρι. Στο ψυγείο υπήρχαν φυλαγμένα "γεμιστά" από τον μάγειρα για αυτόν. Υπήρχε πάντα μια αγγαρεία που την έκανε ως συνήθως χαμογελαστός, σιγοψιθυρίζοντας μερικά από τ' αγαπημένα του λογοπαίγνια.

Ένα πρόσωπο με σημαντική προσφορά στα καλλιτεχνικά δρώμενα της κατασκήνωσης. Απ' αυτούς τους αθόρυβους ανθρώπους που τη στήριζαν και τη στηρίζουν δυνατά εξασφαλίζοντας μαζί με όλους όσοι τη συνεχίζουν σήμερα, τη σταθερή και σοβαρή διαχρονική πορεία της.

Μάρθα Δελή

Ονειροπόρος

Το 1997 γνώρισα έναν άνθρωπο που μου διεύρυνε ιδιαίτερα τον τρόπο με τον οποίο άκουγα μουσική μέχρι τότε. Συναντηθήκαμε σ' ένα χώρο που εκείνος ήταν χρόνια κι εγώ μόλις είχα μπει, στις Κατασκηνώσεις Χαρούμενα Παιδιά - Χαρούμενα Νιάτα με αφορμή τις θεατρικές παραστάσεις που για δεύτερη χρονιά προσπαθούσαμε να ανεβάσουμε ως εθελοντές της Κατασκήνωσης και της Φιλικής Φωλιάς Ελευσίνας. Μπροστά σε έναν υπολογιστή κάναμε πράξη παρέα τις ιδέες του για τη μουσική επιμέλεια του "Ματωμένου Γάμου", βασισμένη μεταξύ άλλων και σε δικά του έργα. Κασετόφωνα, πικάπ, υπολογιστής όλα συνδεδεμένα για να μονταριστούν τα ειδικά εφέ, να γίνουν οι λούπες και να περαστεί με υπομονή σε κασέτες το τελικό υλικό για την παράσταση. Συντροφιά ο μαύρος καφές, τα λογοπαίγνια και η μόνιμη ανταλλαγή φράσεων από τον αγαπημένο Αστεριξ που τόσο λατρεύαμε και οι δυο μας.

Μπήκε πολύ νερό στο αυλάκι από τότε. Η ομάδα εξελίχθηκε, αυτονομήθηκε και απέκτησε και όνομα, "Ονειροπόροι". Πέρασαν πολλά άτομα, όλα αξιόλογα, αφήνοντας το δικό τους αποτύπωμα σε κάθε παράσταση. Ο Δημήτρης σταθερά εκεί, σε κάθε παράσταση, να φροντίζει για το ηχητικό και μουσικό ντύσιμο κάθε έργου. Ώρες ολόκληρες ακούγαμε τραίνα να περνούν από τα ηχεία μας για να διαλέξουμε την σωστή ατμομηχανή για το "Πικνικ", καγκελόπορτες να ανοιγοκλείνουν για το "Κωνσταντίνου και Ελένης" και βροχή, άπειρη βροχή που μούσκευε το μικρό δωμάτιο που δουλεύαμε για πολλές από τις παραστάσεις. Κάθε ήχος στο κείμενο, κάθε υπόνοια -έστω και ανεπαίσθητη- για ένα ηχόχρωμα που πιθανώς να βρίσκονταν πίσω από τις γραμμές του θεατρικού συγγραφέα, έπρεπε να μελετηθεί, να αξιολογηθεί και να βρεθεί η λύση που θα έδινε αυτό το κάτι παραπάνω στην παράσταση, για να βάλει το θεατή μέσα στη σκηνή, να νιώσει ότι πραγματικά βρίσκεται κάπου στο Λονδίνο παρέα με τον Τζακ και τον Άλτζερνον και ακούει το Big Ben να χτυπάει παρά τέταρτο. Μάταια προσπαθούσε να πείσει ένα φίλο του τρομπετίστα να παίξει φάλτσα, όπως ο οργισμένος Τζίμι που θέλει να σπάσει τα νεύρα της Άλισον. "Μα γιατί παίζει τόσο τέλεια" ρωτούσε και του ξαναζήταγε να του στείλει επιπλέον ηχογραφήσεις.

"Σωστά Κόβιτς Μήτσο"... κόβαμε και ράβαμε τον συνονόμάτο μας Σοστακόβιτς για τις ανάγκες μιας επόμενης παράστασης, κάπου στα μέσα της προηγούμενης δεκαετίας και συζητάγαμε για Κουροσάβα, Μπιτλς,

Ρώσους συνθέτες και τα ragtimes του Scott Joplin. Δε συμφωνούσαμε σε όλα, αλλά στη μουσική, παρόλη την απόσταση που μας χώριζε στα ακούσματά μας, είχε βρεθεί μια χημεία που δύσκολα συναντάς. Όταν έφτανε η στιγμή να ντύσει μουσικά μια παράσταση, έσκαβε βαθιά στην τεράστια δισκοθήκη του και στο αρχείο του, για να βρει εκείνο το κομμάτι που δένει αρμονικά με το ύφος μιας παράστασης. Και αν ήταν πιο μικρό, με έβαζε να λουπάρω, αν ήταν πιο μεγάλο "κόψε μωρέ αυτή την επανάληψη, μα απορώ πραγματικά γιατί την έβαλε ο συνθέτης". Έσθηνε μετά αυτό, κοιτώντας στο πάτωμα μην του προδώσει το κόψιμο η κυματομορφή στην οθόνη του υπολογιστή για να δει αν το ψαλίδι ακούγεται...

"Μπορείς" ήταν μια λέξη που την έλεγε συχνά... σε μένα για να κάνω την κοπτοραπτική, στις κοπέλες που τους μάθαινε να νανουρίζουν το μωρό με το "Μπέλα Τσάο". "Μα είσαι μάνα, δεν είσαι τραγουδίστρια, μη φοβάσαι αν κάνεις λάθος, να είσαι μόνο λίγο σωστή στον τόνο, μπορείς". Δάσκαλος με υπομονή και επιμονή, ήθελε να τα καταφέρεις, δεν σε άφηνε, δεν απογοητευόταν, πίστευε στους ανθρώπους. Παρέα με τη Μαρία που σκηνοθετούσε, είχαν σημαία το "Μπορείς", να φτάσει η παράσταση πιο ψηλά από τις πρόβες, πιο βαθιά στο συναίσθημα. Και στο τέλος πάντα "Μπράβο". Δεν έφευγε χωρίς να το πει. Ακόμα και αν δεν ήταν εντελώς ικανοποιημένος.

Η επόμενη παράσταση θα είναι χωρίς τον Δημήτρη. Όμως ο Δημήτρης θα είναι πάντα εκεί. Σε κάθε ήχο, σε κάθε νότα, σε κάθε φωνή. Και στο τέλος κάθε παράστασης, το "Μπράβο" του θα υπάρχει έστω και αν δεν ακούγεται παρά μονάχα στην καρδιά μας.

Δημήτρης Αντωνίου

πόσο και πώς μπορεί να βοηθήσει η Κατασκήνωση;

Κατερίνα Μάτσα

Συνέντευξη στους Αλέξανδρο Κυτίνο, Μαρία Σπάτουλα, Μάρθα Δελή

Φωτογραφίες: Πάνος Κέφαλος

Η Κατερίνα Μάτσα είναι ψυχίατρος. Η επιστημονική (και όχι μόνο) προσφορά της εστιάζεται, κατά κύριο λόγο, στην απεξάρτηση τοξικομανών, όντας αφοσιωμένη σ' αυτό το λειτούργημα. Για πολλά χρόνια υπήρξε η ψυχή και η Επιστημονικά Υπεύθυνη του 18 Άνω, το οποίο είναι στεγνό πρόγραμμα Απεξάρτησης (δηλαδή χωρίς τη χορήγηση υποκατάστατων). Είναι συγγραφέας με πλούσια βιβλιογραφία και επιστημονική αρθρογραφία, είναι συνδικαλίστρια (ακλόνητη και αταλάντευτη υπέρμαχος της Δημόσιας και Δωρεάν Υγείας), ενεργή και δραστήρια πολιτικά, άνθρωπος της δράσης, της συμμετοχής και της αλληλεγγύης, συμμετέχει με όλους τους τρόπους στον αγώνα για να φτιάξουμε μια πιο όμορφη κοινωνία που θα μας χωράει όλες και όλους. Με την πλούσια δράση της, το σθένος αλλά και το προσωπικό της ήθος ορθώνει το ανάστημά της ενάντια στις προκαταλήψεις, στον κοινωνικό ρατσισμό απέναντι στους τοξικομανείς, στις καταστροφικές για την υγεία πολιτικές και στους εκφραστές ή διαχειριστές αυτών, όσο ψηλά κι αν βρίσκονται.

Τη συναντήσαμε και συζητήσαμε μαζί της για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά σήμερα και για τους τρόπους με τους οποίους προσπαθεί να τα βοηθήσει η κατασκήνωση:

Ξεκινώντας θέλω να πω ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό να σκέφτεσαι τον άλλο, σε αυτή την πολύ δύσκολη εποχή που ζούμε, την εποχή που καθένας κλείνεται στον εαυτό του και σκέφτεται το πρόβλημά του. Φοβάται να κοιτάξει τον άλλον, να τον πλησιάσει, φοβάται τον κορονοϊό, φοβάται να κάνει πράγματα, φοβάται για τη ζωή του. Το γεγονός ότι υπάρχουν άνθρωποι που ανοίγονται στον συνάνθρωπο είναι πολύ ελπιδοφόρο και πολύ σημαντικό.

Είναι ελπιδοφόρο ότι εσείς απευθύνεστε σε νέους ανθρώπους και σας απασχολεί το πώς θα μπορέσετε να προσφέρετε ακόμα περισσότερα για να τους δώσετε τη δυνατότητα να ζήσουν σε έναν άλλο χώρο, ένα χώρο που δεν θα είναι έγκλειστοι, ένα χώρο που θα μπορούν τα παιδιά να ονειρευτούν αυτό που τους λείπει, το όνειρο μιας καλύτερης ζωής.

Πώς μπορούμε να συμβάλουμε στην πρόληψη των εξαρτήσεων ως κατασκήνωση, πώς μπορεί αυτό που κάνουμε, που προσπαθούμε να δώσουμε "νόημα στη ζωή" να λειτουργήσει ως αντίβαρο στις εξαρτήσεις;

Η συλλογική ζωή όταν είναι οργανωμένη και όταν βασίζεται σε αξίες

και συγκεκριμένες αρχές, όταν περιέχει και πρόσωπα αναφοράς, ναι! Μπορεί να βοηθήσει, γιατί μέσα στο ίδρυμα μαθαίνουν στην πειθαρχία, αυτό που λείπει σε πολλά παιδιά είναι αυτή η αίσθηση της συλλογικότητας η οποία σπάει τη ρουτίνα, έχει το διαφορετικό, έχει το καινούριο, τα φέρνει σε επαφή με άλλα παιδιά που και αυτά έχουν ανάγκη από τέτοιο χώρο άρα τον χαίρονται όταν τους προσφέρεται και συμμετέχουν σε καινούρια πράγματα στη ζωή τους. Η ζωή στην κατασκήνωση περιλαμβάνει ψυχοεκπαιδευτικές δραστηριότητες, μαθαίνουν πράγματα παίρνουν ικανοποίηση και ανοίγουν νέους δρόμους στη ζωή τους. Αυτό βοηθάει. Η κατασκήνωση περιλαμβάνει καλλιτεχνικές, αθλητικές και πολλές άλλες δραστηριότητες που δεν τις έχουν στην καθημερινότητά τους και ύστερα η ίδια η κίνηση, ότι κάποιοι άγνωστοι άνθρωποι με δική τους πρωτοβουλία, χωρίς να είναι υποχρεωμένοι να το κάνουν, αποφασίζουν να απλώσουν το χέρι και να αγκαλιάσουν αυτά τα παιδιά. Πολύ σπουδαία κίνηση! Τα παιδιά των ιδρυμάτων είναι παιδιά που έχουν βιώσει πάρα πολύ μεγάλη απόρριψη και αυτό έχει καταγραφεί μέσα τους, είναι τραυματικά τα βιώματά τους. Επομένως το ότι υπάρχουν άνθρωποι που ασχολούνται με αυτά με την ψυχή τους, χωρίς να έχουν να κερδίσουν τίποτα μετράει πάρα πολύ μέσα τους. Αυτή η ανθρωπιά δηλαδή μπορεί να σηματοδέψει τη ζωή τους και να τους ανοίξει δρόμους γιατί λειτουργείτε ως πρότυπα, ως πρόσωπα αναφοράς και χρειάζεται κάθε άνθρωπος σημεία αναφοράς, για να φτιάξει την προσωπικότητά του και να συγκροτήσει μια ψυχοκοινωνική ταυτότητα.

“ Το παιδί πρέπει να ξέρει ότι υπάρχει κάποιος που το ακούει και το πιστεύει και το συμπονά, που μοιράζεται μαζί του τη στενοχώρια του, τον πόνο του, όλα αυτά που συναισθάνεται ”

Αυτό που είπατε, το νιώθουμε, το βιώνουμε, είναι ελπιδοφόρο. Πολλές φορές αναρωτιόμαστε εάν είναι ικανό το αντίβαρο που μπορούμε να προσφέρουμε στα παιδιά που φιλοξενούμε ή τί άλλο θα μπορούσαμε ενδεχομένως να κάνουμε πάνω σε αυτό το τόσο σοβαρό θέμα του να λειτουργήσουμε ως ένα μοντέλο το οποίο θα μπορούσε να είναι μια δικλείδα ασφαλείας για το προχώρημα τους.

Πάρα πολύ σημαντική ερώτηση και με πολύ μεγάλη ευαισθησία διατυπωμένη. Θα έλεγα ότι αυτός ο τρόπος ζωής που είναι μεν συλλογικός, άλλα περιέχει πολλά πράγματα που και ικανοποιούν και ανοίγουν ορίζοντες στη ζωή τους, έχει μέσα την άμιλλα, τη μάθηση, το μοίρασμα με τα άλλα παιδιά. Αυτός ο τρόπος ζωής πραγματικά δημιουργεί πολλές δυνατότητες να δυναμώσουν ψυχικά. Αυτά τα παιδιά είναι εξαρχής ευάλωτα και είναι ευάλωτα και γιατί έχουν τραυματικά βιώματα και γιατί ζουν σε ίδρυμα. Η ιδρυματική ζωή πάντα είναι παράγοντας που ενισχύει την ευαλωτότητα. Τί θα μπορούσατε να κάνετε παραπάνω; Θα έλεγα καταρχήν να μην περιμένουν τα παιδιά το επόμενο καλοκαίρι, είναι πολύ μεγάλο το διάστημα, αν μπορούσατε δηλαδή να τα επισκέπτεστε ή να κάνετε και μέσα στη χρονιά κάποιες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, κάποιες αθλητικές δραστηριότητες, κάτι μαζί τους που να έχουν να περιμένουν. Αυτό κρατάει τη σχέση, δεν αφήνει να διακοπεί η σχέση. Προσφέροντάς τους μια ζωή διαφορετική από αυτή που ξέρουν. Όταν τελειώνει αυτή η περίοδος των διακοπών ζουν ένα πένθος, χάνουν κάτι πολύ ουσιαστικό στη ζωή τους και για να μην είναι τραυματικό και αυτό και συσσωρεύεται, πιστεύω ότι το να δώσετε ένα ραντεβού ενδιάμεσα να περιμένουν κάτι, θα βοηθούσε πολύ. Αυτή η προοπτική του να υπάρχει μια πολύ ανθρώπινη σχέση ανάμεσά σας η οποία σχέση έχει μια συνέχεια, δε σταματάει. Τα ίδια πρόσωπα που κρατάνε το νήμα αυτής της επαφής, αυτό θα παίζει ρόλο.

Κρατάμε αυτό το νήμα κατά τη διάρκεια του χειμώνα και επισκεπτόμαστε τα παιδιά με το Καραβάνι Τέχνης και Αλληλεγγύης.

Αυτό σημαίνει ότι έχετε καταφέρει να εγκαταστήσετε μια ζεστή σχέση που είναι το ζητούμενο.

Πώς νομίζετε ότι πρέπει να αντιμετωπίζουμε τις τραυματικές εμπειρίες που μας μεταφέρουν τα παιδιά από τη ζωή τους; Πώς πιστεύετε ότι πρέπει να τις χειριζόμαστε;

Είναι πολύ δύσκολο το ερώτημα. Καταρχάς να πω ότι είναι πάρα πολύ μεγάλο λάθος να λέει κανείς ότι “παιδιά είναι, λέει ό,τι θέλει”. Πιστεύω ότι τα παιδιά πρέπει να τα ακούμε. Ακόμα και εάν σε αυτά που λένε προσθέτουν κάποια στοιχεία, υπάρχει ωστόσο βάση αλήθειας. Η ελληνική οικογένεια κακοποιεί τα παιδιά της. Είναι φοβερό το ποσοστό των κακοποιημένων παιδιών και αυτά που εσείς δέχετε στην κατα-

σκήνωση σίγουρα είναι μέσα σε αυτά, τουλάχιστον η πλειοψηφία. Έχοντάς το αυτό υπόψη, αυτό που μπορείτε να κάνετε είναι καταρχήν να είστε με το μέρος τους, να πιστεύετε αυτά που λένε. Μεγαλύτερη ματαίωση για το παιδί που κακοποιείται είναι είτε η αμφισβήτηση αυτού που λέει από αυτόν που το λέει, είτε η άρνηση ότι δεν ισχύουν, είτε η αδιαφορία. Αυτό είναι μια καινούρια ματαίωση, ένας καινούριος τραυματισμός. Το παιδί πρέπει να ξέρει ότι υπάρχει κάποιος που το ακούει και το πιστεύει και το συμπονά, μοιράζεται μαζί του τη στενοχώρια του, τον πόνο του, όλα αυτά που συναισθάνεται. Αυτό του δίνει μια πολύ μεγάλη ανακούφιση. Να την καταγράψετε αυτή τη μαρτυρία, κάποια στιγμή μπορεί να παίξει ρόλο σε επίπεδο θεσμικό.

Κάποιες φορές, όταν ανοίγει μια τέτοια κουβέντα με ένα παιδί, φοβάμαι ότι αν επαναφέρουμε αυτή τη συζήτηση μπορεί να επαναφέρουμε και το τραύμα.

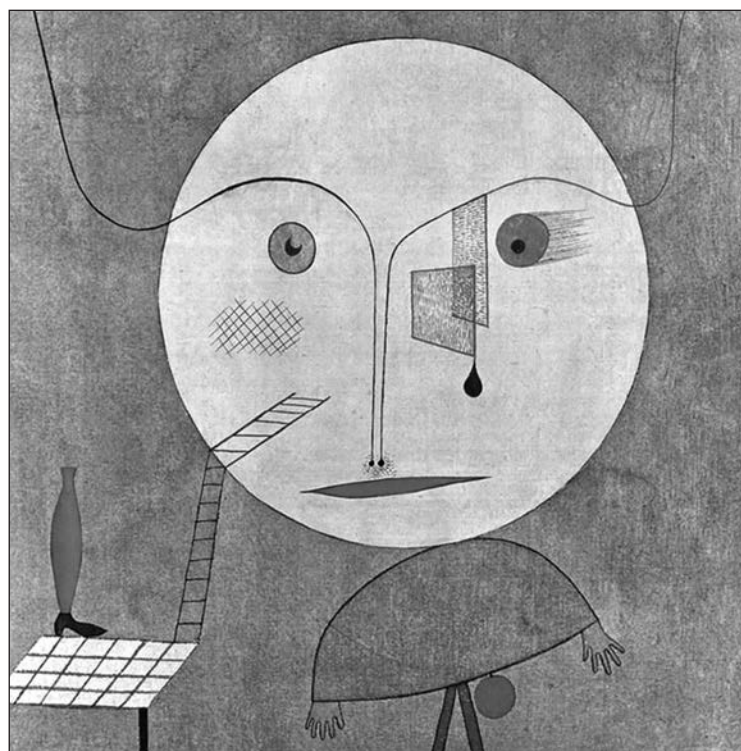
Έτσι κι αλλιώς το τραύμα υπάρχει, το παιδί δεν μιλάει για αυτά που το έχουν τραυματίσει. Κανένας δεν μιλάει, είδατε τώρα πόσα χρόνια πέρασαν για να καταθέσουν οι αθλητές την κακοποίησή τους. Το παιδί λοιπόν που τολμάει να μιλήσει έχει κάνει ένα πολύ μεγάλο βήμα στη ζωή του να υπερβεί αυτόν τον τραυματισμό. Εάν δεν το ακούσετε είναι ένας δεύτερος τραυματισμός. Πρέπει να το αφήσετε να μιλήσει, όσο μπορεί να μιλήσει, όπου μπορεί να φτάσει, μπορεί να πει πολύ λίγα πράγματα, μπορεί να πει και πάρα πολλά, αλλά εσείς έχετε ευήκοοι, το ακούτε το παιδί. Μετράει πάρα πολύ αυτό.

Εάν αυτή την ανάγκη το παιδί την εκδηλώσει πρώτα προς τα άλλα μέλη της ομάδας, τους συνομηλίκους δηλαδή και φτάνει η πληροφορία μέσω των συνομηλίκων σε εμάς;

Εάν το παιδί επέλεξε αυτόν τον δρόμο σημαίνει ότι εκείνη τη στιγμή για το παιδί αυτό ήταν το καλύτερο, εσείς δεν μπορείτε να πείτε “μην ξαναμιλήσεις” ή “μην το λες δημόσια γιατί μπορεί να χρησιμοποιηθεί”, που είναι αλήθεια, γιατί μπορεί αυτή η πληροφορία να χρησιμοποιηθεί εις βάρος του αλλά επέλεξε να λειτουργήσει έτσι. Το μόνο που μπορείτε να κάνετε εσείς είναι να το αναπλαισιώσετε, να αναδείξετε κάποια θετικά στοιχεία και να κρατήσουν τα παιδιά τα θετικά, να βοηθηθείτε να προσεγγιστεί το θέμα από κάποια άλλη σκοπιά. Να αναδείξετε κάτι άλλο που μπορεί να φαίνεται δευτερεύον, αλλά αυτό να προσελκύσει την προσοχή τους.

Η κατασκήνωση μοιάζει για λίγες μέρες με ένα “κλειστό” σύστημα, μπορεί η απομάκρυνση των παιδιών από το προηγούμενο περιβάλλον τους να είναι βοηθητική;

Βεβαίως είναι βοηθητική, γιατί το προηγούμενο περιβάλλον είναι ένα περιβάλλον με προβλήματα. Μέσα σε ένα περιβάλλον που το πρώτο που μετράει είναι ότι το παιδί το επέλεξε, το θέλει, δεν είναι εκεί με το ζόρι, επιλέγει να είναι στην κατασκήνωση και μόνο αυτό το γεγονός είναι πάρα πολύ σημαντικό και δεύτερον είναι κοντά στη φύση. Τα παιδιά έχουν ανάγκη να είναι στη φύση να παίξουν με τα δέντρα, με το νερό, με το χώμα. Το παιχνίδι είναι ένας παράγοντας που βοηθάει τον ψυχισμό να αναπτυχθεί. Η σχέση με τη φύση θα έλεγα είναι ιαματική για τα παιδιά. Ο ψυχισμός τραυματίζεται μέσα στην πόλη, στο τσιμέντο, στο κλειστό διαμέρισμα. Πόσο μάλλον σε αυτή την εποχή του κορωνοϊού που τα παιδιά μένουν κλεισμένα διαρκώς σε ένα χώρο. Είναι

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΑΤΣΑ
ΠΑΡΙΕΣ ΑΝΑΜΕΣΑ
ΣΤΟΥΣ ΠΑΡΙΕΣ
ΤΟΞΙΚΟΜΑΝΕΙΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ
ΕΠΙΜΕΤΡΟ: ΣΑΒΒΑΣ ΜΙΧΑΗΛ

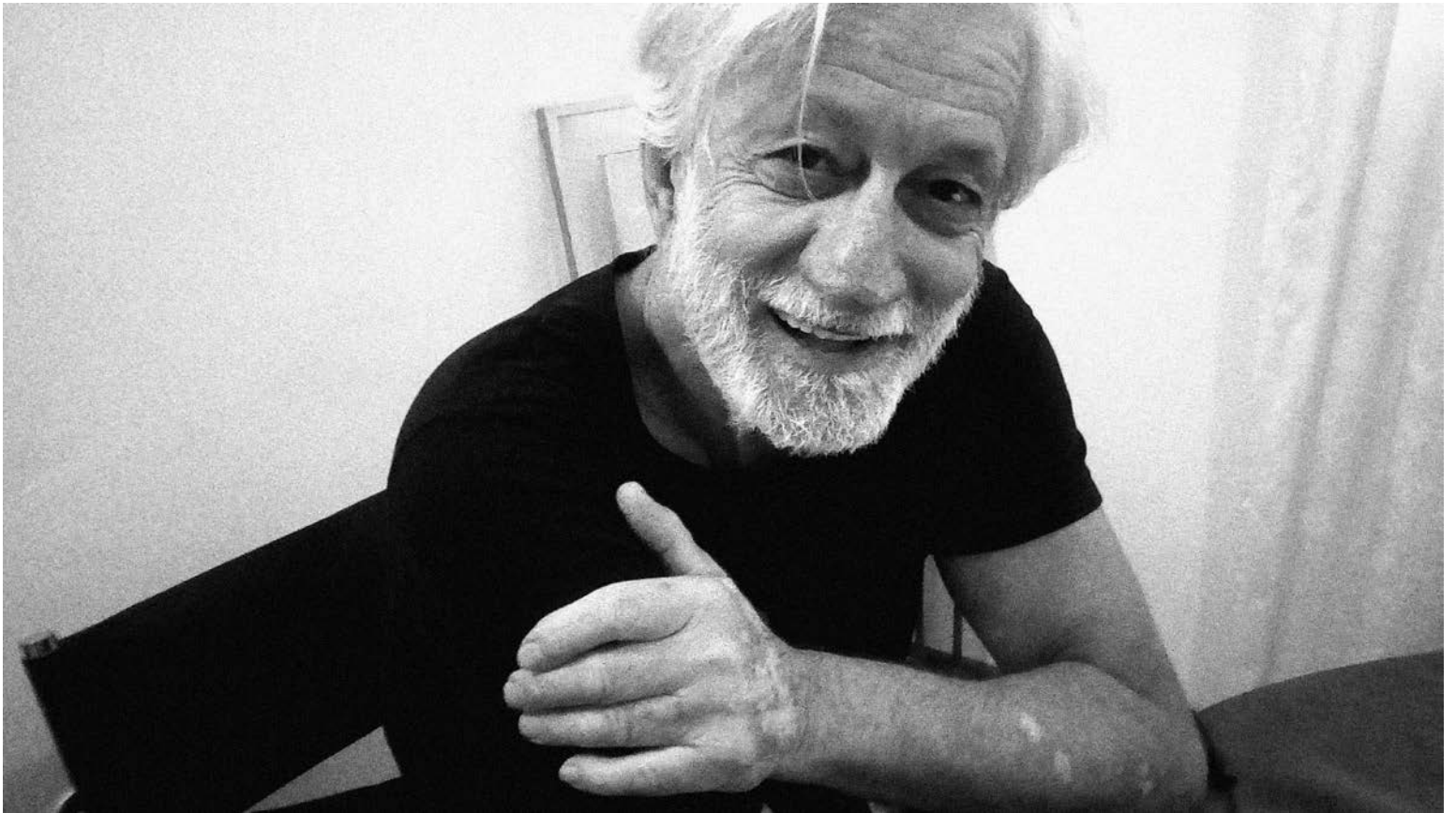
λοιπόν πολύ βασικό αυτό και το ερώτημα που θα μπορούσε να θέσει κανένας έχει ήδη απαντηθεί. Αφού είναι τόσο θετικό για τα παιδιά, μήπως είναι τραυματικό το ότι θα τελειώσει αυτό; Ό,τι έχει αρχή έχει και τέλος. Όμως απ' ότι είπατε εσείς έχει συνέχεια... Είναι το Καραβάνι που βάζει μέσα την Τέχνη! Η τέχνη είναι πολύ σημαντικός παράγοντας, για να αντιμετωπίσει ένα τραυματισμένο άτομο.

Αυτή η συνέχεια που λέτε, εμείς αντιλαμβανόμαστε ότι φτάνει και μέχρι την ενηλικίωση, πολλά παιδιά έρχονται στην κατασκήνωση πολλά χρόνια και όταν ενηλικιωθούν επιστρέφουν για να βοηθήσουν με τη σειρά τους άλλα παιδιά

Αυτή είναι η μεγάλη επιτυχία της κατασκήνωσης! Σημαίνει ότι αναπτύχθηκαν συναισθηματικοί δεσμοί, ότι εκπαιδεύτηκαν στην έννοια της αλληλεγγύης! Πολύ βασικό! Λείπει από την κοινωνία, το να λειτουργείς στο πλαίσιο μιας προσέγγισης των άλλων όχι σαν κάτι πολύ μακρινό από εμένα, πρέπει να κοιτάξω τον εαυτό μου, αλλά οφείλω να βοηθήσω τον άλλο και έτσι βοηθώ τον εαυτό μου. Αυτό δεν περνάει στα παιδιά στη σημερινή εποχή με κανέναν τρόπο ούτε από την οικογένεια και το ότι το περνάτε εσείς με αυτό τον τρόπο, βοηθήθηκες θα βοηθήσεις και άλλους μεγαλώνοντας, προχωρώντας τα χρόνια είναι πολύ βασικό. Ας πούμε στη μονάδα απεξάρτησης πάρα πολλά παιδιά που απεξαρτήθηκαν, στη συνέχεια διαθέτουν πολύ χρόνο για να μπουν σε διαδικασίες που θα βοηθήσουν και άλλα παιδιά να απεξαρτηθούν σε πολλά επίπεδα, είτε της τέχνης είτε της θεραπείας.

Δημήτρης Μακρής

Συνέντευξη στο Φοίβο Καλλίτση

Η λέξη “Αλήθεια” προσδιορίζει αυτό που δε χάνεται στη μνήμη, αυτό για το οποίο δεν επέρχεται λήθη

Ο Δημήτρης Μακρής ολοκλήρωσε πρόσφατα την τριλογία του με επίκεντρο το Σωκράτη. Είναι ενεργός στον κινηματογράφο για έξι δεκαετίες, έχοντας ζήσει και δουλέψει στην Ελλάδα και στην Ιταλία. Η δικτατορία τον βρήκε στην Ιταλία όπου σπούδαζε και ήταν μία περίοδος και πολιτική συνθήκη η οποία επηρέασε τον κινηματογράφο του και γέννησε την άτυπη τριλογία με την οποία ξεκινάει δυναμικά την καριέρα του ως σκηνοθέτης.

Η τριλογία ξεκινάει με την εμβληματική ταινία-ντοκουμέντο “Εδώ Πολυτεχνείο”, ως ψυχωρράγημα της χούντας, συνεχίζει με την “Κεκαρμένοι”, η οποία παρουσιάζει τη γέννηση της στρατιωτικής νοοτροπίας και των αντιδημοκρατικών φρονημάτων, και ολοκληρώνεται με το “Χαιρέτα μας τον Πλάτανο”, το οποίο παρουσιάζει τη ζωή μέσα στη δικτατορία και το κιτς της εποχής.

Η μεταπολίτευση τον ξανάφερε στην Ελλάδα, μετά από τρεις δεκαετίες στην Ιταλία, και έκτοτε δούλεψε εδώ κυρίως με Έλληνες ηθοποιούς και τεχνικούς, ξαναβρίσκοντας, όπως λέει, “την ελληνικότητά του”. Με την επιστροφή του ξεκινάει μία σειρά κινηματογραφικών μεταφορών έργων Ελλήνων λογοτεχνών όπως την “Καγκελόπορτα” του Ανδρέα Φραγκιά (1978), το “Φράγμα” του Σπύρου Πλασκοβίτη (1982), και μια από τις “Τολμηρές ιστορίες” (1993) του Νίκου Δήμου. Ο κινηματογράφος του Δημήτρη Μακρή αποφεύγει τις απλές εικονοποιήσεις των βιβλίων και πειραματίζεται με τα κινηματογραφικά εργαλεία που θα δώσουν ζωή στην αφήγηση.

Εν μέσω πανδημίας μας μίλησε από τα Κύθηρα ξετυλίγοντας αναμνήσεις από το παρελθόν, σκέψεις για το σήμερα, την πολιτική και τον κινηματογράφο που τόσο αγαπά.

Κάποτε είχατε περιγράψει ότι το να κάνετε κινηματογράφο το βλέπετε ως λειτούργημα. Αυτή είναι μία ιδιαίτερα πολιτική τοποθέτηση, πότε αρχίσατε να αντιλαμβάνεστε με αυτό τον τρόπο τον κινηματογράφο;

Το 1956-57, όταν μπήκα στο κινηματογράφο σαν βοηθός του Φίλιππα Φυλακτού γυρίζαμε την ταινία “Της τύχης τα γραμμένα”. Κατά τη διάρκεια αυτών των γυρισμάτων, γνώρισα πολλούς πολιτικοποιημένους ανθρώπους. Είχαν περάσει λίγα χρόνια από τον εμφύλιο πόλεμο και τους κατατρεγμούς των αντιστασιακών που τον ακολούθησαν και η πολιτικοποίηση ήταν διάχυτη στο λαό. Από την εποχή εκείνη θυμάμαι το Θανάση Βέγγο, που είχε κάνει εξορία στη Μακρόνησο πολύ καιρό και από τους ξυλοδαρμούς και τα καψώνια είχε παραλογισθεί. Ο Θανάσης ήταν ο πιο στενός μου συνεργάτης σε αυτή τη παραγωγή αφού εκτός από ηθοποιός ήταν και ο υπεύθυνος πλατό. Εκείνος και εγώ, σαν βοηθός σκηνοθέτη, ήμασταν οι πρώτοι που μπαίναμε στο χώρο γυρίσματος και οι τελευταίοι που φεύγαμε και έτσι συζητούσαμε πολύ για όλα.

Το “Εδώ Πολυτεχνείο” ήταν μία αντιφασιστική ταινία που συλλαμβάνει όχι μόνο τα γεγονότα αλλά και το συναίσθημα της εποχής. Πόσο δύσκολο ήταν γυρίσει κανείς ένα τόσο δυνατό ντοκουμέντο στο Μιλάνο;

Η πραγματοποίηση του “Εδώ Πολυτεχνείο” ήταν άθλος, αφού δημιουργούσαμε γεγονότα 2.500 χιλιόμετρα μακριά από τον τόπο όπου είχαν εξελιχθεί, ενώ η τεχνική του βασιζόταν στο Front Projection και ήταν πολύ δύσκολη στη πραγματοποίηση της. Την τεχνική αυτή πρώτος είχε χρησιμοποιήσει ο Στάνλεϊ Κιούμπρικ στη ταινία του “2001: Η Οδύσσεια του Διαστήματος”. Είχαν βοηθήσει πολύ το Φοιτητικό Κίνημα του Μιλάνου, τα Ιταλικά Συνδικάτα και η φοιτητική παροικία των Ελλήνων. Το “Εδώ Πολυτεχνείο” παίχθηκε τιμητικά τη πρώτη μέρα του Φεστιβάλ Βενετίας και εκείνη την ημέρα δεν παίχθηκε άλλη ταινία στις πολλές αίθουσες προβολής που χρησιμοποιεί το Φεστιβάλ. Το φεστιβάλ εκείνη τη χρονιά ήταν αφιερωμένο στον Αντιφασιστικό Αγώνα της Ευρώπης και το “Εδώ Πολυτεχνείο” τους ήρθε κουτί.

Πώς βρεθήκατε στην Ιταλία;

Θυμάμαι ότι δούλευα κανονικά στη Παραγωγή της “Παρθενών φιλμς” και μια μέρα ο πατέρας μου, με ρώτησε ξαφνικά...

-Πώς πάει η καλλιτεχνία Μήτσο;

-Καλά πατέρα, αλλά...

-Τι αλλά; Έχει και αλλά;

-Ναι ρε πατέρα, ωραία είναι, δε λέω, έχω μάθει πολλά πράγματα γύρω από το επάγγελμά μου, αλλά αυτές οι ταινίες που γυρίζουμε εδώ είναι λίγο “Σουρλουλού” δεν μου...

-Τι είναι Σουρλουλού;..

-Να ρε πατέρα, δεν μου πολυαρέσουν, έπειτα νομίζω ότι πρέπει..., δηλαδή εγώ μέχρι τώρα έχω μάθει, κατά κάποιον τρόπο, την τεχνική του κινηματογράφου, αλλά νομίζω ότι αυτό δεν φτάνει... νομίζω ότι πρέπει να σπουδάσω την τέχνη μου...

Έμεινε για λίγο σκεπτικός, κατάλαβε ότι ήταν σοβαρό πράγμα αυτό που του έλεγα τώρα. Η “Σπουδή” του γιού για έναν πατέρα αξιόλογο, όπως ήταν για μένα ο πατέρας μου, ήταν σημαντικό πράγμα για εκεί-

νον. Στριμώχτηκε περισσότερο, αφού τα πράματα, δεν ήταν εύκολα οικονομικά, και με έστειλε στην Ιταλία να σπουδάσω. Θα του είμαι πάντα ευγνώμων.

Εκείνη την εποχή ο Ιταλικός κινηματογράφος ήταν ισχυρός σε παγκόσμιο επίπεδο. Πώς ήταν να δουλεύετε σε αυτό το σύστημα και μες τους αστέρες του;

Ο Ιταλικός κινηματογράφος ήταν ισχυρός γιατί είχε επενδύσει σε κινηματογραφική γνώση και είχε βαθύ προβληματισμό για τα κοινωνικά προβλήματα. Είχε σκηνοθέτες όπως ο Ροσσελίνι, ο Φελλίνι, ο Βισκόντι και πολλούς άλλους που δεν αναπαυόντουσαν σε επαναλαμβανόμενες εύκολες ατάκες ή πρακτικές.

Δούλεψα με πολλούς αστέρες όπως ο Ντάριο Φο, ο Ούγκο Τονιάτζι, ο Νίνο Μανφρέντι, η Βίρνα Λίζι και πάρα πολλούς άλλους που είναι λιγότερο γνωστοί στην Ελλάδα. Δεν με δυσκόλεψε το ότι ήταν αστέρες, αυτό, ούτε καν το σκεπτόμουν, εγώ δούλευα με ηθοποιούς όχι με άστρα.

Ήταν δύσκολο να αφήσετε όλη αυτή τη ζωή και να έρθετε στην Ελλάδα;

Για μένα τα 28 ολόκληρα συνεχόμενα χρόνια που έζησα στην Ιταλία, ήταν προσωρινά, γιατί στο μυαλό μου ήταν η επιστροφή στην Ελλάδα. Η επιστροφή ήταν η λύτρωση. Υπήρξαν βέβαια βράδια, όταν έπεφτα για ύπνο, που βλαστημούσα την ώρα και τη στιγμή αυτής της επιστροφής αλλά το πρωί, όταν ξύπναγα, με μεγαλύτερη ηρεμία, καθησύχαζα τον εαυτό μου ότι καλά έκανα και γύρισα.

Και οι επόμενες ταινίες σας πάντως επικεντρώθηκαν στα κακώς κείμενα της δικτατορίας (στρατιωτικοποίηση, κιτς). Πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως εργαλεία μνήμης;

Η λέξη “Αλήθεια” προσδιορίζει αυτό που δε χάνεται στη μνήμη αυτό για το οποίο δεν επέρχεται λήθη. Το επιπόλαιο άτομο που ξεχνάει την πραγματική του ιστορία έχει εγκληματική συμπεριφορά απέναντι στη χώρα του και στο λαό της.

Πολλές φορές σήμερα αισθάνεται κανείς ότι ξαναζούμε τέτοιου είδους πολιτικές. Υπάρχει πάντα ο κίνδυνος απλουστευμένων συγκρίσεων, αλλά πιστεύετε ότι θα μπορούσε να υπάρξει υλικό ώστε σε κάποια χρόνια να σχολιάζουμε αντίστοιχα όσα γίνονται σήμερα;

Υλικό υπάρχει πάντα και σε αφθονία. Οι “...απλουστευμένες συγκρίσεις...”, που λες, γεννήθηκαν, επιβλήθηκαν, θα έλεγα, από την παγκοσμιοποίηση της πολιτικής μας ζωής. Παλαιά ξέραμε, ότι οι εχθροί μας, ο φασισμός και οι αυταρχικές συμπεριφορές, είναι παρούσες. Τις έβλεπες, τις ζούσες στο πετσί σου, αντιστεκόσουν και τις πολεμούσες. Τώρα οι εθνικές πολιτικές όλων των χωρών που δεν είναι μεγάλες οικονομικές δυνάμεις, περιορίζονται στον αλληλοσπαραγμό και στην εκλογολογία, με επακόλουθο τον εξευτελισμό της πολιτικής.

Υπάρχει σήμερα πολιτικός κινηματογράφος; Και τι μορφή παίρνει;

Εάν το κλείσεις στα στενά πλαίσια της πολιτικής ανταγωνιστικότητας, θα έλεγα ότι τον αποφεύγουν, δεν πουλάει. Οι αμερικανοί κινηματογραφιστές δεν θα έπρεπε να έχουν αντιδράσει στο φαινόμενο

“Τραμπ”; Δεν έχουν κάνει τίποτε. Εάν φύγεις από το στενό πλαίσιο του πολιτικού κινηματογράφου, θα έλεγα ότι ο Γουόλτ Ντίσνεϊ, με τις παιδικές του ταινίες, κάνει πολιτικό κινηματογράφο που είναι περισσότερο πειστικός, γιατί το διασκεδάξεις και τον αφομοιώνεις, τον καταπίνεις και προσαρμόζεσαι στις ψευτοαξίες του. Νομίζω κάθε έκφραση, στη ευρύτερη της έννοια, λογοτεχνία, θέατρο, ζωγραφική, αρχιτεκτονική κατασκευή, κινηματογράφος είναι και πολιτική έκφραση.

Παρατηρώντας κανείς τη φιλομορφία σας, παρατηρεί μία τάση κινηματογραφικών μεταφορών λογοτεχνικών κειμένων. Παρόλα αυτά οι μεταφορές που κάνετε έχουν μία διαφορετική προσέγγιση από τα ακαδημαϊκού τύπου κινηματογραφημένα βιβλία. Πώς προσεγγίζετε την αφήγηση σε αυτές;

Όταν παίρνεις στα χέρια σου ένα λογοτεχνικό έργο και θέλεις να το εκφράσεις σε μια άλλη τέχνη, στη περίπτωση μας στο κινηματογράφο, το να αντιγράψεις σε εικόνα αυτό που είναι γραμμένο στο λογοτέχνημα, είναι η χειρότερη εξυπηρέτηση που θα μπορούσες να κάνεις στο λογοτέχνη. Η αλήθεια είναι ότι έχω μεταφέρει πολλά βιβλία Ελλήνων λογοτεχνών. Συζητούσα με τους συγγραφείς, και τους ζητούσα απόλυτη ελευθερία να εκφραστώ στη τέχνη μου βασισμένος στο πνεύμα του βιβλίου. Αυτό νομίζω είναι σεβασμός στο βιβλίο που σε ερέθισε για να θέλεις να το κάνεις ταινία.

“ *κάθε έκφραση, στην ευρύτερη της έννοια, λογοτεχνία, θέατρο, ζωγραφική, αρχιτεκτονική κατασκευή, κινηματογράφος είναι και πολιτική έκφραση* ”

Υπάρχει κάποιο βιβλίο ή κείμενο που θα θέλατε να μεταφέρετε στο μέλλον;

Υπάρχουν πολλά, αλλά τα τελευταία χρόνια έχω αφιερωθεί στην αρχαία ελληνική γραμματεία και γράφω τα σενάρια των ταινιών μου μόνο. Έχω ήδη γυρίσει την “Τριλογία του Σωκράτη” που κάποιοι από το χώρο σας έχουν ήδη παρακολουθήσει.

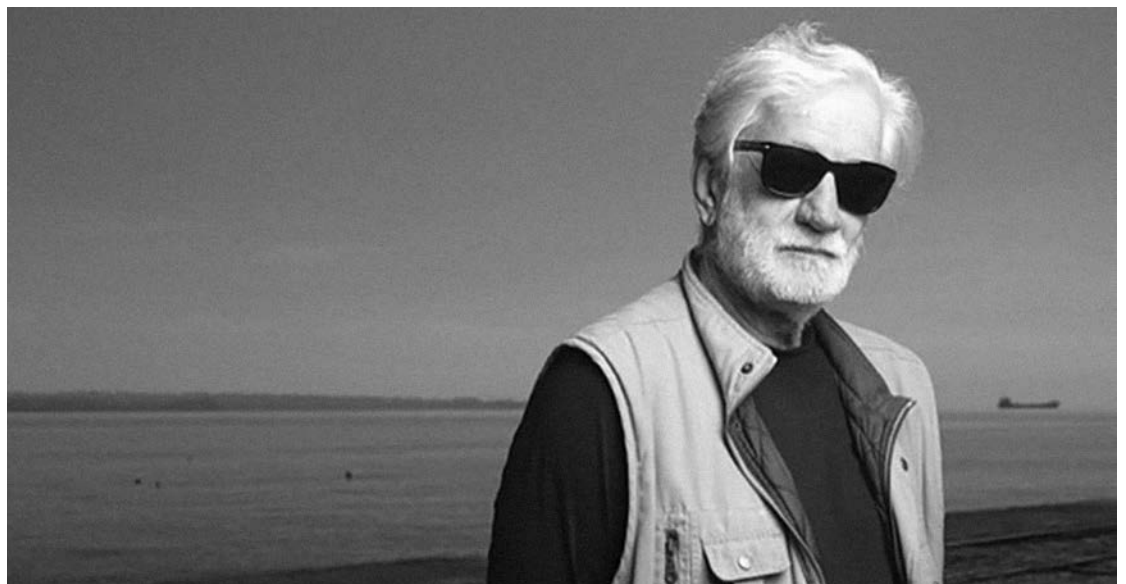
Μια άλλη δήλωσή σας που μου είχε κεντρίσει το ενδιαφέρον ήταν για τη σημασία που έχει το ρεπεράζ στις ταινίες σας. Βλέπετε έτσι τον κόσμο δηλαδή; Τι ταινία θα μπορούσα να γυρίσω εδώ ή αναζητάτε τον τόπο που θα δώσει ζωή στην ιδέα που έχετε;

Εάν θέλεις να παρουσιάσεις μια ολοκληρωμένη και σκεπτόμενη άποψη, όλα παίζουν ρόλο. Αρχικά η ιδέα, το σενάριο. Σκέπτεσαι πώς θα πρέπει να το αφηγηθείς, το στυλ που θα χρησιμοποιήσεις για να το αφηγηθείς, μετά να βρεις τους χώρους που να εκφράζουν σε εικόνα τις σκηνές σου. Η επιλογή του χώρου και η ώρα γυρίσματος, για τα εξωτερικά, είναι τόσο σημαντικό, όσο και η ηθοποιία. Και βέβαια η αποκορύφωση της εργασίας είναι το μοντάζ.

Μία δύσκολη ερώτηση για κάθε καλλιτέχνη, αλλά ποιο/ποια από τα έργα σας νιώθετε ότι σας αντιπροσωπεύουν περισσότερο; Αν δηλαδή ήθελε κάποιος να συστήσει το Δημήτρη Μακρή τι θα θέλατε να δείξει;

Εάν ρωτήσεις μια μητέρα ποιό παιδί της αγαπάει περισσότερο, μια χαζή μητέρα θα σου πει τον Φοίβο.

Μια σωστή μητέρα θα σου πει... όλα.

επιβίωση και φροντίδα

Με αφορμή το **Bacurau**
των **Kleber Mendonça Filho** και **Juliano Dornelles**

Κινηματογραφικές ταινίες υπήρξαν πολλές το 2020, αλλά δεν ξέρω αν υπήρχαν πολλές κινηματογραφικές εμπειρίες με τις αίθουσες κλειστές και με όλους μας να βλέπουμε ταινίες στον καναπέ, στον υπολογιστή, με τη φασαρία από τους γείτονες, με τον ήχο του πλυντηρίου. Υπό αυτές τις συνθήκες λοιπόν, μία ταινία που θα σε συνεπάρει και δε θα σηκωθείς να πιείς νερό, να πας τουαλέτα, να φας κάτι, να πλύνεις τα πιάτα, να απαντήσεις στο messenger, είναι σίγουρα μία ταινία που ξεχωρίζει.

Το *Bacurau* των Kleber Mendonça Filho και Juliano Dornelles θα ήταν αυτή η ταινία για το 2020 και ερχόταν με διθυραμβικές κριτικές από τις Κάννες του 2019, όπου κέρδισε το Βραβείο της Επιτροπής. Δυστυχώς η πανδημία απέτρεψε τη διανομή της στις αίθουσες όπως είχε προγραμματιστεί για το 2020. Σε μία συνθήκη όμως, όπου πλέον δε χρειάζεται να περιμένει κανείς τους διανομείς, το *Bacurau* είναι η ταινία που αξίζει να αναζητήσει κανείς να δει.

Δεν είναι μια εύκολη ταινία, δεν είναι μια ευχάριστη ταινία και δεν είναι και μια ταινία για όλες τις ώρες. Μάλιστα είναι δύσκολο να μιλήσεις για το *Bacurau* χωρίς να αποκαλύψεις τα μυστικά του και πιθανότατα να μειώσεις τη δύναμή του. Η ταινία έχει τη γοητεία του βραζιλιάνικου κινηματογράφου, τα χρώματα, τα τοπία, το ρεαλισμό, και τα συνδυάζει με μία δεμένη αφήγηση, γεμάτη ένταση και μία αλληγορία που ποτέ δε γίνεται διδακτική, παρά το ξεκάθαρο μήνυμά της. Ένα μήνυμα που φέρνει στο προσκήνιο εξαγοράσιμους πολιτικούς, τη σύγχρονη μορφή της αποικιοκρατίας, τις κοινωνίες που μπορούν να λειτουργήσουν μέσα από άλλες δομές και αξίες.

Το μικρό χωριό του Bacurau σε μαγεύει εξαρχής, γιατί αναγνωρίζει την αξία των συγχωριανών πέρα από τις γνωστές ηθικολογίες, γιατί επιμένει να υπάρχει παρόλο που του κόβουν την παροχή του νερού και παρά την προσπάθειά του να χαθεί από τους χάρτες και τους δορυφόρους. Οι κάτοικοί του διατηρούν τη δίψα για τη ζωή και σε αυτόν τον αγώνα σε ένα σκληρό κόσμο δε χωρούν αβρότητες, καθωσπρεπισμοί και αστική ευγένεια. Και όμως αυτή η κοινωνία μακριά από τον πολιτισμό, χωρίς νερό, χωρίς σήμα στα κινητά, χωρίς επίσημη μόρφωση, έχει στο επίκεντρο αυτό που ο ανεπτυγμένος κόσμος έχει χάσει, την έννοια της φροντίδας.

Ίσως και αυτή είναι η μαγεία της ταινίας: παρά τη σκληρότητα των εικόνων, αυτό που μένει στο τέλος είναι η φροντίδα των συγχωριανών ως ένα πηγαίο ένστικτο και όχι σα μία δημοσιοσχετίστικη υποχρέωση. Και αυτό τους χαρίζει μία απίστευτη ανθεκτικότητα. Έτσι, παρά τις σκληρές εικόνες, παρά την αναπαραστατική βία, παρά τη συστημική βία που σου σφίγγουν το στομάχι, μπορείς να βρεις στιγμές που θες να χειροκροτήσεις, να αγκαλιάσεις αυτούς τους ανθρώπους, γιατί τους νιώθεις τόσο αληθινούς.

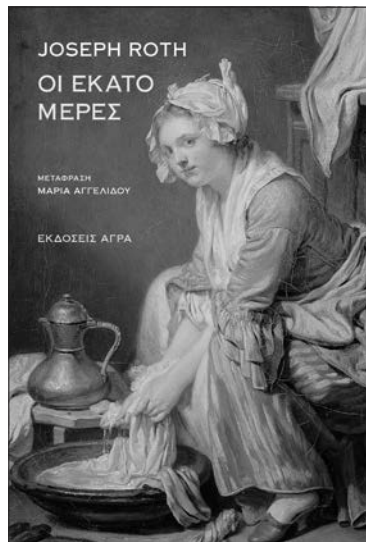
Δεν ξέρω αν επισήμως το *Bacurau* είναι η ταινία του 2020 ή η πρωτόγνωρη αλλοίωση του χωροχρόνου του 2020 την έφερε στο προσκήνιο στη χρονιά που πέρασε. Είναι όμως μια ταινία που εκφράζει μια εποχή πρωτόγονης βίας, ανισότητας και εκμετάλλευσης, στην οποία όμως μπορούμε και επιμένουμε να βρίσκουμε τη δύναμη να νοιαζόμαστε και να αντιδρούμε σε όσα απάνθρωπα μας επιβάλλονται. Άλλωστε για αυτό είμαστε μέρος της παρέας της Κατασκήνωσης.

Φοίβος Καλλίτσης

ΟΙ ΕΚΑΤΟ ΜΕΡΕΣ

Joseph Roth (Εκδόσεις Άγρα)

Οι εκδόσεις Άγρα, με αυτό το βιβλίο, μάς παρουσιάζουν μέσα, απ' τη λογοτεχνική δεξιότητα ενός ιδιοφυούς συγγραφέα, ένα ιστορικό γεγονός. Τις εκατό ημέρες του αυτοκράτορα Ναπολέοντα Βοναπάρτη αφ' ότου δραπετεύει από την εξορία του στην νήσο Έλβα και την επιστροφή του στο Παρίσι, έως την οριστική ήττα του στο Βατερλώ.

Ο Αυστριακός συγγραφέας Γιόζεφ Ροτ μας μεταφέρει στο Παρίσι, το πρώτο εξάμηνο του 1815. Κυρίαρχα πρόσωπα του μυθιστορήματος ο Ναπολέοντας, αλλά και μια νεαρή Κορσικανή πλύστρα, η Αντζελίνα Πιέτρι, που εργάζεται στα αυτοκρατορικά ανάκτορα. Μία ταπεινή και αφοσιωμένη στον αυτοκράτορα κοπέλα που, όπως πολλές γυναίκες της εποχής εκείνης, του είχε χαρίσει την καρδιά της.

της Μάρθας Δελή

Στο μυθιστόρημα περιγράφεται αριστοτεχνικά με μια ιδιαίτερη μυθοπλασία η άνοδος και η πτώση του "θεού αυτοκράτορα" μέσα από την ανθρώπινη πλευρά του, αλλά και η εξέλιξη της ζωής της νεαρής πλύστρας που ζει στη σκιά του. Ζει γι' αυτόν, αναπνέει γι' αυτόν - πάντα από μακριά και θυσιάζεται γι' αυτόν.

Η περιρρέουσα ατμόσφαιρα είναι συναρπαστική, οι περιγραφές των ανθρώπων και της πόλης, πολύ δυνατές, ο ρυθμός συνεχής και καταγιστικός.

Το βιβλίο είναι ένα αφιέρωμα στο Παρίσι, το οποίο ο αντιφασίστας συγγραφέας, όπως έχει δηλώσει λατρεύει κι εκεί καταφεύγει μετά την άνοδο του Χίτλερ στην εξουσία το 1933, στη Γερμανία.

Η πολύ καλή μετάφραση είναι της Μαρίας Αγγελίδου.

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΓΟΥΑΪΛΝΤΕΡ ΚΙ ΕΓΩ

Τζοναθαν Κόου (Εκδόσεις Πόλις)

Ένα γοητευτικό μυθιστόρημα που μας μεταφέρει στον κόσμο του κινηματογράφου. Ο συγγραφέας Τζοναθαν Κόου μας παρουσιάζει ένα θρυλικό σκηνοθέτη, τον Μπίλυ Γουάιλντερ και τη δουλειά του.

Πρωταγωνίστρια είναι η Καλλιστώ, μια νεαρή Ελληνίδα με ιδιαίτερη αγάπη και έφεση στη μουσική, η οποία φεύγει από την Αθήνα για να γνωρίσει τον κόσμο. Ταξιδεύοντας στην Αμερική, γνωρίζει τυχαία τον Μπίλυ Γουάιλντερ, ο οποίος θα την καλέσει αργότερα ως βοηθό του, όταν θα βρεθεί σ' ένα ελληνικό νησί, τη Δευκάδα για να γυρίσει την ταινία του Fedora. Εκεί θα ζήσει, μέσα από το κινηματογραφικό στούντιο, τη γοητεία του κόσμου και των ανθρώπων της τέχνης.

Ο Γουάιλντερ έχει αρχίσει ν' αντιλαμβάνεται ότι

το άστρο του δύει. Το Χόλιγουντ τον απορρίπτει και μόλις που κατόρθωσε να εξασφαλίσει χρηματοδότηση για την ταινία του, από τη Γερμανία. Η Καλλιστώ θα τον ακολουθήσει αργότερα και στο Μόναχο, όπου θα συνεχιστούν τα γυρίσματα των επόμενων σκηνών της ταινίας του.

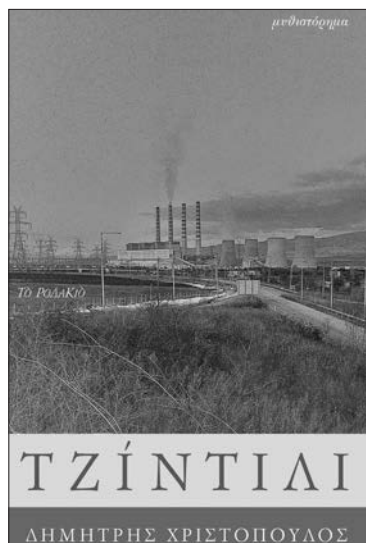
Ο συγγραφέας έχοντας ως βασικό καμβά της διήγησής του αυτήν την ιστορία, αρπάζει την ευκαιρία να μιλήσει για το πάθος και τις αγωνίες ενός μεγάλου σκηνοθέτη για το έργο του, όπως είναι ο Μπίλυ Γουάιλντερ και να παρουσιάσει τον τρόπο δουλειάς του.

Πίσω όμως απ' αυτόν νομίζω ότι εξυμνείται ο υπέροχος κόσμος της τέχνης, ο οποίος ξεδιπλώνεται αριστοτεχνικά μέσα από τη γραφίδα του Κόου.

Εξαιρετική η μετάφραση της Άλκηστης Τριμπέρη.

ΤΖΙΝΤΙΛΙ

Δημήτρης Χριστόπουλος (Εκδόσεις Το Ροδάκιό)

"Η Αιωνιότητα. Ο Χρόνος. Το Χάος. Τούτη η νύχτα. Δεν ξέρω πόσο κράτησε ούτε αν την είχα ξαναζήσει κάποια στιγμή στο παρελθόν ή ήταν ένα τρέιλερ από το μέλλον. Ίσως δεν έχει σημασία αν την έζησα πραγματικά ή αν ήταν στ' όνειρό μου που έβλεπα τάχα κοιμισμένος το όνειρο αυτής εδώ της νύχτας, εκεί που πάλευα να τελειώσω την ιστορία που χρόνια βασάνιζε την ψυχή μου."

Περιπέτειες ανθρώπων που βίωσαν μιαν απρόσμενη οικολογική καταστροφή και αποφάσισαν να δραπετεύσουν, να χτίσουν από την αρχή τη ζωή τους. Τα Σόθιψα, το χωριό τους, είναι το φανταστικό σκηνικό με τις απροσδιόριστες συντεταγμένες, ο τόπος

απ' όπου ξεκίνησε το τέλος του κόσμου όπως τον ξέρουμε, με τις ακλόνητες βεβαιότητές του.

Δεκατέσσερις φωνές ηχούν και προλέγουν μαζί τους οι Τζίντες -οι φανταστικές νεράιδες των βουνών- ανοίγουν το πηγάδι του Κάτω Κόσμου και το Τζιντιλι, "ανεμοστρόβιλος" στα βλάχικα, συμπυκνώνει το φόβο για το ζοφερό μέλλον αλλά και το αισιόδοξο δράμα της στροφής προς μια οικο-κοινωνική διέξοδο.

Ο άνεμος της Ιστορίας φορτωμένος μνήμες, παραδόσεις, αλλά και ζωές και σχέσεις. Ένα βιβλίο που σε γοητεύει με την εξαιρετικά δουλεμένη γραφή του, ένα βιβλίο που θίγει πολλά και σε διαφορετικά επίπεδα, ένα βιβλίο που αξίζει να διαβάσει κανείς.

Τένεσι Ουίλιαμς

Οι γυναίκες στα έργα του

Όταν θυμόμαστε, στο νου έρχονται εικόνες. Έγχρωμες, ασπρόμαυρες, εικόνες από τοπία ή πρόσωπα. Όταν ακούω για έργο του Ουίλιαμς, θυμάμαι από κινηματογραφική μεταφορά ή παράσταση μία γυναικεία μορφή. Τη Βίβιαν Λι ή τη Μελίνα, την Τέυλορ, νεότερες ηθοποιούς από πρόσφατες παραστάσεις. Όλες έχουν ένα χαρακτηριστικό: Το δάκρυ στην άκρη του ματιού τους. Ένα δάκρυ που δεν κυλά, αλλά μένει εκεί, συμπυκνώνοντας όλον τον Έρωτα, τον πόνο, την πίκρα, το όνειρο και το ναυαγίο του. Ένα δάκρυ βουβό και συνάμα γεμάτο κραυγή πάθους. Δάκρυ που τις ρίξεις του τις συναντά κανείς στις, επίσης παθιασμένες, γυναίκες του Ευριπίδη. Αυτό που αποδίδεται ανάγλυφα είναι η γυναικεία φύση που μάχεται, που αναζητά. Η φύση που δεν συμβιβάζεται σε νόρμες καθωσπρεπισμού, κοινωνικής αποδοχής και μικροαστικής ονειροπόλησης, καθώς ξέρει ότι το “φεγγαράκι είναι χάρτινο” και ο κόσμος, δίχως την αγάπη “πιο μικρός”. Οι γυναίκες του Ουίλιαμς θέλουν να δημιουργήσουν έναν κόσμο που θα φέρει τη δική τους σφραγίδα. Η Μπλανς, παρά τον πλειστηριασμό της περιουσίας της, μέσα από την αριστοκρατική συμπεριφορά της θέλει να πιστέψει σε κάτι διαφορετικό, γεμάτο ανάσες και όνειρα. Καταρρέει όταν τα όνειρα αυτά τα “εμπιστεύεται” στην απάνθρωπη, αλαζονική συμπεριφορά του Κοβάλσκυ. Η Λώρα θέλει επίσης να πιστέψει ότι ο κόσμος είναι ισορροπημένος, διαυγής και λεπτεπίλεπτος, όπως τα γυάλινα ζώα της συλλογής της. Όταν αυτός αποδεικνύεται ψεύτικος προσπαθεί να μαζέψει τα σπασμένα της κομμάτια, τα θρύψαλα, τα τόσο εύθραυστα. Η Μάγκι ελπίζει ότι ο Μπρικ πράγματι την αγαπά βαθιά και κάποτε θα ανταποκριθεί στο πάθος της, ενώ η Αλεξάνδρα Ντελ Λάγκο προσπαθεί να ανατρέψει

έναν κόσμο συντηρητικό, φαρισαϊστικό. Ίσως, εκτός από το συντηρητισμό όλες αυτές οι ηρωίδες θέλουν, κυρίως να αποτινάξουν τους αιώνες της έμφυλης βίας και σιωπής.

Σε ένα πρώτο επίπεδο αποδεικνύονται ανήμπορες να πλάσουν τον κόσμο και την πραγματικότητα, σύμφωνα με τα όνειρά τους. Ταυτόχρονα δεν ανέχονται τη θλιβερή κατάντια της υπαρκτής πραγματικότητας κι έτσι γλιστρούν στη φαντασία, αναζητώντας μία υπνωτική λύτρωση. Ο κόσμος της διπλής πραγματικότητας με τίμημα την απόσυρση και τον εγκλεισμό.

Ωστόσο, οι γυναίκες του Ουίλιαμς δεν σβήνουν ούτε με τον εγκλεισμό, ούτε με την ολοκλήρωση του έργου. Αφήνουν, παρακαταθήκη, τον αγώνα και την πάλη, την πορεία στο όνειρο.

ΟΝΕΙΡΟΠΟΡΟΙ, πορεία σε νέα μονοπάτια

Σάββατο 7 του Μάρτη 2020. Τελευταία, αναγκαστικά, παράσταση της χρονιάς. Ο υποχρεωτικός εγκλεισμός άλλαξε τις ζωές μας.

Μάρτη του 2021. Μέσα σε ένα χρόνο ανατράπηκαν τόσα πράγματα σε προσωπικό, οικογενειακό κυρίως όμως κοινωνικό επίπεδο. Ο βασιλιάς είναι γυμνός και το παραμύθι, με το οποίο κάποιοι προσπάθησαν να μας νανουρίσουν, γεμάτο δράκους και κακές μάγισσες. Στέκει, σκιαχτρο πλέον, να θυμίζει σε όλους ότι τα είδωλα καταρρέουν και τα προσώπεια θρυμματίζονται. Μέσα σ' αυτές τις δυσκολίες, με τις οποίες όλοι αναμετριάμαστε και δοκιμάζουμε τα όρια της υπομονής υπάρχει η Τέχνη, η Δημιουργία, το Θέατρο ως ανάσα, έκφραση, μπουσουλές των ομάδων και των φίλων. Εκεί προστρέχουμε. “...νάρκης του άλγους δοκιμές” αναφέρει ο Αλεξανδρινός. Έτσι, “για να μη φαίνεται η πληγή”. Οι ομάδες προστρέχουν στην Τέχνη του Θεάτρου, καθώς έτσι ζουν, πορεύονται και ονειρεύονται, αφήνοντας το αποτύπωμά τους.

Στο ίδιο μήκος κύματος οι “Ονειροπόροι”, φίλοι και ομάδα προσπαθούν –μέσα από τον πόνο που τους άφησε η δική τους απώλεια- να εκφραστούν θεατρικά, να αναμετρηθούν με έργα διαφορετικά, αυτήν τη φορά. Με έργα που αποτέλεσαν το εφελτήριο, άλλων εμβληματικών ενός εμβληματικού συγγραφέα. Πρόκειται για τρία μονόπρακτα του Τένεσσυ Ουίλιαμς (“Ο Αδάμ και η Εύα στον Παράδεισο”, “Ο κύριος Παρανταίς” και “Η γυναίκα του χοντρού”). Οι συνθήκες επιβάλουν διαφορετική προσέγγιση,

διαφορετικές πρόβες. Πώς γίνεται θέατρο εξ αποστάσεως; με απείκασμα βλέμματος μέσω rixel; χωρίς άγγιγμα; “Η θεατρική Πέμπτη” μεταφέρεται –προσωρινά- στην οθόνη του Η/Υ και η διάθεση όλων οφείλει να είναι δύο σκάλες υψηλότερα, μέχρι να “καβατζάρουμε” το σκόπελο, να ανταμώσουμε ξανά, να αγκαλιαστούμε. Παρά τη δυσκολία όμως η ομάδα συνεχίζει ανανεωμένη. Νέοι άνθρωποι φέρνουν το καινούργιο, την αλλαγή, τη φρέσκια οπτική.

Τα μονόπρακτα του Ουίλιαμς έχουν τα γνωρίσματα εκείνα που ο θεατής διακρίνει και στα μεταγενέστερα έργα του. Η παθιασμένη γυναίκα, το αδιέξοδο των σχέσεων, η ματαίωση από τη ζωή, ο Έρωτας ως πυξίδα της ανθρώπινης ύπαρξης είναι μόνο μερικά από τα χαρακτηριστικά που σκιαγραφούνται.

Ένα συναίσθημα που βιώνει ένας ηθοποιός, όταν προσπαθεί να εμψυχώσει το ρόλο του είναι ο αντικατοπτρισμός που ο ρόλος κάνει στον ίδιο του τον εαυτό. Αντικατοπτρισμός που συγκρούεται -συχνά- με τους κανόνες, τις αναστολές, τις επιφυλάξεις του. Εκεί ακριβώς βρίσκεται και το κομβικό σημείο υπέρβασης ή οπισθοχώρησης. Το Θέατρο πάντως είναι υπέρβαση “...εν Φαντασία και Λόγω”. Κι αυτό ακριβώς απαιτεί από εμάς. Την υπέρβαση, που θα οδηγήσει σε μία άλλη ανατροπή όχι του αδιεξόδου, αλλά της διαφορετικής θέασης, χωρίς δράκους και μάγισσες.

Πέπη Βατικιώτη

συνε-εργασία

Τέλη Σεπτεμβρίου ξεκίνησαν οι πρώτες συναντήσεις της οργανωτικής επιτροπής του Παζαριού. Όπως κάθε φορά με ιδέες, με ενθουσιασμό, με δημιουργικότητα και με μια διάθεση να τα καταφέρουμε ξανά παρόλη την δυσκολία της απρόσμενης κατάστασης της πανδημίας.

Το Χριστουγεννιάτικο παζάρι θα ήταν το 10ο στη σειρά και πλέον οι εργασίες και οι διαδικασίες που έπρεπε να γίνουν για να στηθεί, ήταν λίγο ως πολύ γνωστές σε όλους.

Το επόμενο lockdown όμως, σε μορφή Μπάμπουσкас, lockdown μέσα σε lockdown και έξυπνα ή όχι και τόσο έξυπνα μέτρα, κατέστησαν την οργάνωση του Παζαριού λίγο πιο δύσκολη και “απαίτησαν” την ευελιξία και την προσαρμοστικότητα της ομάδας σε καινούργιες καταστάσεις και εργαλεία.

Οι τακτικές συναντήσεις της ομάδας του Παζαριού, από το παραλληλόγραμμα ξύλινο τραπέζι των γραφείων της Βικτώριας, μεταφέρθηκαν στον κυβερνοχώρο, σε παραλληλόγραμμα παράθυρα γεμάτα οικεία πρόσωπα. Οι ιδέες για ένα πρώτο ηλεκτρονικό παζάρι, πασχαλινό αυτή τη φορά, ξεκίνησαν να παίρνουν ζωή, σε μια προσπάθεια μέσα από ανεξερεύνητα νερά για την ομάδα, με ένα σκοπό όμως, τον ίδιο όπως κάθε φορά, να πάνε τα παιδιά και φέτος τον Ιούλιο Κατασκίνωση.

Κάποιες φορές, τα απροσδόκητα του χρόνου και της μοίρας μας φέρνουν αντιμέτωπους με καταστάσεις που φαινομενικά είναι δύσκολες και ίσως, υπό το πρίσμα του φόβου και της υπερβολής, αδύνατες. Όμως, οι ομάδες, οι δυνατές ομάδες, που διέπονται από κοινούς στόχους και λειτουργούν κάτω από κοινούς παρανομαστές, πλούσιες με ανθρώπους, γνώση, εμπειρία και διάθεση, μπορούν να καταφέρνουν και να ξεπερνούν τα πιθανά εμπόδια και μαζί να φτάνουν λίγο πιο μακριά.

Μαριλούς Μίλλες

Ηλεκτρονικό Πασχαλινό Παζάρι

Μπορεί να μην έγινε το Χριστουγεννιάτικο αλλά έγινε ηλεκτρονικά το πρώτο Πασχαλινό Παζάρι!

Παρόλο που η πανδημία και τα μέτρα ασφαλείας δεν κατέστησαν δυνατή τη “φυσική” παρουσία του καθιερωμένου χριστουγεννιάτικου παζαριού μας, οι εθελοντές μας, με την ίδια διάθεση για προσφορά, ετοίμασαν το πρώτο Πασχαλινό Παζάρι από τα “Χαρούμενα Παιδιά- Χαρούμενα Νιάτα”.

Φίλες/φίλοι και οι εθελοντές/εθελόντριες δούλεψαν με μεράκι για δύο μήνες και παρασκεύασαν μαρμελάδες, γλυκά κουταλιού, σοκολάστες, κουλούρια πασχαλινά, σοκολατάκια και κατασκεύασαν λαμπάδες και πρωτότυπες κατασκευές (σουβέρ, μαγνητάκια, σελιδοδείκτες κ.α.) που μαζί με τσάντες, μυρωδικά και κρασιά, διατέθηκαν σε όσους ήθελαν να συνδυάσουν τις πασχαλινές τους αγορές με την ενίσχυση των Κατασκηνώσεων Χαρούμενα Παιδιά-Χαρούμενα Νιάτα.

Υπήρχαν 4 έτοιμα πακέτα δώρων που παρουσιάστηκαν αναλυτικά με φωτογραφίες στο www.kataskinosi.gr ενώ σε καθένα από αυτά θα μπορούσαν να προστίθενται λαμπάδες, τσάντες ή κρασιά. Καθένας μπορούσε να μπει στο site και να παραγγείλει ηλεκτρονικά όσα επιθυμούσε και να τα παραλάβει από τα Γραφεία.

Διατέθηκαν συνολικά 153 πακέτα δώρων, αρκετές επιπλέον λαμπάδες, κρασιά και τσάντες και με τα χρήματα που μεταφέρθηκαν στους λογαριασμούς του Σωματείου, αρκετά παιδιά θα βρεθούν τα καλοκαίρι στην Κατασκίνωση.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλονται στο Στέλιο Ζαχαρία της ΚΤΗΜΑ ΜΟΥΣΩΝ που προσέφερε τα κρασιά, στην Ειρήνη Καγιά από Quality Printing Solutions για τις ετικέτες, την κ. Ελένη Μαραγκού που προσέφερε τις μερνέντες και τον κ. Γιάννη Παπαδόπουλο που μας χάρισε το ψυγείο για τα Γραφεία.

Στην ομάδα κατασκευών που έφτιαξε τις λαμπάδες και τα μαγνητάκια συμμετείχαν οι Έλι Μίχα, Χρυσή Πυρουνάκη, Σόνια Καραγεώργου, Άννα και Μαλβίνα Σουλελέ, Μαρία και Χρύσα Μπάστα, Martina Kratka, Χριστίνα Κοσμίδου, Μαρία Ντάρδα, Δέσποινα Τσουκαλά και Ζωή Μπαρμπαγιάννη. ενώ τους σελιδοδείκτες κατασκεύασε η Μαργαρίτα Νικολοπούλου.

Μαρμελάδες, σοκολατάκια, λικέρ, κουλουράκια ετοίμασαν οι Ρίτα Ζαμπάλου, Μάρθα Δελή, Ντίνα Καλαμίτση, Ευσταθία Κανάκη, Νένα Μπάστα, Σωτηρία Τερζή, Έφη Αλεξανδρίδη, Ερμίνια Καλλίνικου, Κωνσταντίνα Κανάκη και ο Σταύρος Χανάς.

Την τεχνική υποστήριξη είχαν οι Δημήτρης Αντωνίου, Νίκος Καλλιόσης και Σπήλιος Πέτζας ενώ βοήθησαν σημαντικά και οι Μαριλούς Μίλλες, Αλέξανδρος Αλεξανδρίδης, Γρηγόρης Σφακιανός, Χριστίνα Νικολοπούλου, Άρτεμις Πατσαούρα, Αλέξανδρος Κυτίνος, Ρόη Πυρουνάκη, Κώστας Αλεξανδρίδης.

26η Έκθεση Έργων Τέχνης και Λόγου

Παρά τις πολλές δυσκολίες, η 26η Έκθεση Προσφοράς έργων Τέχνης και Λόγου πραγματοποιήθηκε από 7 έως 15 Οκτωβρίου 2020 στο Πολιτιστικό Κέντρο “Μελίνα” στο Θησείο (το παλιό πιλοποιείο Πουλόπουλου) σε συνεργασία με τον Οργανισμό Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας του Δήμου Αθηναίων.

Εκτέθηκαν 130 έργα -πίνακες ζωγραφικής, γλυπτά, χαρακτηριστικά, κεραμικά-**100 καλλιτεχνών και πολλά βιβλία που πρόσφεραν εκδοτικοί οίκοι.**

Όλα τα έργα και τα βιβλία προσφέρθηκαν δωρεάν στα Χαρούμενα Παιδιά-Χαρούμενα Νιάτα από τους καλλιτέχνες και τους εκδοτικούς οίκους ώστε να υποστηριχτούν οι δράσεις του Σωματείου.

Το πολύ όμορφο στήσιμο της Έκθεσης έγινε σύμφωνα με τις οδηγίες του Κοσμήτορα της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών Καθηγητή **Άγγελου Αντωνόπουλου.**

Λόγω της πανδημίας, δεν έγιναν εγκαίνια και άλλες παράλληλες εκδηλώσεις γεγονός που μείωσε τον αριθμό των επισκεπτών ενώ παράλληλα εφαρμόστηκαν αυστηρά τα υγειονομικά πρωτόκολλα.

Διατέθηκαν 17 έργα, 3 κεραμικά και αρκετά βιβλία και χάρη στα έσοδα της Έκθεσης κάποια ακόμα παιδιά θα βρεθούν το καλοκαίρι στην Κατασκήνωση.

Τα έργα που έμειναν μεταφέρθηκαν στα Γραφεία μας και θα κοσμούν την μόνιμη Έκθεση που λειτουργεί εκεί ώστε να μπορούν οι φίλοι να τα βλέπουν και να αποφασίζουν, σε κάποια άλλη στιγμή, αν θα ήταν όμορφο να στολίζουν τα σπίτια τους ή τα σπίτια φίλων τους.

Μπορείτε να δείτε φωτογραφίες όλων των έργων με τις διαστάσεις τους εδώ: <https://www.kataskinosi.gr/ekthesi/>

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΤΑ ΕΡΓΑ ΕΚΤΕΘΗΚΑΝ

Αγγελίολου Ιάνθη
Αναστασάκος Μανώλης
Ανδρειάδου Τζούλια
Ανδρουλιδάκη Στέλλα
Αντωνόπουλος Άγγελος
Αντωνοπούλου Έλενα
Αποστόλου Μάγδα
Αργυράκης Μίνως
Αργυρακοπούλου Μαρία
Βακιρτζής Γιώργος
Βαμβατήρα Μάγδα
Βαρλάμος Γιώργος
Βασιλόγλου Μαρίνα
Βατανίδης Στάθης
Βέλλης Γιάννης
Βρανά Γιούλη
Βρυττιά Γρηγορία
Γαλιτσάτος Γεράσιμος
Γεωργιάδου Χριστίνα
Γραβάνη Λύντια
Γρανιτσιώτη Μαθιανάκη Ιώ
Γριμάλδη Ράνια
Δεσεκόπουλος Νίκος
Δημακάκου Χαρά
Δήμος Αναστάσιος

Ευαγγελάτος Κώστας
Ζαχαριάδου Ελευθερία
Ζεϊντάν Ρόζα
Ζούνιτς Μίλαν
Θεοδωρόπουλος Άγγελος
Καβούρης Αντώνης
Καλαφάτη Χριστίνα
Καλέντζης Κώστας
Κανά Ειρήνη
Καρανδινού Αναστασία
Καραστεργίου Ευαγγελία
Καρούσος Λουκάς
Κατζουράκης Μιχάλης
Κολοκοτρώνη Φωτεινή
Κράλλη Γεωργιάννα
Κρομμύδας Κοσμάς
Λαμπριανίδου Λεονάρδα
Leonie de Lange
Λιαρού Σοφία
Λυρά Ρένα
Μαλιοπούλου Βασιλική
Μαλλιάς Νίκος
Μανέττα Ευαγγελία
Μαντζούκα Αντωνία
Μαραβέλακη Μαρίνα

Μαραγκάκη Ελένη
Μάρκου-Μουρούζη Αικατερίνη
Μάσχα Τίνα
Μελά Εύα
Μήνου Λιάνα
Μιχοπούλου Ιωάννα
Mladenovic Tamara
Μπαλέση Ελεάννα
Μπότσογλου Χρόνης
Μυλωνογιάννη Βάσω
Νασιόπουλου-Παπαγεωργίου Ντιάνα
Νυφάδοπουλος Αναστάσιος
Ευλά-Ξανάλατου Ίρις
Οικονομίδης Νίκος
Παναγιωτίδης Γιάννης
Παναγοπούλου Νίνα
Παντελιάς Μίλτος
Παπανικολάου Κώστας
Παπατσαρούχας Βασίλης
Πατρώνια Θωμαίτσα
Παττακού Ελένη
Παυλοπούλου Ιωάννα
Πετροπούλου-Δημητρακάκη Μιμή
Πέτσας Γιάννης
Πολιτάκης Αντώνης

Πυλαρινός Μπάμπης
Ρόκος Κυριάκος
Ρόκος Στέφανος
Σαρελάκου Ρουμπίνα
Σβορώνου Αγγελική
Σερέμης Κωνσταντίνος
Σιδέρης Τάκης
Σικελιώτης Γιώργος
Σινιόσογλου Αλεξάνδρος
Σόρογκας Σωτήρης
Σπριδωνίδου-Στέφου Μαρίνα
Σπύρου Βασιλική
Σταμοπούλου Λία
Τέτσης Παναγιώτης
Τσόνογλου Βασιλική
Φιλίππου Λίλιαν
Φωτίου Σοφία
Χαντέ Μαρία
Χαραλαμπίδης Σωτήρης
Χατζηγιαννούλη Αικατερίνη
Χέλλνερ Μυρτιά
Χοζός Δημοσθένης
Χρυσοβιτσάνου Αγγελική
Ψαράκος Ανδρέας

ΕΚΔΟΤΙΚΟΙ ΟΙΚΟΙ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΑΝ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥΣ

GUTENBERG, ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ, ΤΟ ΡΟΔΑΚΙΟ, ΨΥΧΟΓΙΟΣ, ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ και ΩΚΕΑΝΙΔΑ

Γκραβούρες παραχώρησαν ευγενικά οι ΑΦΙΣΕΣ ΑΠΟΛΛΩΝ - ΑΝΤΡΕΑΣ ΑΔΑΜΗΣ

μικρό οδοιπορικό

Μάρτιος-Μάιος, Πανδημία κύμα 1ο

Ενσχύπτει η Πανδημία και ανατρέπει τις ζωές όλων μας. Αναβάλλονται η συνάντηση με τους νέους εθελοντές και τα σεμινάρια. Γίνονται τηλεδιασκέψεις με άγνωστο το αν θα γίνει Κατασκήνωση αλλά ελπίζουμε και προετοιμαζόμαστε. Υποβάλλουμε τα 55 έγγραφα για την άδεια και ο Παναγιώτης προσθέτει τα νέα πρωτόκολλα κατά του Covid στο ISO.

Ιούνιος, Τριήμερο εργασιών

Το τριήμερο 5,6 και 7 Ιουνίου 40 εθελοντές ανεβαίνουν στην Κατασκήνωση και δουλεύουν με πολλή όρεξη και πολύ κέφι.

Ιούνιος, η μεγάλη απόφαση

Επιτρέπεται η λειτουργία των Κατασκηνώσεων και εμείς αποφασίζουμε, παρά τις επιφυλάξεις που υπάρχουν, να γίνει η Κατασκήνωση με όσους από εμάς θα το τολμήσουν. Μετριομαστε, αναμετρίομαστε με τους φόβους και την ανάγκη των παιδιών και ξεκινάμε εγγραφές.

Ιούνιος, εγγραφές παιδιών

Η Μαρία έχει τη γενική ευθύνη και συνεργάζεται με το Γιώργο Χ. για τα παιδιά από την Ελευσίνα. Πρωτόκολλα anti-Covid εφαρμόζονται και στις εγγραφές και ο νέος Δήμαρχος Ελευσίνας μας ζητάει να πάρουμε 25(!) παιδιά από τη Δομή Προσφύγων της Ελευσίνας. Οι άλλοι φορείς αγωνιούν για το πόσα παιδιά τους θα πάρουμε.

Θα φιλοξενήσουμε παιδιά από την Ελευσίνα που πηγαίνουν στη Φιλική Φωλιά και άλλα που οι γονείς τους ξέρουν την Κατασκήνωση. Από περιοχές της Αθήνας μας έρχονται παιδιά που πρότειναν οι Φίλοι του Παιδιού, τα Χωριά SOS, η Παιδόπολη Αλίμου, το Home Project και το Εκκλησιαστικό Ίδρυμα Βουλιαγμένης.

Θα είναι μαζί μας και παιδιά από άλλους τόπους που φιλοξενούνται προσωρινά(;) στη Δομή Προσφύγων Ελευσίνας και το hotspot του Ελαιώνα.

Ιούνιος-Ιούλιος, Λαχείο και χορηγίες

Για 15 μόνο μέρες κυκλοφορεί το Λαχείο με τη διάθεση λαχνών να παραμένει σταθερή (περίπου 5.800 λαχνοί). Οι χορηγίες χρημάτων είναι αρκετές ενώ οι χορηγίες τροφίμων και υλικών είναι σημαντικές.

Η Κατασκήνωση θα λειτουργήσει όπως πάντα με υψηλές προδιαγραφές σίτισης.

Ιούλιος, Έλληνες και ξένοι εθελοντές

Γίνεται διαδικτυακά ένα σεμινάριο από τη γιατρίνα μας, την Ειρήνη, για τα μέτρα Covid ενώ νέα πρόσωπα προστίθενται στην παρέα: Γεράσιμος, Ματούλα, Χριστίνα Π., Χριστίνα Κ., Ζωή, Δημήτρης Κ., Σίμος, Ελένη, Δαβίδ, Fiona, Nezar.

Το workcamp με τους ξένους εθελοντές της Citizens in Action αποφασίζεται να μην γίνει αφού Ισπανοί και Γάλλοι που ήθελαν να έρθουν προέρχονταν από χώρες υψηλού κινδύνου.

3 Ιουλίου, Οργανωτική συνάντηση

Η Οργανωτική γίνεται στο Πάρκο Ελευθερίας κάτω από το άγαλμα του Βενιζέλου. Μιλάμε για τα πρωτόκολλα που θα ισχύουν, την κλειστή πύλη της Κατασκήνωσης και τις υπερβάσεις που πρέπει να γίνουν από όλους και κυρίως από όσους θα είναι στην Κουζίνα.

Ο Πέτρος, που θα είναι Διευθυντής, ανακοινώνει τη σύνθεση και με καθολική ψηφοφορία αποφασίζεται ότι οι κραυγές των ομάδων θα έχουν θέμα τα "Μουσικά Όργανα".

8-12 Ιουλίου, Προκατασκηνωτική

Για πρώτη φορά η προκατασκηνωτική ξεκινάει Τετάρτη για να έχουμε άνεση χρόνου και ευτυχώς γιατί έτσι μόνο μπορέσαμε να καλύψουμε τις απαιτήσεις της Πυροσβεστικής. Στους 25, που ήταν εκεί από την Τετάρτη, προστίθενται συνεχώς κι άλλοι που έρχονται συμπληρώνουν χαρτιά και θερμομετρούνται. Στα όσα γίνονται κάθε χρόνο, κουζίνα, τραπεζαρίες, σκηνές, κρεβάτια, τουαλέτες, γήπεδα, μαγειρείο και "Λ" για τους τελευταίους προσελθόντες κάθε μέρας, έχουν προστεθεί τα σπασμένα κλαδιά και τα κουκουναρία. Πάντα υπάρχει καλό φαγητό, μεσημεριανή σιέστα και καλή παρέα.

Την Κυριακή το απόγευμα είναι όλοι εκεί, παρακολουθούν το σεμινάριο του Μάρκου για την Πυρόσβεση και άλλα δύο για το πρόγραμμα και τις προβλεπόμενες δυσκολίες.

13 Ιουλίου, τα παιδιά φθάνουν

Η παραλαβή των παιδιών γίνεται αλλιώς φέτος με μάσκες, έντυπα και θερμόμετρα στην Ελευσίνα και στην πύλη της Κατασκήνωσης.

τον Μάιο του 2020 φτάνει σε σας το τεύχος 23 κι από τότε πολλά έγιναν στον μικρό μας χώρο...

Έρχονται συνολικά 90 παιδιά και το φορτηγό με τα πράγματά τους και η πύλη της Κατασκήνωσης κλείνει για 15 μέρες. Τα παιδιά μαθαίνουν τις ομάδες τους, τις σκηνές τους και τις αλλαγές που θα ισχύουν λόγω της πανδημίας.

Τις επόμενες 14 ημέρες η πανδημία και οι φόβοι της είναι έξω από την Κατασκήνωση και παιδιά και εθελοντές ζουν σε μια κοινωνία που δεν κάνει διακρίσεις, που δίνει την ευκαιρία στον καθένα, παιδί ή νέο, να δείξει τα talenta του χωρίς να έχει να λύσει προβλήματα επιβίωσης. Γνώση, εμπειρία, αλληλοϋποστήριξη, αλληλοσεβασμός και νέες ιδέες συνδυάζονται. Με ψυχραιμία, φροντίδα, τήρηση των κανόνων υγιεινής και ατομικές υπερβάσεις ξεπερνιούνται ακόμα και απρόβλεπτες δυσκολίες. Δεν υπάρχει κανένα επισκεπτήριο και κανένα παιδί δεν φεύγει!

Ιούλιος, Επισκέψεις

Η ετήσια επιθεώρηση της TUV Hellas, πηγαίνει καλά και εξακολουθούν να ισχύουν οι πιστοποιήσεις ISO 9001/2015 και 22000.

Επισκέψεις, πέρα από το κλιμάκιο της Πυροσβεστικής και την επιτροπή της Αντιπεριφέρειας δεν είχαμε, ενώ ματαιώθηκε η Γιορτή των φίλων.

26 Ιουλίου, τα παιδιά φεύγουν

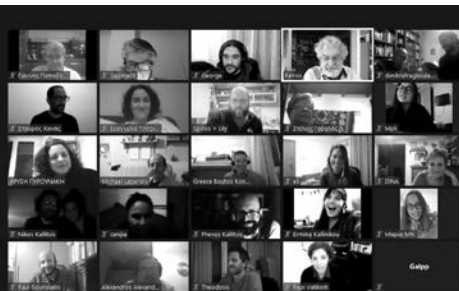
Οι τελευταίες μέρες περιλαμβάνουν, όπως πάντα, τους αγώνες στίβου, το κοινό βραδινό τραπέζι με τους εθελοντές να φορούν λαμπερές στολές, τα κοσμήματα, το Μεγάλο Παιχνίδι της Κατασκήνωσης, την Ψυχαγωγία και την τελευταία Σημαία. Παιδιά και εθελοντές δακρυσμένοι αποχαιρετούν τη ζωή που τους αξίζει και δίνουν ραντεβού για το χρόνο.

29 Ιουλίου, η Κατασκήνωση κλείνει

Στη μετακατασκηνωτική μένουν σχεδόν όλοι. Είμαστε πολλοί και ορεξάτοι και το μάζεμα γίνεται γρήγορα. Πριν κλείσουμε την πύλη ρίχνουμε μια τελευταία ματιά. Όλα είναι τακτοποιημένα και καθαρά.

Στο Θρόνισμα των πεύκων της Κατασκήνωσης θα ταξιδεύει πια η ιστορία και της φετινής Κατασκήνωσης, η τόσο ιδιαίτερη, με τις πολλές όμορφες, χαρούμενες, ειρηνικές και συγκινητικές στιγμές.

Οκτώβριος, Έκθεση προσφοράς

Η 26η Έκθεση Προσφοράς έργων Τέχνης και Λόγου πραγματοποιείται από 7 έως 15 Οκτωβρίου 2020 στο Πολιτιστικό Κέντρο "Μελίνα".

Οκτώβριος, απολογισμός δράσης

Ο κύκλος της Κατασκήνωσης του 2020 έκλεισε με τον απολογισμό της που έγινε το Σάββατο 17 Οκτωβρίου.

Στη φθινοπωρινή Κατασκήνωση ανέβηκαν 47 εθελοντές, η μεγάλη πλειοψηφία όσων ήταν τον Ιούλιο στην Κατασκήνωση. Έγινε μια μεστή συζήτηση για αυτή την τόσο ειδική χρονιά και τονίστηκαν και τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία της εφαρμογής των μέτρων κατά της πανδημίας, αλλά και των αλλαγών στο πρόγραμμα που υποχρεωτικά έγιναν. Όλοι συμφώνησαν ότι όλα αυτά θα πρέπει να συζητηθούν στη διάρκεια του χειμώνα και οι αποφάσεις για αλλαγές να ληφθούν πριν την έναρξη της λειτουργίας της νέας Κατασκήνωσης.

Νοέμβριος-Μάρτιος, Πανδημία κύμα 2ο

Έξυπνα και χαζά μέτρα δεν πτοούν την πανδημία και εμείς αναβάλλουμε εκδηλώσεις και συνεδριάζουμε ηλεκτρονικά.

Φεβρουάριος, Γ.Σ. των μελών και εκλογές

Η Γενική Συνέλευση των μελών γίνεται με ηλεκτρονική συνεδρίαση τη Δευτέρα 8 Φεβρουαρίου 2021. Τα μέλη του Σωματείου, που ήταν ταμειακά εντάξει, άκουσαν τον απολογισμό δράσης του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου και την Έκθεση της Εξελεγκτικής Επιτροπής και τα ενέκριναν ομόφωνα.

Η εφορευτική επιτροπή που εκλέχτηκε στη Γ.Σ. διενήργησε ηλεκτρονικά τις εκλογές για την ανάδειξη νέου Δ.Σ. και Ε.Ε. στις 9 και 10 Φεβρουαρίου 2021 με το σύστημα ZEUS, που διασφαλίζει τη μυστικότητα της ψήφου και το αδιάβλητο των εκλογών. Στην ψηφοφορία πήραν μέρος 67 από τα 69 ταμειακά εντάξει μέλη του Σωματείου και τα αναλυτικά αποτελέσματα απεστάλησαν στα μέλη.

Φεβρουάριος, Νέο Δ.Σ.

Το νέο Δ.Σ. συγκροτήθηκε σε σώμα με Πρόεδρο τη Ρίτα Ζαμπάλου, Αντιπρόεδρο τον Νίκο Καλλιτή, Γενικό Γραμματέα τον Δημήτρη Αντωνίου, Ταμία τον Στρατή Πυρουνάκη, Ειδικό Γραμματέα τον Αλέξανδρο Αλεξανδρίδη, Σύμ-

βουλο Δημοσίων Σχέσεων τη Χρυσή Πυρουνάκη και Συμβούλους τους Σταύρο Χανά, Γιάννο Γαβαλά και Αντώνη Κωνσταντακόπουλο.

Στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. συμμετέχουν τα αναπληρωματικά μέλη Αλέξανδρος Κυτίνος, Έλι Μίχα, Σπύρος Θωμάς και Άρτεμις Πατσάουρα και οι Πέτρος Καλλίτης, Ξενοφών Παπαϊωάννου, Σπήλιος Πέτζας, Χριστίνα Νικολοπούλου, Μαριλού Μίλλες, Σπύρος Θωμάς, Κώστας Αλεξανδρίδης και άλλα μέλη και εθελοντές.

Μάρτιος-Ιούνιος, Σεμινάρια

Η εκπαίδευση όλων είναι απαραίτητη για να κάνει καλύτερη την Κατασκήνωση! Τα σεμινάρια για τους εθελοντές αρχίζουν διαδικτυακά τέλος Μαρτίου και συνεχίζονται Απρίλιο και Μάιο με την ελπίδα ότι τα σεμινάρια του Μαΐου θα γίνουν σε ένα διήμερο στην Κατασκήνωση.

Όπως κάθε χρόνο γίνεται προσπάθεια να βρεθούν νέα, κυρίως αγόρια, στελέχη, αλλά και να υπάρχουν πολύ καλά προετοιμασμένα προγράμματα. Οι εθελοντές πρέπει να δηλώσουν τη διαθεσιμότητά τους για την Κατασκήνωση μέχρι τις 31 Μαΐου 2021.

Αγωνιούμε αν η καλή μας συνεργασία με την Citizens in Action θα αποδώσει καρπούς και αν έχουμε και πάλι ξένους εθελοντές.

Απρίλιος, Πασχαλινό Παζάρι

Οι ομάδες κατασκευών και τροφίμων δουλεύουν εντατικά Μάρτιο και Απρίλιο και ετοιμάζουν τσάντες με λαμπάδες, χειροτεχνήματα, γλυκά, τρόφιμα και κρασιά για το Πασχαλινό Παζάρι που λειτουργεί με διαδικτυακές προσφορές.

Απρίλιος, Αίτηση αδείας

Υποβάλλουμε τα δεκάδες έγγραφα που απαιτούνται για την έκδοση άδειας λειτουργίας της Κατασκήνωσης του 2021 από την Αντιπεριφέρεια Δυτικής Αττικής.

Μάιος, Έκδοση του Περιοδικού

Το ΘΡΟΪΣΜΑ 24 είναι έτοιμο, σας το στέλνουμε και περιμένουμε τις απόψεις σας.

Όσα θα διαβάσετε από εδώ και κάτω δεν είναι βέβαια αλλά ελπίζουμε ότι θα γίνουν.

Απρίλιος-Ιούνιος, Εκδηλώσεις

Οι εκδηλώσεις πέρα από την οικονομική τους σημασία είναι σημαντικές αφού είναι και κοινές δράσεις των εθελοντών που συσφίγγουν

και βελτιώνουν τις σχέσεις τους. Έχουν αναβληθεί αλλά θα προσπαθήσουμε να γίνουν:

- Η κοπή πίτας 2021

- Η Συνεστίαση φίλων και εθελοντών

- Η Συνάντηση παλιών και νέων εθελοντών

Απρίλιος-Ιούνιος, Καραβάνι

Οι δομές, Ιδρύματα, Ξενώνες, Hotspot έχουν γίνει ακόμα πιο κλειστές όχι μόνο λόγω της πανδημίας. Όμως τα παιδιά της Κατασκήνωσης που ζουν εκεί μας αναζητούν. Μακάρι να πάμε.

Ιούνιος, Τεχνικά Έργα

Τα φέρνουμε δύσκολα με τα οικονομικά αλλά από εμάς μπορούν να γίνουν μικρά έργα και αναπλάσεις και βέβαια όλες οι εργασίες καθαρισμών και συντήρησης.

Το τριήμερο 4-5-6 Ιουνίου θα είμαστε στην Κατασκήνωση για δουλειές (κόψιμο χόρτων, βαψίματα, μικρά έργα κλπ).

Ιούνιος, Λαχείο και Χορηγίες

Αρχές Ιουνίου θα κυκλοφορήσει το Λαχείο 2021. Η τιμή του 2 ευρώ και η κλήρωση θα γίνει στις 23 Ιουνίου 2021. Είναι μεγάλη ανάγκη να διαθέσουμε σε φίλους και γνωστούς λίγους ή περισσότερους λαχνούς.

Παράλληλα πρέπει να γίνουν πολλές ενέργειες για την εξεύρεση χορηγιών χρημάτων, τροφίμων και υλικών. Ελπίζουμε ότι τα πράγματα θα πάνε καλά και εφέτος και ότι θα έχουμε όσα χρειάζονται για τη φιλοξενία των παιδιών.

Ιούνιος, Εγγραφές παιδιών

Από 14 έως 26 Ιουνίου 2021 θα γίνουν, στη Φωλιά αλλά και στα Γραφεία στην Αθήνα, οι εγγραφές παιδιών. Μπορούμε να φιλοξενήσουμε 140 παιδιά από όλο τον κόσμο αλλά θα μαεπιτρέψουν τα πρωτόκολλα να πάρουμε τόσα;

Ιούλιος, ο μήνας της μεγάλης δράσης

Στις 28 Ιουνίου, στο Πάρκο Ελευθερίας, θα γίνει η οργανωτική συνάντηση με τα στελέχη της κατασκήνωσης του 2021, ενώ η προκαταρκτική θα αρχίσει την Πέμπτη 2 Ιουλίου.

Τα παιδιά θα ανέβουν στις 5 Ιουλίου και θα φύγουν στις 25 Ιουλίου ενώ η κατασκήνωση θα κλείσει στις 28 Ιουλίου 2021.

Τα περισσότερα από όσα θα συμβούν τους επόμενους μήνες θα τα μαθαίνετε από το newsletter. Για τα υπόλοιπα θα πρέπει να περιμένετε μέχρι τον Απρίλιο του 2022.

Αν τα υγειονομικά πρωτόκολλα το επιτρέπουν τότε:

Τετάρτη 21 Ιουλίου 2021, στις 7.30 το απόγευμα, ελάτε στην Κατασκήνωση! Είστε καλεσμένοι στη Γιορτή των Φίλων, για να δείτε από κοντά παιδιά και νιάτα σε δράση!

έργα βελτίωσης των εγκαταστάσεων

Πάντα στο μυαλό μας είναι η βελτίωση των εγκαταστάσεων της Κατασκήνωσης στον ιδιόκτητο χώρο μας στον Άγιο Γεώργιο Μάνδρας, στο βουνό Πατέρας. Αν περισσέψουν χρήματα από την διαβίωση παιδιών και εθελοντών κάτι καινούριο θα προστεθεί, για να διευκολύνει τη ζωή και τις δραστηριότητές τους. Πολλά χρειάζεται ακόμα να γίνουν, άλλα με μικρές δαπάνες και χειρωνακτικές εργασίες από τους εθελοντές μας και άλλα που απαιτούν χορηγίες.

Έργα του 2020

Ζημιές από την κακοκαιρία του χειμώνα του 2020

Η κακοκαιρία, με πολύ χιόνι και ισχυρούς ανέμους, προκάλεσε μεγάλες ζημιές στα κλαδιά των πεύκων και των άλλων δένδρων της Κατασκήνωσης. Μια μεγάλη ομάδα εθελοντών έκοψε κορμούς και μάζεψε πολλά κλαδιά. Περίπου 60 τόνοι παραλήφθηκαν από το γερανοφόρο φορτηγό που διέθεσε η POLYECO.

Άδεια Πυροσβεστικής

Πολλές εργασίες αποψίλωσης και συντήρησης των συστημάτων πυρόσβεσης της Κατασκήνωσης απαιτήθηκαν από την Πυροσβεστική Υπηρεσία. Όλα έγιναν στην εντέλεια και στην άσκηση εκκένωσης που έγινε σε μια ελεύθερη ώρα του προγράμματος ο χρόνος μας ήταν 1' και 37".

Έτσι η Πυροσβεστική έδωσε άδεια λειτουργίας μέχρι το 2025!

Αγιογράφηση στο εκκλησάκι της Κατασκήνωσης

Οι επισκευές στο εκκλησάκι ολοκληρώθηκαν και ο φίλος, αγιογράφος και ζωγράφος, Μπάμπης Πυλαρινός με τις συνεργάτιδες του ανέβηκαν στην Κατασκήνωση και ανανέωσαν την αγιογράφηση.

Τέντες στη Χειροτεχνία και βρύσες στα WC των αγοριών

Δύο νέες τέντες κατασκευάστηκαν για να υπάρχει περισσότερη σκιά στα τραπέζια της Χειροτεχνίας ενώ προστέθηκαν βρύσες στα WC των αγοριών για να αντιμετωπιστούν οι αυξημένες ανάγκες λόγω COVID-19.

Έργα για το άμεσο μέλλον

Για τα δύο μεγάλα έργα, την Παιδική Χαρά και το νέο Ιατρείο, υπάρχει εκτενής αναφορά στη σελίδα 15. Όμως χρειάζονται και άλλα που απαιτούν μικρότερες δαπάνες και θα γίνουν!

Το πρόγραμμα επισκευών των σκηνών συνεχίζεται έστω και με αργούς ρυθμούς. Οι σκηνές κατασκευάστηκαν τη δεκαετία του '90 και, όσο και να τις φροντίζουμε, χρειάζονται επισκευές και κάποιες νέες τέντες.

Ακόμα πρέπει να γίνει υπογειοποίηση του καλωδίου της Πυρόσβεσης, μεταφορά του πιεστικού στη στέρνα, οι ετήσιες αποψιλώσεις, επισκευές δαπέδων σκηνών και πολλά άλλα.

έγραψαν και είπαν για μας

Σε μια εποχή που τα κοινωνικά προβλήματα, η φτώχεια και τα δικαιώματα των παιδιών έχουν εξαφανιστεί από την επικαιρότητα υπάρχουν άνθρωποι στα ΜΜΕ που ξέρουν το έργο που γίνεται στο χώρο μας και κάνουν όσες αναφορές μπορούν στα μέσα όπου εργαζόμαστε.

Ο Νικόλας Καμακάρης στο Ραδιόφωνο του Alpha 989, η Μαρία Τσώλη στη διαδικτυακή έκδοση της εφημερίδας ΤΟ ΒΗΜΑ, οι συνεργάτες του ΑΘΗΝΑ 984, ο Θάνος Σαγιάς στην ΑΥΓΗ και ο Αντρέας Βάγιας στο ΚΟΥΤΙ ΤΗΣ ΠΑΝΔΩΡΑΣ έκαναν αναφορές για την Έκθεση, το Παζάρι και την Κατασκήνωση.

Ο Σταύρος Διοσκουρίδης, παλιότερα στο πολύ δημοφιλές portal POPAGANDA, και τώρα στο NEWS247, η Τζένη Παπαζιού στο διαδικτυακό περιοδικό SERIOUS, και η ΘΡΥΑΛΛΙΔΑ, στη σελίδα της και στο διαδικτυακό ραδιόφωνό της, έχουν πάντα αναφορές στις δράσεις και τις εκδηλώσεις που οργανώνονται από τα Χαρούμενα Παιδιά-Νιάτα.

Ο Νίκος Καλλίτης, ο Σπήλιος Πέτζας και άλλοι εθελοντές αφιέρωσαν χρόνο για να αναβαθμίσουν το επίσημο site των Κατασκήνωσης και το newsletter που αποστέλλεται μια φορά το μήνα σε περισσότερους από 1.200 παραλήπτες.

Τους ευχαριστούμε όλους θερμά.

Πληροφορίες για τη δράση μας θα βρείτε στο www.kataskinosi.gr
Γίνετε συνδρομητές για να λαμβάνετε κάθε μήνα το newsletter!

Θα μας συναντήσετε ακόμα στο Facebook στο <https://www.facebook.com/KataskinosiXPXN>

Περισσότερες από 8.000 μερίδες φαγητού και 10.000 μικρογεύματα ετοιμάστηκαν φέτος στο μαγειρείο.

Μεγάλες Χορηγίες

Οφείλουμε ένα μεγάλο ευχαριστώ στον κ. Κωνσταντίνο Περαιτικό για την πολυετή ενίσχυση των προσπάθειών μας με μεγάλα ποσά αλλά και την Εταιρεία Διανομής Αερίου Αττικής που μας ενίσχυσε, για 2η χρονιά, με το ποσό των 5.000 €. χάρη στο προσωπικό ενδιαφέρον του κ. Πιέρρου Χατζηγιάννη.

"Υιοθεσία" φιλοξενίας παιδιών

Το Κοινωνικό Ίδρυμα Ιωάννη Σ. Λάτση, χάρη και στο προσωπικό ενδιαφέρον του Δ. Αφεντούλη και των συνεργατών του "υιοθέτησε", για 13η συνεχόμενη χρονιά, τη φιλοξενία δέκα παιδιών της Κατασκήνωσης χορηγώντας στο Σωματείο μας το ποσό των 5.000€.

Χορηγίες χρημάτων και υλικών

Από τον Απρίλιο του 2020 μέχρι τον Μάρτιο του 2021 μας βοήθησαν και μας ενίσχυσαν εταιρείες και ιδιώτες με τη μεσολάβηση φίλων που ξέρουν καλά τη χρησιμότητα της προσπάθειας που γίνεται για τα παιδιά της μεγαλύτερης ανάγκης.

Με Δωρεές 300-1000€ οι:

ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ Α.Ε., BETAPLAN AEM, MOTOR OIL, ESTROCHEM ΧΗΜΙΚΑ ΑΕΒΕ, SCHUR FLEXIBLES ABR A.B.E.E.

Με διάθεση προϊόντων και μέσων οι:

ΔΗΜΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ, UNILEVER, NESTLE, ΠΑΝΕΜΠΟΡΙΚΗ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΕΣΜΟΣ, Κώστας Διαμάντης, Στέλιος Ζαχαρίας και ΚΤΗΜΑ ΜΟΥΣΩΝ, COCA COLA, ΕΥΡΩΧΑΡΤΙΚΗ, EL BISCO, CHIPITA, ΦΛΩΡΙΔΗΣ ΑΕΒΕΚ, ΣΚΑΛΕΝΙΤΗΣ, Ι&Σ ΑΕΕ, LEADER, ΜΕΛΙΣΣΑ-ΚΙΚΙΖΑΣ, ΜΠΙΣΚΟΤΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, BINGO-TOTTIS, PLANET FRUITS, ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ ΔΙΡΦΥΣ, ΑΣΤΑΡΤΗ - Χ. Τζωρτζόπουλος, Μάκης και Μανώλης Μπεκίρης, GENERAL SERVICES, Έφη Λαμπίρη και η Α.ΤΡΙΠΟΔΑΚΗΣ ενώ οι φίλοι Κώστας Γκολογιάννης και Δημήτρης Τηνιακός κάλυψαν μεγάλο μέρος των δαπανών για τα καύσιμα. Σημαντική είναι η προσφορά της TUV HELLAS που πιστοποιεί δωρεάν, κατά ISO 9001 και ISO 22000, τις υπηρεσίες, που παρέχουν οι Κατασκηνώσεις στα παιδιά που φιλοξενούν, της ΑΝΔΡΕΟΥ - ΧΗΜΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ που χορηγεί τα πιστοποιητικά αναλύσεων νερού και φαγητού αλλά και της SWISS APPROVAL INTERNATIONAL που πιστοποιεί την Παιδική Χαρά.

Ευχαριστούμε ακόμα τους φίλους στη ΘΡΥΑΛΛΙΔΑ που πάντα μας παραχωρούν το χώρο τους στο Θησείο και την κ. Τίτσα Ζωντανού για την υποστήριξη στις ιατρικές εξετάσεις.

ΛΑΧΕΙΟ 2021

Κυκλοφορεί το Λαχείο με αντικείμενα κλήρωσης 30 πίνακες και 70 βιβλία. Τιμή Λαχνού 2€. Κλήρωση στις 23 Ιουνίου 2021 ώρα 8 μ.μ. Για λαχνούς τηλεφωνήστε στο 210.32.26.019

δειδη χρημάτων

Μετά τη 10χρονη οικονομική κρίση ήρθε η πανδημία που κρατάει πια πάνω από χρόνο. Σε αυτά τα χρόνια οι φτωχοί έγιναν φτωχότεροι και τώρα πια εκτός από το φόβο της πείνας έχουν και το φόβο της αρρώστιας που είναι διεσπαρμένος παντού. Η φτώχεια εξαπλώνεται γρηγορότερα από τον κορωνοϊό και καμιά "φαρμακευτική" δεν ενδιαφέρεται να βρεθεί "εμβόλιο" για την αντιμετώπισή της. Το ξέραμε και το διαπιστώσαμε πέρσι μετά την πρώτη καραντίνα όταν αποφασίσαμε να κάνουμε Κατασκήνωση για παιδιά ιδρυμάτων, παιδιά που ζουν σε ξενώνες προσφύγων, παιδιά που έζησαν κλεισμένα κάπου με το φόβο που τους εμφύτεψαν οι μεγάλοι.

Φέτος τα πράγματα θα είναι ακόμα δυσκολότερα για τα παιδιά. Τα ανοικτά ιδρύματα δεν λειτουργούν, τα σχολεία υπολειτουργούν με την τηλεχώνηση και τα κλειστά ιδρύματα και οι ξενώνες έγιναν ακόμα πιο κλειστά. Πόσα περισσότερα ψυχικά, μαθησιακά και συναισθηματικά προβλήματα να έχουν συσσωρευτεί στα παιδιά όλης της γης; Εμείς ξέρουμε ότι δεν μπορούμε να τα αφήσουμε να περάσουν ένα καλοκαίρι χειρότερο από το χειμώνα. Θα τα πάμε Κατασκήνωση!

Για να γίνει αυτό χρειαζόμαστε ανθρώπους που τους έχουμε χωρίς να ξοδεύουμε ούτε ένα € για αμοιβές τους, αλλά και περίπου 50.000€ για τρόφιμα, υλικά καθαριότητας, καύσιμα και υλικά παιδαγωγικών προγραμμάτων και τη συντήρηση και αναβάθμιση των εγκαταστάσεων της Κατασκήνωσης στον Άγιο Γεώργιο Μάνδρας.

Οι πόροι μας από τις εκδηλώσεις που κάθε χρόνο διοργανώνουμε είναι μικρότεροι. Το Χριστουγεννιάτικο Παζάρι δεν έγινε, η Συνεστίαση δεν πραγματοποιήθηκε, η Έκθεση δεν έφερε μεγάλα έσοδα. Ελπίζουμε να πάει καλά το Λαχείο τον Ιούνιο και κυρίως να βρεθούν άνθρωποι, εταιρείες και Ιδρύματα που θα βοηθήσουν αποφασιστικά και εφέτος είτε με δωρεές χρημάτων είτε με χορηγίες προϊόντων. Μόνο που πρέπει όλοι, φίλοι, εθελοντές, γνωστοί να ξεπεράσουν τους εαυτούς τους μιλώντας για την Κατασκήνωση και τα παιδιά της.

Οφείλουμε ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους όσους ενίσχυσαν οικονομικά τις προσπάθειές μας, ιδιαίτερα τις κυρίες:

Μαρίκα-Ζηνοβία Φαφαλιού, Ελένη Σταματάκη, Άννα Λόντου, Ελένη Λιδώρη, Έφη Χαϊκάλη, Ευτυχία Παπατζανάκη, Ειρήνη Φούντου, Ελένη Κονιδάρη, Μαρία Διαμαντοπούλου, Δήμητρα Κουτσοκώστα, Ντίνα Καλαμίτση, Βάλλυ Μαυρονικολάου, Εύα Μαργαριτούλη, Λέττα Λιόντα, Ελένη Μπουσδρή, Δέσποινα Χαρδούβελι, Μειμάρα Αθανασία, Έφη Αλεξανδρίδη, Στέλλα Κάργα τους κυρίους:

Δημήτρη Λαμό, Γιάννη Παπαδόπουλο, Νεόφυτο Καλινόγλου, Ανδρέα Αδάμη, Κώστα Κοθωνίδη, Κωνσταντίνο Λόντο, Σωτήρη Καλαμίτση, Στέλιο Σκούφα, Λουκά Λιδώρη, Τάσο Γκιάντη, Γιώργο Γκιάντη, Γιώργο Τσαγκαράκη, Κώστα Μπούτση, Γιώργο Χαλόφτη, Νίκο Χαλάτση, Νίκο Καπλανίδη, Δημήτρη Μαργαριτούλη, Γιάννη Ρήγο, Αλέξανδρο Κυτίνο, Φοίβο Καλλίτση, Γιάννη Νιάρχο, Θεμιστοκλή Καλλίτση

Επίσης όσους μεσολάβησαν για να βρεθούν τρόφιμα και υλικά όπως τους:

Γιώργο Παναγόπουλο και τους φίλους στην UNILEVER, Παναγιώτη Κουβάτσο και τους φίλους στη NESTLE, Ξενοφώντα Παπαϊωάννου, Σπύρο Ακτύπη και τον Αιμίλιο Βραχυπέδη της HEC.

Χορηγίες στη μνήμη Δ.Λιωνή και Μ.Μπότσαρη

Πολλές φίλες και φίλοι των αδικοχαμένων και αγαπημένων φίλων μας Δημήτρη Λιωνή και Μάριου Μπότσαρη κατέθεσαν χρήματα στην μνήμη τους μετά από παρότρυνση των οικογενειών τους. Μακάρι να ήταν ακόμα μαζί μας.

Μεγάλες χορηγίες για αγορά τροφίμων

Το Ίδρυμα Αντωνίου και Ιωάννη Αγγελικούση και η εταιρεία H.E.C. (Hellenic Environmental Center SA) διέθεσαν σημαντικά ποσά για την αγορά τροφίμων που ήταν απαραίτητα για την άριστη σίτιση των παιδιών.

**ΣΚΕΠΤΕΣΤΕ ΝΑ ΑΝΑΛΑΒΕΤΕ
τα έξοδα φιλοξενίας ενός παιδιού;
500€ θα του χαρίσουν 21 αξέχαστες μέρες!**

**κατασκηνώσεις
χαρούμενα παιδιά - χαρούμενα νιάτα
χέυδεν 14, 104 34 Αθήνα
www.kataskinosi.gr**

EN ISO 9001:2015
Παροχή Υπηρεσιών Διαμονής, Σίτισης και
Ψυχοκοινωνικής Στήριξης Παιδιών και Εφήβων

EN ISO 22000:2005
Επεξεργασία και Διάθεση Τροφίμων
στις εγκαταστάσεις της Κατασκίνησης

**αν πιστεύετε ότι η προσπάθειά μας αξίζει
και θέλετε να βοηθήσετε τότε:**

- Καταθέστε ένα ποσό στους λογαριασμούς:
GR7701100800000008067172687 (ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ)
GR0901401680168002002004752 (ALPHA BANK)
GR3702600560000010200373065 (EUROBANK)
GR8601720250005025010577269 (ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ)
- Κάντε τις αγορές σας με μια πιστωτική Winlife Visa και δηλώστε τις Κατασκηνώσεις Χαρούμενα Παιδιά-Χαρούμενα Νιάτα
- Συμπληρώστε την Ταχυδρομική επιταγή που εσωκλείεται
- Αγοράστε Λαχνούς του Λαχείου που κληρώνει, στις 23 Ιουνίου 2021, 30 πίνακες και 70 βιβλία
- “Υιοθετήστε”, με 500€, τη “φιλοξενία” για 20 μέρες ενός παιδιού στην κατασκίνηση
- Διαθέστε για τα 140 παιδιά τα εξαιρετικά προϊόντα της Εταιρείας σας (τρόφιμα, υλικά καθαριότητας κλπ)
- Αφιερώστε χρόνο στις δραστηριότητές μας και δουλέψτε εθελοντικά στα προγράμματά μας για τα παιδιά και τους νέους

**Επικοινωνήστε μαζί μας
αφήνοντας μήνυμα στο 210.32.26.019
στέλνοντας FAX στο 210.32.57.801
ή e-mail στο kataskinoseis@yahoo.com
και στο kataskinosi@gmail.com
Θα μας βρείτε επίσης
www.kataskinosi.gr
www.facebook.com/KataskinosiXPXN
www.instagram.com/kataskinosi_xpxn**